

34209

ప్రతిదినము ప్రకటింపఁబడును

Vol. 12
సంపుటము ౧౨

చెన్న పట్టణము 1925 వ సం॥ నెవ్వంబరునెల 9-వ తేది బుధవారము
శ్రీ కృష్ణనామ సంవత్సరము, భాద్రపదమాస బహుళ సప్తమి ౭

No. 186
సంచిక ౧౮౬

అమృతాంజనము అన్ని నొప్పులకు మంచిమందు

గొప్ప గొప్పవారికే వేలకు వేలు యోగ్యతాపత్రములు పొందియున్నది పంచభాషాపీఠి చూచి కొనిన మోసముగలుగదు

అమృతాంజనము సకలవిధ నొప్పులకు సంజీవితీర్తి

తలనొప్పుల మాన్పును, వాయువుపోట్ల బాపును,
పార్శ్వపునొప్పులు బారదోలును, పొట్లబోగొట్టును.
బెణుకుల భేదించును వాపుల రూపుమాపును.
దగ్గును తగ్గించును దురదను తొలగించును.

ఈమందును రుక్మగానీ చెమట పట్టుటవలన శరీర
మందలి దుష్పదార్థములను తొలగించి దేహమున
కారోగ్యము గలిగించును. నొప్పులు తగ్గించును
విదేశములలో కూడ వాడుచున్నారు

చక్కనిడబ్బితో సహా సీసా 1-కి రుప్ 0-10-0; డజన్ 1-కి రుప్ 6-4-0. ప్రతియింట నుండదగినది.
అమృతాంజనం డిపో, 6, 7 తంబుళెట్టిపేథి, మద్రాసు లేక, 109 ప్రేరి రోడ్డు. ఫోర్టు బొంబాయి.

రామమోహనఫార్మసీ, బెజవాడ.

2198

సమస్త ఆయుర్వేదౌషధములు సరసమైనధరలకు నిక్రయింపబడును. కోరువారికి కృతజ్ఞులగు ఉచితము.

రోగామయహర కస్తూరిమాత్రలు

894

విజ్ఞాపన

సహజంగా 25 సం॥ల నుండి శిశువులలోకేనెలల కాయమందునంగతి తమకు తెలిసియుండవచ్చును.
(పతి సంగతులకు లక్షలకొలిది కుటుంబములు నన్ను చాలా ప్రతిభతో ఆశరించుచున్నా. ఇండియావారుమాత్రమే
గాక బర్మా, సిలీక్, మలగూస్టేటు, ఫిజిలాండు, ఇంగ్లాండు మొదలగు విదేశములందును వాగుగూడ సాతో
స్నేహము చేసియున్నారు. సాధారణముగా ప్రైడ్మలందును నన్ను ఆశరించుచున్నారు. సహాయము వచ్చి
సప్తమనన్ను మరచుటలేదు. నాపేరు (లోకావయమార కస్తూరిమాత్రలు)నింజిసిల్లు, బాపెంట్లు, పదుచు
వా., మువలవారు, వారు వీరనగేల సమస్త మానవతోటియు నన్ను ప్రేమించుచున్నాను. సహ ప్రశీలములు,
సకలజ్వరములు, మాంధ్యము, శిశువాల్ము, ప్రక్కలయ్యాడ్లు, అరిలేకుండుట, వాతబద్ధము, శీర్షించిన భేదలు,
కడుపునొప్పి, జలుబు, దగ్గు, శ్వాసకాశము, పల్లనోప్పి, నడుమనొప్పి, ఇకొల్లాయెంబా, ప్లేగు, జ్వరములు
మొదలగు వ్యాధులకు, ఎత్తరవ్యాధులకు అనుపాసపత్రికలో నన్ను ప్రకారము వాడిన తప్పక గుణపగును. నలు
దిక్కులనుండి నన్ను గుఱించి పంపిన యోగ్యతాపత్రికలు పంపకువేలు గలవు. ఒకచఫా సాతో స్నేహము చేసిన
వారు మరెప్పుడు నన్ను మరచరు.

800 ముత్యముల బుడ్డి 1-కి ధర 0-4-0. పోస్టుఖర్చు వేరు. 6 బుడ్ల నెల పోస్టుఖర్చుతో రు. 1-8-0. 12 బుడ్ల
2-18-0 25 బుడ్ల రు. ౫-0-0. కానిలినవారు ఈ దివ్యనిలాపమునకు వ్రాయుడు.
ఆయుర్వేదవైద్య పాఠ్యపు, వెంకటాచల పండితులు, శ్రీ సీతారాధున వైద్యశాల, మైసూరు.

గౌరవములతో శ్రేష్ఠము! బాగుగొందలి రకములన్నిటికంటె మేలైనది!! నెలవో సరసము!!

రాజేశ్వరి

బోర కృష్ణబుచ్చ

చర్మవ్యాధులకు

వజ్రాయుధము

వైనపునగులు, అన్నిరకముల పచ్చలు కూడ వీరుకును. అన్ని స్థలములలో వీజంట్లు కావలెను.

ఆర్. ఆర్. సోపు అండ్ క్యాండిల్ వర్క్సు, బెజవాడ.

వెల్లింగ్టన్ సినిమా 953

మాగ్నెటరం ౭-౭-25 నుండి, శుక్రవారము 11-9-25 వరకు

యూనివర్సల్ జ్యూయల్ డ్రామా
సీక్రెట్సు ఆఫ్ ది వైట్

ఉత్తేజముగల భాగమునుండి చాల జయప్రదముగా
నుండును.

గైబోల్డ్, మాక్స్ మార్కెట్లలో "ది వైట్ క్యాఫ్" కూడ
చూడగలిగెద. సక్లెస్ ఫుట్టింగునట్టి ఆశ్చర్యమును చూడవచ్చు.

క్రాస్ థియేటరులో

5-9-25 శనివారం నుండి, 11-9-25 శుక్రవారము వరకు
ప్రతిదినము 2 ప్రార్థనములు 6 గం-15 ని, రాత్రి 9 గం-౪0 ని.
కని, ఆహారములందు ప్రశ్నేనాటిని 3 ని. 15 ని. గలను.

మదన్ థియేటర్స్ లిమిటెడ్

ఫోటో సూర్యలోకంనుగూ

గైబోల్డ్ హోస్టల్ అను కథను ప్రచరితము

ఇంద్రచాలము, రవియన్త్ర చుక్కలు, ఆంధ్రము మొదలగువిధము

"టెంపర్ ది టెంట్లు మేకర్"

ప్రచరితము

8 కిల్నగలకి దీన్ని ప్రాక్షరణమువలె ఉత్సాహమును
కాంక్షించు గోరిం చా

ఆయుర్వేదభూమి: నాగి రానుశాస్త్రీగారి

సీసా

2 రు. బీవనసుధా 2 రు.

దేహమునకు బామును కాంతిని చూపును.

ఆయుర్వేదభూమి, బెజవాడ.

మనరాసు అందు సదరన్ మరాటా రైల్వేకంపెనీ లిమిటెడ్

(ఇంగ్లాండులో ఇంకార్పొరేటెడ్ ఛేయబడినది)

నోటీసు

6 మాసములలోగా సహజరీ 3,000 మైళ్లదూరము కంటె నీలకరణ ప్రయాణము చేయువట్టి ప్రతినిధులకు మొదటితరగతి టిక్కెట్లు తగ్గించబడిన రేటుప్రకారము వంద్రాసు అండు సదరన్ మరాటా రైల్వేకంపెనీవారిచే యివ్వబడును. 1-10-25 తేది నుండి ఈ టిక్కెట్ల ధర రూ 300 నుండి రూ 250 లకు తగ్గించ బడును. ఇప్పుడు మాపనులుగలవారు, ఆ తేదీకి పిమ్మట కొత్త పుస్తకములకు వాయిదాలపై సొమ్ము అంగీకరించబడును. పూర్తి వివరములు ప్రేమనువద్దను, లేక మద్రాసు జనరల్ ట్రాఫిక్ మేనేజరుకు వ్రాసి తెప్పించు కొనవచ్చును.

ప్రకటన

మాకు మాడునంటున్న మానేషన్ కృష్ణయ్యగారికి వకపంతున్న గదిని ఏలూరులో వున్న శ్రీ శీతారామాంజనేయ రైసుమిల్లులో కృష్ణయ్యగారికి పానులనంతు విడతీసి నిమిత్తం ఏలూరు డిజిటల్ కోర్టు O. S. 244/28 రు దావాలో కోర్టువారి పుర్వరూప్రకారం మిల్లునద్ద ది. 11-9-25 సం॥ శుక్రవారం గం 8 నుంచి 5 గంటలవరకు మొత్తం మిల్లు నేను వేలం వేసెదను. కావలసినవారు నచ్చి పాటపాడుకొనవచ్చును. పాడవలసిన వారు నావద్దకు వచ్చిన వరకున్నా అప్పియొక్క వివరమున్ను తెలుపబడును. సదరు మిల్లు 50 B. H. P. గల రెవ్వను ee, ఆయు యంజనుతో 4½ అడుగులగల వక మల్లరున్నా వక పాలీషువల్లరు వక బోడిహల్లరున్నా అందుకు సంబంధించి సామాను వగైరాలున్నా రెండు పెద్దన్ను కలిగి యున్నవి.

వరా:— సదరు మిల్లు వున్న యిల్లు స్థలంలో కొంత భాగం మైలవర్పు వెంటకున్నావుగారి వద్ద వాడి ప్రతివాదులు అద్దెప పుచ్చుకొని వ్రాసియచ్చిన అద్దెపాత్రాజునుబట్టి ఏలూరు సబుకోర్టులో సదరు సుబ్బారావుగారు యా వాడి ప్రతివాదులపైన O. S. 80/25 న దావాచేసి వున్నారు. సదరు దావాలో డిక్రెట్ చేసుకొనే పద్ధతినిన్ని సదరు దావా పర్యవసానం లోబడి సదరుదావాలో ఫయల్ కోర్టువారుయచ్చే డిక్రీప్రకారం సొమ్ము సదరు సుబ్బారావుగారికి యిచ్చుటనే పద్ధతినిన్ని వేలంవేతడను.

ఏలూరు, } మానేషన్ సత్యనారాయణమూర్తి,
18-8-25. } ఆక్షనరు.

కావలెను

ఒరియంటల్ టైటిల్స్ పబ్లిషర్స్ కృతార్థులైనవారు బోర్డు సెకండరీ పాఠశాలకు తెలుగు పండితుని పదవికి దరఖాస్తులు పంపుకొనవలెను. జీతము రూ 25-1-30 చొప్పున ఇయ్యబడును. రూ 6 లు అలవెన్సుగూడ యివ్వబడును. దరఖాస్తులు యోగ్యతాపత్రములలో గూడ నెల్లూరు, జిల్లా బోర్డు పసిడెంటుగారికి 15-9-1926 తేదిలోగా చేరునట్లు పంపుకొనవలెను.

ఏ. ఎస్. కృష్ణారావు
ప్రెసిడెంటు.

కాకినాడ మ్యూనిసిపల్ ఎన్నికలు

(స్వకీయవిలేఖరి)

ఒకరి అభ్యర్థిత్యము నిరాకరింపబడెను

కాకినాడ, సెప్టెంబరు 7:—కాకినాడ 14 వ వార్డు నకు పండిట్ రామన్న గారొక అభ్యర్థిగా నిలువబడెను. ఆయన రెండ్రోవేరు టిప్టూలో సరిగాలేదని ఆయన అభ్యర్థిగా నిలువబడుటకు వీలులేదని మ్యూనిసిపల్ ఛైర్మన్ ఆదరభావమున త్రోసివైచెను.

కాంగ్రెస్ ప్రచారము

14 వ వార్డునకు యిప్పుడు మంగర అభ్యర్థులు మోక్ష కలరు. అందు ఒకరు యితరవరకు ఆహ్వానము ప్రతినిధిగానున్న కొల్లేపర రామమూర్తిగారు. రెండవవారు మిరియాల సుబ్బారావుగారు. మూడవవారు కాంగ్రెస్ అభ్యర్థియగు పండిట్ రంగయ్య నాయుడుగారు. రంగయ్యనాయుడుగారిని ఎన్నుకొనవలసినదని నిన్నసాయంకాలము 6-30 గంటలకు బజారులో మియెకోరోడ్డున కాంగ్రెసువారు సభచేసిరి. జాతీయగీతము లతో సభ ప్రారంభింపబడెను. శ్రీ లక్ష్మణరాజు సుబ్బారావు గారు సభాధ్యక్షులుగనుండి ఉపన్యసించిరి. వైశ్యులందరూ కలిసి తమవైశ్య అభ్యర్థికి (కొల్ల రామమూర్తిగారిని) వోటు యివ్వాలనినట్లు చెప్పటను వినుచున్నాననియు, ఇట్టి కులభేదములు, కులాభిమానములు పెట్టుకొనుట సమంజసము కావనియు, జాతీయ శ్రేయము కావనియు, దేశాభివృద్ధి కనపడవనియు చెప్పిరి. రంగయ్య నాయుడుగారు మొదటి నుండియు కాంగ్రెసులో పనిచేసి, ఒకసంవత్సరము జైలుకు వెళ్లి నచ్చి యిప్పటికిని నేపథ్యముచే యున్నారని, ఆయననేను గణించియే మిగిలినవారు ఆయన జైలునుండి విడుదలయై వచ్చి నప్పుడు ఉత్సాహకరమున స్వాగతములగూడ నిచ్చితిరి. ఆస్వాగతములు అప్పటితోనే అంతరింపవలయువా? మీయొక్క స్వాగత మేమియో యిప్పటి తరుణమున కనుపడవలెను. ఆనాటి స్వాగతము స్వాగతముకాదు. దేశమునకై పాటుపడుచున్నట్టి, స్వతంత్రముగ నిలబడి కార్యము నిర్వహింపగలయట్టి, రంగయ్య నాయుడుగారు నిలువబడుచున్నప్పుడు ఆయనకు మివోట్లను యివ్వవలసి యున్నది. దేశనేప చేయుచున్నవారినే మిరెన్నుకొనవలెను. మరియొకభివయ మేమన, కాంగ్రెస్ వారే స్వతంత్రముగ నిలబడి ధైర్యముగ పనిచేయగల్గినవారు. వచ్చేసంవత్సరం లో గవర్నరుగారు పనపట్టామునకు వచ్చెదరు. అప్పుడు కాకినాడయొక్క గౌరవమును కాపాడవలసియున్నది. రంగయ్య నాయుడుగారివంటి సభ్యులు కాన్సిలులోనున్నట్లయితే, గవర్నరుగారికి స్వాగతపత్రములు యివ్వబడవు. కలెక్టరు మొదలగు అధికారుల పలుకుబడులకు లొంగరు. ప్రజాహితముగను, ప్రజా హక్కులకును పోరాడగల్గిన కాంగ్రెస్ అభ్యర్థి నే మిరెన్నుకొనవలెను.

రాజమహేంద్రవరము మ్యూనిసిపల్ ఛైర్మన్ అగు శ్రీ సాలన బాపయ్యగారు తర్వాత ఉపన్యసించిరి. కులాభిమానములు రాజకీయవ్యవహారములందు పెట్టుకొనరాదనియు, జస్టిస్ పార్టీవారు బ్రాహ్మణేతరకోర్కెను పెట్టి కలుగజేసిన దుష్ప్రతిని చెప్పిరి. కాంగ్రెస్ మతము ఒకటేమత మని గుర్తించి, త్యాగము చూపించి పనిచేయువారే కాంగ్రెస్ పార్టీవారు. కావున ముఖ్యముగ అట్టివారినే ఎన్నుకొనవలయునని హెచ్చరించిరి. శాసనసభలను స్థానికస్వపరిపాలనాసంఘములను వశపరుచుకొనవలసిన అగత్యమును చెప్పి భారతశాసనసభకు కాంగ్రెసు నాయకుడైన పండుగారు అధ్యక్షుడుగ ఎన్నుకొనబడుట ఆశాసన

సభకంటే గౌరవము గల్గినదో ఆలోచించవలసినదని చెప్పి ముఖ్యముగా కాంగ్రెస్ అభ్యర్థికి వోటు యివ్వవలెనని ప్రతి వోటు రును స్థిరపరచుకొని అట్లు చేయవలసినదని హెచ్చరించిరి.

దేశబాంధవి దువ్వూరి సుబ్బయ్యగారు కులాభిమానము, బంధుత్వము, స్నేహము, రాజకీయవిషయములందు వదులుకొన్నవలె నని హెచ్చరించిరి.

మొదలకంటి తిరుమల్రావుగారు హెచ్చరిక ఉపన్యాసము నిచ్చుచు కొల్లేపర రామమూర్తిగారు యీసభ ఎదుట నిలబడి రంగయ్యనాయుడుగారి కంటె ఎక్కువ నేపథ్యమునని లేక వారితో సమాన నేపథ్యమునని చెప్పగలరేమో అని అడిగిరి.

అభ్యర్థియగు రంగయ్యనాయుడుగారు స్వవిషయమును చెప్పుకొనుచు ప్రజాసేవచేయుటకు ఎత్తడును కంఠము కట్టుకొని యున్నాననియు తన జీవితమునంతయు దేశసేవ నిమిత్తము ధారవోయుటకు సమకట్టి తిననియు, మ్యూనిసిపల్ కాన్సిలు ద్వారా కూడా వారికి నేపథ్యము కుతూహలము గల్గి కాంగ్రెసువారి యనుజ్ఞమును అభ్యర్థిగా నిలువబడితినినియు, తనకు వోటుయిచ్చినయెడల దేశసేవకు పుచ్చుకొనుట కంగీకరించినట్లు అర్థమనియు, ఇవ్వనియెడల అంగీకరింపనట్లు అనియు, తనను ఎన్నుకోవచ్చుటికిని యితర విషయములే ఎప్పుడును నేపథ్యముచుండుననియు చెప్పిరి.

శ్రీ బులుసు సాంబమూర్తిగారు ఉపన్యసించుచు, రాష్ట్ర కాంగ్రెసు కార్యదర్శియగు సంపూర్ణ దేశాభిమానముతో ప్రభుత్వముతో పోరాటము సన్నుతి రంగయ్యనాయుడుగారు అభ్యర్థిగా నిలువబడియెడల ప్రజలాయన దేశసేవ యెరిగియే యున్నారని గావున ఆయనకు ప్రతిహతులగు మరియొక అభ్యర్థి నిలువబడడని మొదట అనుకొంటినని చెప్పి ఇప్పుడైనను ఆయనను మీరు ఎన్నుకొందురని నాకు తెలియును. అయినప్పటికిని పోటీలేకుండనే యాయెన్నిక జరిగిపోవలెనని నాయభిప్రాయము. మీరందరూ కాంగ్రెసు అభిమానులు. దేశీయమహా జనసభను దిగ్విజయముగ నడిపించినవారలు. కొల్లేపర రామమూర్తిగారు కూడ కాంగ్రెసునందు అభిమానముగలవారే. మీరందరూ కలిసి ఆయనను మిరియాల సుబ్బారావుగారిని తమ అభ్యర్థిత్యమును ఉపసంహరించుకొనవలసిన దని చెప్పినయెడల వారట్లుచేయుదురు. దీనినిబట్టి యితరవార్డులలో కూడ పోటీ దార్లు ఉపసంహరించుకొందురు. కాబట్టి మీరు చేయవలసినదని హెచ్చరించిరి.

పిదప గవర్నరుగారి రాకసందర్భము చెప్పుచు, ఎల్లెక్ట్రీక్ సీమ విషయమై వచ్చుచున్నారనియు, గవర్నరు మెంటువారిని యందులకై రూ 2 లక్షలు బహులు కోరియుండుటచేత వారికి లోకుప చిక్కి యిట్టిసమయములో గవర్నరుగారు వచ్చి యెడల మ్యూనిసిపాలిటీవారు సన్నానించి స్వాగతపత్రముల నిచ్చెదరను ఉద్దేశముతో యిప్పుడు గవర్నరుగారు వచ్చుచున్నారనియు, అట్టి సన్నానములు జరుగకుండ కాంగ్రెసుపార్టీ సభ్యులు చేయగలరనియు, కాకినాడయొక్క గౌరవము నిలువబడుననియు మొదలగు హెచ్చరింపువాక్యములు చెప్పి తిరుపతి, నేలం, తంజావూరు మున్నగుచోట్ల ప్రభుత్వ ప్రతిష్ఠ ఎట్లు భగ్నపరచినదియు తెలియజేసి కాకినాడపౌరులు కూడ ఆప్రతిష్ఠ అనబడెడుదానిని భగ్నపరచెదరని తలంచెదననియు చెప్పిరి. తమయొక్క బలమును పురపాలక సభయందు కల్గుటకును, సన్నానపత్రములు యివ్వకుండ చేయుటకును, కాంగ్రెసువారి నే ఎన్నుకొనవలసినదనిరి. ప్రజలయొక్క డిక్ష యీ విషయమునందు కనుపరుపవలసినదనిరి. దేశనాయకులను గౌరవించినందులకు అయిన స్వల్పసొమ్ము ఖర్చునకు ప్రభుత్వమువారు సర్వాస్థిచేసి యీ

సరస్వతీ పబ్లికేషన్స్, రాజమండ్రి

నూతనయంత్రములు!

మేలురకము అచ్చుపనులకు సమకమగు తావు

నూతన పరికరములు!!

తెలుగు-నాగరి-అరవము-ఇంగ్లీషు-తో గ్రంథములు మొదలగునవి ముద్రింపబడును.

తెలుగు పాఠ్యము
కవర్లు
క్యాపబుక్కులు

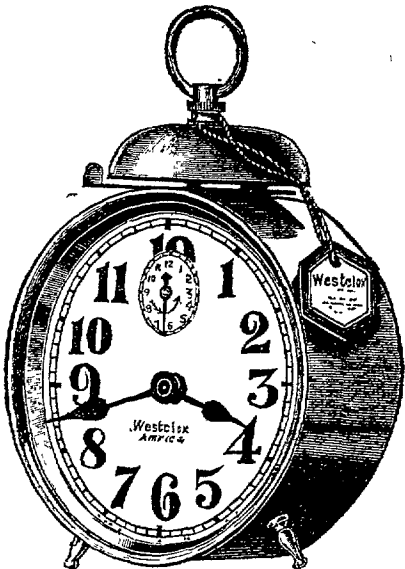
రసీదు బుక్కులు.
సుభలేఖలు
ఆఫ్ టోను బ్లాకులు

పలురంగుల వాల్ పేపర్లు
చక్కగా సరసమగుపరలకు
సకాలమున ముద్రింపబడును.

మ్యానిఫెస్టోకి వేరే అనగా నమన నుగనక యుండునా ననియు, అట్టి యవనానమనకు తెలసమాధాన మియ్యవలెననియు చెప్పిరి.

అధ్యక్షుడు కడపట మాట్లాడుచు గవర్నరుగారు తమ యుద్ధ్యోగపదవి కాలములో నొకపర్యాయము ప్రతి జిల్లాకును సామాన్యముగ వచ్చుచుండుననియు అట్లే యిప్పుడీ గవర్నరు గారు వచ్చెదరనియు, ఎల్లెక్రిసిటీ స్క్రీము సంబంధమునవచ్చుచున్నారని చెప్పటం తగదనియు కాని రెండువిషయములు ఏక కాలమున తటస్థించుచున్నవనియు, చెప్పి పోటీ అభ్యర్థులను ఉప సంపాదించుకొనునట్లు చేయుట వోటర్ల కర్తవ్యమని చెప్పి సభ 9 గంటలకు ముగించిరి.

ఆలశ్యముగా లేవకుండుటకు ఇది తగిన నివారణి గుడ్ మార్నింగ్ అలారం బైమ్ పీస్

యునైటెడ్ స్టేట్స్ ఆఫ్ అమెరికాలోనున్న వెస్టక్లక్స్ బిగ్ బెక్ కర్మాగారము నందు యిది తయారు చేయబడినది. చూచుటకు చాల అందముగానుండును. మిక్కిలి గట్టిగా తయారు చేయబడినది.

తెల్లని డయలు, అరేబియా సంఖ్యలు, 6 1/2" అం. ఎత్తుగలది. అలారము అవసరము లేకపోయిన త్రిప్పి వేయవచ్చును; ఒక సంవత్సరం పూచీ పత్రముతో సహా సరఫరా చేయబడును.

ధర 1 కి రూ 6-12-0 లు మాత్రమే.

కాదరు అండ్ యూసఫ్ బ్రదర్సు,

(1888 సం. నుండి గడియారముల వ్యాపారము చేయువారు. గవర్న మెంటు, రైల్వే స్టేషన్లు, రటన్ బజారు, మదరాసు.

Khader & Yousuf Bros.

Govt & Rly Suppliers, MADRAS.

ఆయుర్వేదావధ రత్నాకరమ్

అపూర్వ అత్యద్భుత గ్రంథము

కొద్దికోలువకు వెల 3-0-0.

2046

శ్రీపాద కృష్ణమూర్తిశాస్త్రి

ప్రిన్సిపాల్ అండు సీనియర్ డాక్టరు. -జ-డ

ప్రపంచమందు అంతటను మంచిస్వాగతము

"కామశాస్త్రమునకు" గలదు. ఆరోగ్యము, విశ్వేశ్వరుని, ఆభివృద్ధి మొదలగు వాటినిగూర్చి సలహా యిచ్చు గ్రంథము. 150 పుటలు గలది. మిశ్రణ లేకున్న ఒకటిని తెప్పించుకొనును. ఇది ఉచితముగా లిపాల్ ఖర్చులే పంపబడును. కావలసిన వారు ఈదిగువ విలాసమునకు వ్రాయుడు.

ఆతంకనిగ్రహ బౌద్ధశాల,

26, బ్రాడే, మద్రాసు.

జర్మను ఎలక్ట్రిక్ దీపము

జర్మనులో క్రొత్తగా కనిపెట్టబడినది. నగరములందు స్వగృహములందుండి భోగము లనుభవించుగోరు ప్రతివారు కొనవచ్చును. ఇది నిలుబల్లపై నుంచుకొనవచ్చును. గదులలో దీప మొక్కడనున్నను, పక్కపై పరుండి దానికి సంబంధించిన తీగకు

తగిలయుండె మిటునొక్కె తెలిగింపవచ్చును, ఆర్పవచ్చును. గదిలోనుంచి మూర్ఖుని యింట్లోకి తెప్పించినట్లే అద్భుతమైన కాంతినిచ్చును. గాలోహుడ వెలుగును. సభలలో పెట్టిక అనేకుల నాకరించును. 2234

అసలుకరీదు రూ 6-0-0.

తగ్గింపుధర రూ 3-8-0.

కెడన్ను అండు కంపెనీ,

సాహుకారుపేట, మద్రాసు.

అమకమునకు 30 అడుగులు X 8 అడుగులు కొలతగల
లంకావైరు బాయిలరులు

160 ఎం. వి. పావల స్టీమ్ ప్లెస్సరుకు ఆగును. మంచినీటిలోనున్నది. ఇవిగాక కన్ డెన్సింగు అండు వాన్ కన్ డెన్సింగు కాంపౌండు స్టీమ్ ఎంజినులుకూడ గలవు. పూర్తి వివరము లకు ఈదిగువ విలాసమునకు వ్రాయుడు.

B. D. BERY & Co,
Engineers, & Machinery Merchants,
8, Sembudoss Street, G. T. MADRAS

క్రీరబలాత్మకము

వాతరోగములకు ప్రజాయుగము నంటిది. మలబారుదేశమునుంచి ప్రఖ్యాతినిపొందినందు. ఆంగ్లము ఇదివరకు, అనుభవించి యెరుగని దనుటచేత శ్రీ

ముక్త్యాలరాజుగారు బహుధనము వ్యయించి, తమ సంస్థానవైద్యులచే తయారుచేయించి అందరికి లభ్యమునట్లు చేసినారు. ఈతైలము అన్ని వాతవ్యాధులను బోగొట్టును. హస్తోవ్యాధిగలవారలకు, పితృప్రకృతిగలవారికి మిక్కిలి మంచిది. నరములకు బలమునుగలిగించి శరీరదౌర్భాగమును పెంపొందించును. చచ్చుబడిన శరీరము గలవారికి, గుళివ్యాధులచే బాధపడి సంభోగశక్తి కోల్పోయినవారికి మంచిది. వాతరోగులు అనేకమంది దీనిని నేవించి వినుక్తులయినారు. మాయమథనము, పాతవ్యాధులకు గంతటి మందులేదని నమ్మకము గురిపడి డాక్టరు కోహనుగారుగూడ మెచ్చుకొన్నారనుటను బట్టి దీని ప్రాశస్త్యము తెలియ ఇలను. సంస్కారాధిక్యమునుబట్టి మూడువిధములుగా తయారుచేయబడినది. తాహతునుబట్టి ఏకకాబలిన వారు చావిని ఆపించుకొనవచ్చును. బౌద్ధము వాడువిధము మందుతో పంపబడును. ఇతి సైమర్దనము నకే గాక లోపలికి పుచ్చుకొనుటకు తెపకొగించును. 7 సార్లు ఆవర్తితమైనది. 4 అవున్నలు 2-0-0. 21 సారి ఆవర్తితమయినది 4 అవున్నలు 5-0-0. 101 సారి మల ర్తితమయినది 1 అవున్న 3-0-0 4 అవున్నలు 12-0-0 ఎక్కువగా తీసికొనువారికి కమీషను రేట్లు: పోస్టుఖర్చులు చేరు.

అడ్రసు:— మేనేజరు, ఆర్వర సాయనశాల, ముక్త్యాల, కృష్ణాజిల్లా.

నమక కల్పిత మోసములేదు

లను చక్కగా గమనించ తగినది.

స్త్రీలు పురుషుల చేతి గొలుసులు

నారీమణులు, పురుషంగరములు, రాళ్లఉంగరము లేనివి ఆడరిచ్చిన సకాలమున ఉమ్మడి రామయ

య పలురకముల గొలుసులు, ముంజేతి గడియారముగొలుసులు, సాదా వ్యాణములు. మోపుల అన్నిరకములవెండిగలు మావర్గ సిద్ధముగానున్నవి. యిచ్చెదము. సహం బంగారుకు సీమవెండికి పూచీనిచ్చెదము. స్వామి శెట్టి కంపెనీ, 25 చైనా బజారు రోడ్డు, మదరాసు.

వెరిగెడి బిడ్డలకు ఆమోఘమైనది!

మాంసము చేక నోయన్నము భుజించుటచే గోగుల దానికంటెను మాంసకండరములు, ఎముకలు, పుష్టి అధిక్యముగా నృద్ధి గలగు తోమిడింతలు వరికన్నము భుజించుటచే కలుగుపుష్టి ఒకంత క్వాకర్ బిడ్డను భుజించుటచే గలుగును. ఈరచికగమైజ్జీయు, ఆరోగ్యమొట్టియు ఆహారమును విడువ మివిడ్డకిచ్చిన చాల పుష్టిగా పెరుగుదురు వారి చిన్నదనము ఆరోగ్యముగానే వృద్ధి గురును. నాగు మిక్కిలి చారుకుగలవారుకను, పుష్టిగల వారుగను వుండురు. తక్షణమే క్వాకర్ బిడ్డకు వారికిచ్చుటకు ప్రయత్నింపుడు.

తయారుచేయుట కులభము, తీర్చుమిటు కులభము, ఉష్ణముచేయదు

Quaker Oats

క్వాకరుబిడ్లు చేతితో తాకబడుటచేదు.

కార్యరేషను సభయందు గలభా

శిశు ఆరోగ్యవిధాన పునర్నిర్మాణమును గురించి తీవ్రచర్చ

అధ్యక్షుని పాక్షికభావమును సభ్యులు గర్హించుట

శిశు ఆరోగ్యవిధాన పునర్నిర్మాణమును గురించి నూతన లాన్సెట్టు కేంద్రము ఉపసంఘ నివేదికను గురించి నిన్న సాయంత్రము కార్యరేషను సభయందు చాల తీవ్రమున చర్చ జరిగెను. చర్చ సమయమున చాల ఉద్వేగము ప్రబలెను. ఒక సమయమున అధ్యక్షునకును సభ్యులకును మాలిల వివాదముగలిగి భయంకర రూపమును దాల్చెను. ఉపసంఘసభ్యులు పక్షపాతముతో ప్రవర్తించి నివేదికను వ్రాసిన గావించిన ఆరోపణలవలన నింత యుద్వేగము గలిగెను.

శిశు ఆరోగ్యవిధానమును గురించిన చర్చను వినుటకు చాలమంది ప్రేక్షకు లరుచుండిరి. 81 మంది సభ్యులు హాజరైరి. రా. బ. డి. తణికాచలం చెట్టిగారు అధ్యక్షత వహించిరి.

టీచరు మానేజరులకు పరిహారము

పట్టికయందలి కార్యక్రమము నికను ప్రారంభింపక పూర్వము డాక్టరు సతేశమొదలియారుగారు నిర్బంధ ప్రారంభ విషయము ప్రవేశపెట్టిన ప్రదేశములందలి ప్రాథమిక పాఠశాలల సీనియర్ మానేజరులకు వారి రెండు నెలలకు పూర్తి పరిహారము నొసగవలసినదని ప్రతిపాదించుచు, సభవారిదివరకు రెండు నెలల పరిహార మొసగినదియు, ప్రతి నెలయు మానేజరులు పాఠశాల భవనముల చెల్లించుచుండవలసినదని వీ నెల పరిహార మానేజర్లకు చెల్లించవలసినదియు, ఈ విషయమున ప్రభుత్వమువారి యుత్తరవు రెండు నెలలలో నైన వచ్చునని యెంచి ప్రస్తుతము రెండు నెలలకే గోరితనియు నుడివెరి.

సామి వెంకటాచలం చెట్టిగారు:—ఈ విషయముపై మాటలాడుచు పూర్తి పరిహారము నొసగుటకు కాసన సభలో మంత్రిగారు నిరాకరించినదియు, అట్టి సంవర్షమున, సతేశమొదలి గారు ఇంకా అనుకూలమున యుత్తరవు వచ్చునని ఆశపెట్టుకొని యుండుటకు ఇటీవల మంత్రిగారునుండి త్రొత్త విషయములు చెలిసెనాయని యడిగిరి. ప్రభుత్వమువారు పూర్తి పరిహార మొసగుటకు సమ్మతించుటగాన కార్యరేషనువారు జనరలురెని న్యూ నుండి ప్రాథమిక విద్యానిధి కొనస మొత్తమును వేరుపరచి యీ మొత్తమునుండి పరిహార మొసగవలెనని నుడివెరి.

అధ్య:—అది అంత విద్యాశాఖ ఆయవ్యయ పట్టికకు సంబంధించిన విషయములు.

కె. వ్యాసరావుగారు:—విద్యార్థులనుండి జీతముల వసూలుకేయరాదని టీచరు మానేజరులను నిషేధించుచున్నంత వరకు పూర్తి పరిహార మొసగుచుండవలెనని ధ్వజం నుపపాదించి, ప్రభుత్వమువారు తగవు పెట్టకుండు పంపురలో సప్తముగ చెలియకపోవుటచే నిట్టి ప్రతిపాదన అనసరమైనదని నుడివెరి.

రా. బ. డి. నరరాజులనాయుడుగారు:—ఏ నిధి నుండి ఈ మొత్తమును చెల్లించవలెనో స్పష్టపరచకపోయిన నష్టమును.

సా. వెంకటాచలం చెట్టిగారు:—అది ఆయవ్యయ పట్టికకు సంబంధించినది లెండి. (నవ్వు)

అధ్య:—ఇంకనకు ఏనిధినుండి చెల్లించుచున్నారో ఆ నిధినుండియే చెల్లించవలెను.

తుదకు డా. సతేశమొదలియారుగారి ప్రతిపాదన అంగీకరింపబడెను.

మెలాపూరునందు లెనుప్లానింగుస్కీము

టి. ఎస్. రామస్వామిఅయ్యగారు, ఈ క్రింది తీర్మానము నుపపాదించిరి. “మెలాపూరు ఈస్టర్న్ క్వార్టర్లలో టరలు నందు నగర పునర్నిర్మాణ విధానము నాచరణలో పెట్టుటకు—ప్రారంభింపవలసినదని ఈసభవారభిప్రాయపడుచు లెనుప్లానింగు ట్రస్టువారిచే తయారుజేయబడిన నగర పునర్నిర్మాణవిధానమునకు వెంటనే అంగీకార మొసగవలసినదని ప్రభుత్వమువారిని కోరుచున్నారు.” ఈ విషయమును విచారించుటగాను నర్మన్ కమిటీవారిని, 28, 29, 30 డివి జనుల ప్రతినిధులను గలవి ఒక యుపసంఘముగ నేర్పరపవలెనని కోరెను. ప్రతిపాదనమును సభవారా మోదించి ఉపసంఘమును నియమించిరి.

శిశు ఆరోగ్య విధానము

కార్యరేషను సభవారి తీర్మానానుసారము, కార్యరేషనునందలి డాక్టరు సభ్యులందరును, ఆరోగ్యస్థాయి సంఘమువారు నుపసంఘముగ నేర్పడి— శిశు ఆరోగ్య విధానము

(Child welfare Scheme) ను సంస్కరించుటకు నూతనము గావించుచు పంపిన నివేదికను గురించి తరువాత చర్చ ప్రారంభమయ్యెను. నివేదిక నంగీకరింపవలెననిగాని చర్చింపవలెననిగాని ప్రతిపాదన లేక పూర్వమే దేవదాసుగారి భార్యపక్షము జనరలు ప్రభా రోగ్యశాఖాధికారి, మెటర్నిటీ వైద్యశాలనుపరింటెండెంటు, ఆరోగ్యవాసరోగ్యము కార్యచర్యలకా సంఘముగనూడి, శిశు ఆరోగ్యవిధాన పునర్నిర్మాణమును గురించి వారి సలహాల నొసగవలసినదనియు ఈ నివేదికను వారి విచారణార్థము పంపవలెననియు ఈ సభవారు తీర్మానించుచున్నారు. అను తీర్మానము నుపపాదించిరి. పై తీర్మానము నుపపాదించుచు మిసెసు దేవదాసుగారు నివేదికలోని సభ్యులు పక్షపాతముతో వర్తించిరిని ఆక్షేపించిరి. ఈ విధానమును సంస్కరించి పునర్నిర్మాణమునర్ప నవసరములేదు. ఈ నివేదికనంతను మన మంగీకరింపజాలము. లేదనినూపరింటెండెంటు నిబంధనలకు వ్యతిరేకముగ ప్రవర్తించెనని నివేదికలో నారోపింపబడెను. ఆమె చెప్పకొని సమాధానమును వినకుండు మన మేవిధముగ నున్నది. విధానమునందు ఎట్టిపార్శ్వమును లేవని ఉపసంఘమువారు రంగీకరించిరి. కాని నిబంధనలందును, ఆగ్రహలో పెట్టుటయందును లోపములున్నవట. వానిని కమిషనరు సవరింపవలెనుగాని మనము గాదు. ఈ కమిటీవారుగా వినచినవానిలో సామాన్య ప్రజలు గూడ అంగీకరింపజాలని నూతనము కొన్ని గలవు. అందు మెట్టువిజిటర్లను తొలగించు పద్ధతి యొకటి. గోగలను వైద్యశాలలకు గొనిపోవు నూతనము మనమే మాత్రము నంగీకరింపరాదు. మంత్రిసాని తనమును—తెయినింపలేని మంగలిస్త్రీల చేతులలోనుండుట చాల అపాయకరము.

అంతియగాక ఈవిధానమునందు దుద్యోగులు తప్పలొనర్చుచున్నారని ఫిర్యాదులు జేసిన సభ్యులు కొందరిసంఘమున సభ్యులుగ నున్నారు. అందుచే నీ నివేదికను, కార్యరేషనుతో సంబంధములేని ఇతరుల నిష్పాక్షికమున సభిప్రాయము కొరకు పంపుట యుత్తము.

కొందరు “ప్రాతికూల్యము”ను గురించి ఆరోపణలు

పి. రంగనాథము చెట్టిగారు:—ప్రతిపాదనను బలపరచుచు కొంతమంది సభ్యులు— శిశు ఆరోగ్యవిధాన ప్రాముఖ్యమును తెక్కువగ పరిగణించుచు, అందలి యుద్యోగుల చర్యలను పక్షపక్ష ఆక్షేపించుచుండుటకు విచారించిరి. ఈవిధానము నాక్షేపించుచు తప్పులుపట్టుచుండు సభ్యుల నీయుపసంఘమున సభ్యులుగ నియమించుట దుర్వృష్టము. వీరిలో కొందరు—ఈస్కీములో పనిజేయువారి చర్యలపై కార్యరేషను కమిషనరునకు ఫిర్యాదులొనర్చిరి. అందుచే వీరి సంఘమున నియమింప బడినపుడు తమపూర్వ ఆక్షేపణలనే బలపరచుట తప్పని సరిగాదా పక్షపాతభావము స్పష్టముగ గాన్పించు నీసంఘ నివేదిక నీసభవారే మాత్రమున అంగీకరింపజాలరు.

డా. వల్లయ్యగారు:—ఈవిధానమునకు ప్రతికూలురగు సభ్యులు కొందరు గలరని రంగనాథం చెట్టిగారు నుడివెరి. వారి శేర్లను చెలిపెదరా?

అధ్య:—అట్లునుటకు మిశ్రాధికారములేదు. ఆమాట మిశ్రవర్తించుచో, మీరు ధరింపుడు లేనిచో నూరకొనుడు.

డా. వల్లయ్య:—విధానము మంచిదేయని ఉపసంఘమువారే గ్రీవముగ చెలిపినపుడు— అందుకొందరు ప్రతికూలురగురని ఆరోపించుట ఎట్లు?

తీర్మానము శాస్త్రీయము

కె. వ్యాసరావు గారు:—2 వ సెక్షను 9 నిబంధన ప్రకారము కార్యరేషనులును అందు నగము ఇతరులును గల యుపసంఘమును నియమించుటకు మాత్రమే ఈసభవారి కధికారముగలదుగాని పూర్తిగా నితరులు గల ఉపసంఘమును నియమించుట కధికారములేదు. కాన నీ ప్రతిపాదన అశాస్త్రీయము. ఈ విషయమున జాగ్రత్తగ విచారించి న్యాయముగ రూఢింగు నొసగ గోరెదను. (విగ్రహగా) అట్లు జరుగజేసి ఈ విషయమున న్యాయస్థానమునందు చర్య జేసుకొని న్యాయమును నిర్ణయ మొందుటకు సిద్ధముగ నున్నాను.

అధ్య:—(ఉద్వేగముతో) అంత గొంతు చెప్పకొని మాటలాడుట కనపరములేదు. నీ బెదరింపులను నేను లక్ష్యము జేయును.

వ్యాసరావుగారు:—అది బెదరింపులు గావు. హెచ్చరికలు.

అధ్య:—ప్రస్తుత మీ బెదరింపులెందులకో? మీ బెదరింపుల కిదియే మొదలుకాదు.

వ్యాసరావుగారు:—నేను బెదరించిన విషయములండ్ల జయమునే సాంచుచుంటిని.

అధ్య:—నేనెట్టి రూఢింగును ఇవ్వను. చర్చజరుగకుండు ఆణివిజేయుట నాకిష్టములేదు. ప్రతిపాదనపై చర్చ జరిగిన తరువాత ప్రతిపాదనను శాస్త్రీయముగ నొనర్చుటకు సవరణల దేవచ్చును.

వ్యాసరావుగారు:—సవరణలు అసలు శాస్త్రీయములైన ప్రతిపాదనకేగాని అశాస్త్రీయమున ప్రతిపాదనలకు సవరణలుండజాలవు.

అధ్య:—ఈవిషయమున మీతో బేరములాడుట కిష్టములేదు.

వ్యాసరావుగారు:—అగుచో అశాస్త్రీయముగ తీర్మానము నుపపాదించ నిచ్చెదరా?

అధ్య:—(తొందరతో) ఉపసంఘమునందలి కొందరు సభ్యులు, ఈస్కీమునకు మొదటినుండియు ప్రతికూలముగ నుండిరి. 1920 సం॥ నుండియు నాయనభవమునం దీవిషయమును జూచుచున్నాను.

డా. రామకృష్ణమూర్తిగారు:—చారెవరో చెలిపెదరా?

అధ్య:—(ఉద్వేగముతో) నీకు నే సమాధానము చెప్పను. నీపై చాల ఆరోపణలుగలవు. అవియే చర్చలో నున్నవి. ఉద్వేగముతో మాలాడిన లాభములేదు. చర్చ జరుగకుండు అచివేయుటకు మీరిట్లు ప్రవర్తించుచున్నారు.

కామతుగారు:—అధ్యక్ష స్థానమున నున్న వారి విషయముగ ప్రవర్తించురని ఎన్నడు అనుకొనలేదు. మాయంపరికన్న నీవే ఉద్వేగపరుచుచున్నావు. మీరీవిధముగ ప్రవర్తించినందులకు నా తీవ్రముగ అసమ్మతిని చెలుపుచున్నాను.

సా. వెం. చెట్టిగారు:—అధ్యక్షుడీ విధముగ ప్రవర్తించుట చాల అన్యాయము.

అధ్య:—రికార్డులందే కామతుగారి చర్యలగురించి గలదు. మీరు శిశువులను గాకపోయినను—శిశు ఆరోగ్యవిధానమును నులిమివేసి చంపివేయుట కెత్తించుచున్నారు.

కామతుగారు:—మేమెప్పుడు శిశు ఆరోగ్య విధానమునకు ప్రతికూలముగ లేము. ఉద్యోగులు ఘోరకృత్యముల నొనర్చుచుండగా వానిని సవరింపవలెనని మేము కోరుచున్నాము. దేశాభివృద్ధిని నగరాభివృద్ధిని అచివేయుటకు యత్నించుచున్నది. మీరుగాని మేముగాదు.

సా. వెం. చెట్టిగారు:—అధ్యక్ష, తీర్మానము 9 నిబంధన ప్రకారము అశాస్త్రీయమైనదని నేనెంచుచున్నాను. ఈవిషయమున మీనిర్ణయమును చెలుపవలెనని తిరిగి అడుగుచున్నాను.

అధ్య:—తీర్మానము శాస్త్రీయము గాకపోవచ్చును. కాని శాస్త్రీయముగా నొనర్చుటకు తరువాత సవరణలదేవచ్చును.

కామతుగారులేచి ఏమియో చెప్పబోవుచుండగా జస్టిసు పక్ష స్థానములనుండి “ఆర్డరు ఆర్డరు” అనుకేకులు.

కామతుగారు:—అధ్యక్షునకు ఆర్డరు లేనపుడు నాకును ఆర్డరులేదు.

అధ్యక్షుడు యుక్తము అయుక్తము లేకుండా ప్రవర్తించునపుడు సభ్యుల కెట్లుండగలను?

అధ్య:—మీరామాట నుపసంహరించుకొనవలెను.

కామతుగారు:—నేనుపసంహరించుకొనజాలనందుకు విచారించుచున్నాను.

అధ్య:—అయితే మీ బుద్ధి వికటించినదనుకొనెదను.

కామతుగారు:—మీరు పాక్షిక భావము వహించి ప్రవర్తించుచు సభ్యులపై నారోపణల నొనర్చునపుడు మీ బుద్ధివికటించినదని మేమునుకొనెదము.

సా. వెం. చెట్టిగారు:—అధ్యక్షుడు నిష్పక్షపాతముగ నుండవలెననియు, పాక్షిక భావముతో రూఢింగుల నియంత్రణయే మే మాశించితిమి. కాని ఈ దినమున అధ్యక్షుడింత యుద్వేగముతో పాక్షికమైనవలె ప్రవర్తించుట కోచనియు. అధ్యక్షుడు 1920 సం॥ నుండియు సంపాదించిన అనుభవములను వివరించుచు సభ్యులపై నారోపణల నొనర్చక శాస్త్రీయముగ రూఢింగుల నియమని యెంచితిమి. కాని అధ్యక్షుడి డిటెయిల్ పురపాలకసంఘ ఎన్నికలందు తమ పరాజయము చేగలిగిన ద్వేషమును ఈవ్యక్తము ఇచ్చట వెడల గ్రక్కరాదు. తీర్మానము శాస్త్రీయముగా అశాస్త్రీయముగా అనువిషయమును మాత్రము అధ్యక్షుడు చెప్పవలెనని నాయభిప్రాయము. ఆపనిని విడచిస్కీము మంచిదేయనియు శాసననియమందరును అంగీకరించుచుండగా

ఈస్మిము అంటే మీకు గిట్టును. వానిని అంగగొట్టుటకు చర్య జరుగకుండు చేయుటకు మీరు పన్నాగము పన్నుచున్నారని కొందరినభ్యులపై లేనిపోని ఆరోపణల నొనర్చుట ఏమిన్యాయమో విచారించుకోవలెను.

ఈవిషయమున చర్య జరుగకుండు గొంతును విప్పివేయుట మాయద్వేషము మాత్రముగాదు. మీ రట్టి పాఠబాటుచేయుటకు కారణమేమియో బోధపడుటలేదు.

మదనగోపాలు నాయుడుగారు:—తీర్మానము కాస్త్రీయముగనే యున్నదనిచెప్పుచు ఇదివరకు క్లమేషుగారి నిట్టేబి కసంఘముగ నియమించితిమనియు నీటిసరఫరా ఉపసంఘమును నియమించితిమనియు నుడివెను.

చక్కరయ్యగారు:—క్లమేషుగారి లొక్కరే నియమించబడుటచే అది ఉపసంఘము గాదు. ప్రభుత్వమువారిచే నియమించబడెనుగాని ఈసభవారిచే గాదు.

రా. బి. టి. వరదరాజులు నాయుడుగారు:—మదనగోపాలుగారితో నేక్కిననుచు అడ్వకేటుజేనరలు మెదలగువారి నుండి సలహాలు పుచ్చుకొనుచున్నట్లే ఈ తీర్మానమునను నందలి ఉపసంఘమువారినిగూడ సలహా యడుగుచుంటి మని నుడివెరి.

చక్కరయ్య చెట్టిగారు:—తాను స్మిముయొక్క యోగ్యతాయోగ్యతల నిప్పుడు చర్చింపవలయును, మిసెసు దేవదాసుగారి తీర్మానము ఆకాస్త్రీయమని దానెందుమంటిననియు నుడివెను. మదనగోపాలుగారు రుహించిన ఉదాహరణలు సరియైనవిగాదు. కార్పొరేషనుతో సంబంధములేని ఇట్టి కమిటీలను నియమించుట కార్పొరేషను సభవారి అశక్తతను వెల్లడించును. కార్పొరేషనువారి కొనగబడిన స్వల్ప స్వపరిపాలనాధికారములనుగూడ నీ విషయము తొలగించుకొనుటకెత్తించుట విచారకరము. ఈ సభవారే సంఘమును నియమించినను అన్ని అభిప్రాయములవారను సరిసమానముగ ప్రాతి నిధ్యము నొంది యుండవలెను. ఈ ప్రతి పాదన కాస్త్రీయమైనదిగాదు. సవరించి కాస్త్రీయముగ నొనర్చుచున్నట్లే నిబంధనలను సరించి నివేదికనంపిన సంఘమునకార్పొరేషనులోని ఇతర సభ్యులనుగూడ నియమించుట మంచి మార్గము.

డి. బి. గో. నారాయణ సామిచెట్టిగారు చక్కరయ్య చెట్టిగారి మాచనల బలపరిచిరి.

అధ్య:—నివేదికను పంపినతోడనే ఆయంప సంఘ మంత మొందినది. అందు నా సంఘమునకు మరొకరినిజేర్చుటయనున దుండ జాలదు. ప్రస్తుతము మనకు గావలసినది ఎక్కువప్రతి అభిప్రాయము. అందుచే నీ ప్రతిపాదన చేపడెను.

చక్కరయ్యగారు:—వారు కార్పొరేషను యుపసంఘ నివేదికను విచారించి పరిష్కారము లొనర్తురా?

అధ్య:—కాదు వారా నివేదికనుగూడ విచారించెదరు.

ఐం. చెట్టిగారు:—దాని అర్థమేమి?

అధ్య:—నాకు చెలియదు. ఎవరికి దోచినట్లు వారధి మొనర్చుకొనవచ్చును.

సా. వెం. చె. గారు:—ఆయితే మీరు మాట్లాడక మాన్పించి సభవారిని నిర్ణయింపనిండు.

అధ్య:—నేనుగూడ ఒక సభ్యుడనే.

సా. వెం. చె. గారు:—అట్లని పాక్షికాభిప్రాయముల చెలువుతో మీయుపన్యాసమును గూడ చర్చింప నియనలసి వచ్చును.

మరియుక సవరణ

డా. విజయరాఘవులుగారు:—నివేదికను ప్రతివారును శ్రద్ధపరిక్ష జేయవచ్చుననియు, అందలి నూచనలు సరియైనవని ప్రతివారును ఆంగీకరించి తీరదననియు, భగవంతుడే వచ్చి పరీక్షించినను అవి సరియైనవని ఒప్పించేపెదననియు నుడివెరి. మిసెసు దేవదాసుగారి తీర్మానములో మెటర్నిటీ వైద్యశాల నూపరి టెండెంటును ఆరోగ్యవాసర కార్యదర్శినిగూడ నియమించుట విచారకరమనియు ఈస్మిము నాచరణలో పెట్టుటలో నెక్కువ సేదగుల నొనర్చినది వారిరువురేయనియు నుడివెరి.

(వార్తాధ్యక్షులు) విజయరాఘవులుగారు ముగించుచు ఈసభలోని డాక్టరుసభ్యులందరకు. మిస్. ఆంజిలో, మి సె న్ దేవ దాసు సభ్యుజనరలు, ప్రజారోగ్య శాఖాధికారి కల్యాణి, రెయిన్ వైద్యశాలల నూపరి టెండెంటులను ఈనివేదికను పరిశీలించి శిఫార్సుచేయుట కుపసంఘముగా నియమింపవలెనని ఈసభవారు గోరుచున్నారు. అను సవరణ నుపపాదించిరి.

ప్రభుత్వమువారిని ఉపసంఘము నియమింపవలెనని గోరుట

రా||బి|| టి. వ. నాయుడుగారు:—ఇదివర కభిప్రాయ ములదలిపి వారిని తిరిగి చేర్చుట లాభములేదు, మనకు ఎక్కువప్రతి

అభిప్రాయము గానలెను. కనుక నేనే క్రిందిసవరణ నుపపాదించుచున్నాను. “సభను జనరలు, ప్రజారోగ్య శాఖాధికారి, మెటర్నిటీ హాస్పిటలు నూపరి టెండెంటు, ఆరోగ్యవాసర కార్యదర్శిలను శిశు ఆరోగ్యశిక్షాన పునర్నిర్మాణమును గురించి విచారించుటకు నియమింపవలెనని గవర్నరుగారి నీసభవారు గోరుచున్నారు. వీరు విచారణచేయునపుడు, కార్పొరేషను ఉపసంఘ నివేదికను ఆలోచింపవలెనని గోరుచున్నారు.”

కామతుగారు:—ఆరోగ్యవాసర కార్యదర్శి ఎవరు?

ఉ. డా|| ఎ. లక్ష్మణమొదలియారు.

కామతుగారు:—మెటర్నిటీ వైద్యశాల నూపరి టెండెంటు హాస్పిటలుగారి సంఘముననుండగా అసిస్టెంటు నూపరి టెండెంటు లక్ష్మణసామిమొదలియారుగూడ ఎందుకు?

తిరిగి అశాస్త్రీయము

చక్కరయ్యచెట్టిగారి సవరణ అశాస్త్రీయమని చెలువుచు కార్పొరేషనునందు మోసములు జరిగినపుడు తమ విధుల నిర్వర్తింపనవచ్చు మాత్రమే తమయంద్యోగుల పంపి విచారించగలరని 41 వ సెక్షను నిర్వచించుచున్నదనియు ప్రస్తుతవిషయ మట్టిదిగావనియు నుడివెరి.

బ్రానుగారు:—సవరణను అంగీకరించుచు, ఇట్టిపునర్విచారణ చర్యనివేదిక నంపిన సభ్యుల కవమానమొనర్చుట యంచని అంగీకరించిరి. (వినుడు వినుడు)

మంచిదిసములు రాగలవు

సామి చెంతాచలం తెట్టిగారు:—విజయరాఘవులుగారి సవరణను బలపరచుచు నివేదికను విచారించుటకు తమకెట్టి ఆక్షేపాలులేవనియు, తాము మొదటతీర్మానము కాస్త్రీయముగ నుండవలెనని మాత్రమే కోరగా-చర్యను అణచివేయుటకు ప్రయత్నించు చున్నారని ఆలోపించి అనవసరంద్రేకమును ప్రకటించితిమనియు నుడివెరి. 1920 సం॥ నుండియు శిశుఆరోగ్య విధానమునం దేవిషయమునుగురించి చర్యచిన్నను తీరమగు విధేదములుగలుగుచుండెననియు పాక్షికాభిమానములు చాలవరకు గవర్నరుపరమమం దెననియు నుడివెను. నివేదికలోని నూచనలను సమర్థించుకొనుటకు సంఘము వారికి అవకాశ మొనగకుండు, నూచనల మాత్రము ఎవరితో చెచ్చి దానిని విచారించుట అడుగుట అన్యాయమనియు అవమానకరమనియునుడివెను. ఇట్టిపాక్షిక ద్రేకమున కధ్యక్షుడు లోనుగాకుండు తలెత్తముగ నుండవలసినది. నవంబరునెలనుండియు కార్పొరేషనునకు మంచినీళ్లు పట్టునని నమ్ముచున్నాను. మాకు ఎక్కువప్రతి అభిప్రాయముగావలయునను విజయ రాఘవులుగారి సవరణ ఆందుకు అవకాశమొనరుచున్నది.

ఉప సంఘమును గురించి అవతలిపక్షసభ్యులుపయోగించిన విశేషణములు చాల అగౌరవమైనవి. వారి పక్షమున దానలేకమొదలియారుగారు ఖా||బి|| ఉస్మాన్ హామెయిగారు డా. వేల్పుగారు ఇటు వంటివారందరకు ఏకగ్రీవముగ నంగీకరించిన నివేదిక పక్షపాతిమగ నున్నదని వాల్చెనుడివిరో చెలియకున్నది. ఇతర సభ్యులమాటలెటులున్నను వైవారు తమపక్షమువారే! వారి కట్టి యుద్దేశముల నాలోపించ నీలులేదే?

అవతలిపక్షమువారు శిశు ఆరోగ్య విధానములోని లోపముల సవరించుటకు ఆతురతతోలేరను విషయము వారి వైఖరివలన స్పష్టమగుచున్నది.

మరియుక సవరణ

మదనగోపాలు నాయుడుగారు:—తాను సవరణలు నాయుడుగారి సవరణ నంగీకరింపజాలవనియు 41 వ సెక్షను, ఇట్టి సంగర్భముల కుద్దేషింపబడలేదనియు నుడువుచు తీర్మానమున క్రిందిసవరణ నుపపాదించిరి. “శిశు ఆరోగ్యవిధాన పునర్నిర్మాణోప సంఘనివేదికను విచారించుటకు ఆరోగ్య శాఖ సంఘమువారును మి సెసు దేవదాసు, మి సెసుఆంజిలియో, డా|| మల్లయ్య, బ్రానుగారును నుపసంఘముగా నియమింప బడవలెననియు వారికితోడు సభ్యుజనరలు, మెటర్నిటీ, కల్యాణి వైద్యశాలల నూపరి టెండెంటులు, ఆరోగ్యవాసర కార్యదర్శిలను సహాయ మొనగవలసినవియు ఈసభవారు కోరుచున్నారు.”

డా|| రి సుకామతుగారుపై సవరణ నెదుర్చుచు, తమ నివేదికలోనినూచనలన్నియు కార్పొరేషనుశాఖల లెక్కలమీద ఆధారపడి యున్నవనియు, అందుచే ప్రతినిూచనను పూర్తిగా సమర్థింప లగుదుననియు నుడివెరి. నివేదికను చర్చించుట కి సమావేశ మేర్పరపబడెను. కాని నివేదికపై చర్చయే జరుగలేదు. నివేదికయం దేమిగలగో ఏకాగ్రీవములచే నానూచన లూనర్పబడెనో సభవారు విచారించలేదు. ఏమియు విచారించకయే పక్షపాతిమగనున్నది. దీని చర్చించుటకు ఇంకొకసంఘమును నియమింపవలెనని చెప్పుట ఉపసంఘము ననూనవరములు యనియు నుడివెరి.

ఆరోగ్య నాడారుగారు సవరణ నెదుర్చుచు-సభవారు నివేదిక నంగీకరింపవలెను లేక నిరాకరింపవలెనే గాని ఉపసంఘము నిటచున పరప రాదని నుడివెరి.

సవరణలో నొక భాగము నెగ్గుట

రా||తి|| 8 గంటలకు మదనగోపాలునాయుడుగారి ప్రతిపాదనయందు మొదటి భాగమును వోటింగునకు పెట్టగా నేకగ్రీవముగ నంగీకరింపబడెను. ప్రభుత్వోద్యోగుల నియమింపవలెనను రెండవ భాగమును వోటునకు పెట్టగా 20 అనుకూలముగను 14 గురు ప్రతికూలురుగను నుండిరి.

ఉప సంఘమును నియమించు ప్రతిపాదనలందు 15 గురు సభ్యులకు తక్కువ గాకుండు అనుకూలముగ వోటు జేసినపు డీ తీర్మానము కాస్త్రీయ మనియు అట్లు గానిచో అశాస్త్రీయ మనియు 9 వ నిబంధనయందు విధింపబడెను గాన నీ తీర్మానమున రెండవభాగము క్రమమైన తీర్మానముగావని ప్రకటింపవలసినదని చక్కరయ్యగారు కోరగా అధ్యక్షు డట్లే రెండవ భాగ మెడిపోయెనని ప్రకటించెను.

లెరువాత-విజయరాఘవులుగారిసవరణలోని-ప్రభుత్వోద్యోగుల షేడ్యులభాగము వోటునకు పెట్టగా జస్టిసు పక్షము వారు వ్యతిరేకముగ వోటు జేయుటచే నిరాకరింపబడెను.

ఈ విషయగా తుదకు కార్పొరేషను ఆరోగ్య శాఖ సంఘము మిస్ ఆంజిలియో, దేవదాసు, బ్రానుగారు నుపసంఘముగ నేర్పడి నివేదికను చర్చింపవలె నను సవరణమాత్ర మంగీకరింపబడెను.

కార్పొరేషను పరిపాలనా నివేదికము

కమిషనరుగారు శాఖోద్యోగుల చర్యలను ఖండించుట

1924-25 సంవత్సరపు కార్పొరేషను పరిపాలనా నివేదికనునందు కమిషనరుగారు ఈక్రిందివిధమున వ్రాసిరి.

నేను జూలై 27 వ తేదిననే చార్జి పుచ్చుకొంటిని. కావున శాఖోద్యోగులు తయారుచేసిన నివేదికములపై ఎట్టి అభిప్రాయమును ప్రకటింపజాలకున్నాను. కాని నాకు కలిగిన స్వల్ప అనుభవమును బట్టి కొన్ని విషయములను తెలుపవలసియున్నది. రెవిన్యూ డిపార్టుమెంటు మోల్తుడిపార్టు సంపూర్ణముగ సంస్కరింపవలసియున్నది గొప్పలోపములు ఆక్రమములు బయటపడినప్పుడు ఉద్యోగులందరు మాత్రమేయే తెలియదు మిశ్రమియు తెలియదు అని చెప్పుచున్నారు. ఒక చోట కార్పొరేషను ఉత్తరపులేక ఒక కొళాయి యుండెను. నేను ఆగష్టు 21 వ తేదిన దీనిని కనిపెట్టితిని. సమాధాన మివ్వవలయునని శాఖోద్యోగుల నడుగగ తప్పెవరిదో నిర్ణయించుటకు వీలులేకున్నదని ఇంజనీయరుగారు తెలిపిరి. సంవత్సరము కాలము ఈ కొళాయివల్ల కార్పొరేషనుకు నష్టముకలుగుట తప్పెవరిదో తెలిసికొనుటకు కూడ వీలులేకుండుట ఆశ్చర్యకరముగనున్నది.

సీసా 1-కి కు సు మ వి.సి. చార్జి ర్పు 2-0-0. వేరు.

ఈమందు గనేరియా అను సెగరోగమును 24 గంటలలో నివారించి మూత్రద్వారమునుండి వెలువడు ప్రావమును మూత్రము విడుదలనవచ్చుట గలుగు చురుకుపోటు, మొదలగు బాధలను వెంటనే నిలిపివేయును. స్త్రీలకు గలుగు యేవిధమయిన కుసుమవ్యాధులయినను ఆశ్చర్యముగా కుదుర్చును. 1766

ఆనందకుటీరము, పోస్టుబాక్సు 246 18, బ్రెహగిమంగళి, మదరాసు.

రత్నపురుష లేహ్యం

శుక్లవస్త్రమును పోగొట్టి బలముగలుగజేయు అద్భుతలేహ్యం. ఏగారణముచే సంభవించిన శుక్లవస్త్రమైనను పారదోలునని ఆనేలలు కొనియాడినారు. మేహమువల్ల వచ్చినదగు, మూత్రరోగములుగూడా తగ్గును. దస్తీరు 3-4-0.

(క్రవ్యాధి) 1963

అశీర్వమునువోగొట్టి అన్నమరుగునట్లు చేయుటచే గాన మంచిజరగాన్ని కలుగజేయును. తులం 1 కి ర్పు 1-0-0.

పట్టాభిరామ వైద్యశాల గోధావరిజిల్లా(రాయవరం)

నేటుకొన్నిలు

భారత హైకమీషనరు ఆఫీసు

సవరించబడిన సెత్తాగారి తీర్మాన

మామోదించబడెను

సిమ్లా, సెప్టెంబరు 8:— సీమయందలి హైకమీషనరు ఆఫీసును, భారతీయుల హక్కులను గావించుటయనని గౌరవ నీయులు సేత్తాగారు ప్రతిపాదించిన తీర్మానము, 1882-వ సంవత్సరపు ఆర్డీ బ్రాన్సురు కాసనము సవరణ గావించుటకు ప్రత్యేక బెట్టిన్ చట్టము స్వల్ప సవరణలతో నేటి నేటుకొన్నిలు సభయందు పాస్యము కాబడెను. ఫలహారపు వేళవరకును కార్యక్రమము జరిగెను.

హైకమీషనరు భారత ప్రభుత్వము యొక్క విజయమునందు, భారత ప్రభుత్వము యొక్క ఏజెన్సీ కార్యముల నన్నిటిని నిర్వహించుట హైకమీషనరు ధర్మమనియు సేత్తాగారు దెల్పి సంయుక్త రాజ్యమునందున్న హైందవ హైకమీషనరు ప్రాంతము సిబ్బందిని భారతీయుల పరము చేయుటకు చర్యదీక్షింపవలసినదని సేత్తాగారు తీర్మానమును బ్రతిపాదించిరి. ఉద్యోగులను నియమించుటయందు హైకమీషనరు నకు సర్వాధికారము లేదనియు గవర్నరు జెనరలు వారి కార్య నిర్వాహక సంఘముయొక్క తీర్మానములను హైకమీషనరు ఉద్యోగుల నియమించుటయందు యున్నదనియు, భారత కార్యదర్శి సంఘమునుండి దీక్షింపబడిన ఉద్యోగిని దొంగించుటయందుగాని, సమ్మెను చేయుటయందుగాని హైకమీషనరు తీర్పుపై భారత కార్యదర్శికి అప్పీలు చేయవచ్చుననియు సేత్తాగారు దెల్పిరి. అదియుగాక భారత కార్యదర్శి సంఘమునుండి దీక్షింపబడిన ఉద్యోగుల జీతములపై గాని, విధులపైగాని వోటు చేయుటకు అధికారము లేదు. హైకమీషనరు ఆఫీసునందలి 36 ఉద్యోగులలో 245 మంది భారత కార్యాలయమునందుండి బహుమతిపడినవారే. 120 మంది ఉద్యోగులు మాత్రము ప్రత్యక్షముగ నియమించబడిరి. భారత కార్యాలయమునందుండి బహుమతిపడిన అయిదుగురు ఉద్యోగులలో సహా 28 ముగ్గురు ఉద్యోగులు మాత్రమే హైకమీషనరు సిబ్బందియందు భారతీయులు గలరు. నూటికి నూరు ఆగ్గురు భారతీయులు మాత్రమే మొత్తపు సిబ్బందియందు గలరు. అనగా ప్రతిమూగ్గురు ఉద్యోగులలో ఏడుగురు మాత్రమే హైకమీషనరు కార్యాలయమున భారతీయులు గలరు. సాధ్యమైనంత త్వరలో పిలువబడునట్లు భారత హైకమీషనరు ఆఫీసు ఉద్యోగులందరూ సిబ్బందియందు భారతీయుల నియమించుటకు యిండియా ప్రభుత్వమును బురికొల్పుటయే తీర్మానముయొక్క ప్రధానోద్దేశ్యమని గానీ సేత్తాగారు నుడిపిరి. హైకమీషనరు గావించు ఏజెన్సీ కార్యములను ఢిల్లీనుండి గావించుటకు తానుగారు చున్నాననియు, అందులకు యిండియా ప్రభుత్వము యిష్టముగ లేదనియు సేత్తాగారు దెల్పిరి. ఇప్పుడు కాకపోయినచో ముందైనను దొరతన మట్లు గావించక తప్పదు. అంతవరకును భారతదేశము సామ్యుపై నడవబడుచున్న హైకమీషనరు కార్యాలయమునందు బెక్కు భారతీయ ఉద్యోగులుండవలయును. ప్రత్యేకపు యోర్నాలు మిక్కిలి అవమానకరముగ నున్నది. ఏలయనగా హైకమీషనరు కార్యాలయమునందు యిరువది ముగ్గురు భారతీయులు మాత్రమే గలరు. బ్రిటిషు ప్రజలలాభము కొరకు భారతీయుల జేములు ఏ రీతిని పుంబు గల్పబడుచున్నవో బెల్లబు కిడియొక నిదర్శనమని సేత్తాగారు వాక్రచ్చిరి. భారతీయుల సంఖ్యయు, యూరపియనుల సంఖ్యయు సమానముగ నుండునట్లుగా హైకమీషనరు కార్యాలయమునందు వివిధ భారతీయులను నియమించవలయును.

ఇతర వలసరాజ్యములలో బోల్చుట

ఇతర హైకమీషనరుల కార్యాలయములందు సామాజ్యము లోని ఆయా భాగముల దేశములకు ఉద్యోగుల నియమించబడుచున్నారనియు, మిక్కిలి తక్కువ ఉద్యోగులు మాత్రము సంయుక్త రాజ్యమువారి కీయబడుచుండెననియు తెనకు దెల్పబడెనని సేత్తాగారు దెల్పిరి. భారతదేశపు హైకమీషనరు తనకార్యాలయమునందే భారతీయోద్యోగుల సౌకర్యముగ నియమించుట లిటు లేదో తనకు దురూహ్యముగ నున్నదని సభ్యుడు పల్కినను. ప్రత్యేకపు భారత హైకమీషనరు ప్రభుత్వోద్యోగి యైనను భారతీయుడగుట చే హైంద

వులు సంశయించుచున్నారనియు, తనకెనుక భారత హైకమీషనరులకునుండిన సర్ విలియం మేయరు, సర్ దాదాబాద్ సాగర్ భారత సర్వకేసుములను సానుభూతితో గాపాడుననియు భారతీయులు విశ్వసించుచున్నారు. చిన్న ఉద్యోగులను యిండి గాక పెద్ద యుద్యోగులనులందు ఖాళీలు వచ్చినప్పుడెల్ల యింతటినుండి భారతీయులను అధికముగ ఉద్యోగులుగ నీయందలి హైకమీషనరు కార్యాలయమున నియమించెదరని విశ్వసించుచుంటినిని దెల్పి గౌరవనీయ సభ్యుడగు సేత్తాగారు విరమించిరి.

చాడ్విక్కుగారి సమాధానము

ప్రస్తుతమున్న ఫిలినిగరించి వివరముగ చాడ్విక్కుగారు దొరతనముతరపున సమాధానమునంగెను. జి.వి.సి.యి. వి.ఆర్. రైల్వేలు దొరతనము స్వాధీనము గావించు కొనుటవలన గలిగిన ప్రత్యేక పునరులను మరి యితర కార్యములను నిర్వహించుటకు యిటీవల నియమించబడినవారలకు లాభములు జూపబడుటచే గ నము అధికముగ వ్యయమయ్యెనని చాడ్విక్కుగారు ఎరింగించెను. ఏరు టెంపరరీ లిప్సునందు జేర్చబడిరి. హైకమీషనరు కార్యాలయమునందలి ఉద్యోగులలో చాలమంది టెంపరరీగా నియమించబడిరి. ఇతర జొమియనుల హైకమీషనరుల కార్యాలయములందు దాయా దేశీయులే ఉద్యోగులుగ నియమించ బడుచున్నారని సేత్తాగారు నుడిపి వారి వాదమును బలపరచుకొను చుంటిరిని దలంచిరి. కాని వా ప్రవర్తింపులను దిలకించినచో సేత్తాగారు దెల్పిన విషయమునకు విపరీతముగ నున్నది. ఆస్ట్రేలియా హైకమీషనరు కార్యాలయమునందుగల 196 ఉద్యోగులలో 18 మంది ఉద్యోగులు మాత్రమే ఆస్ట్రేలియా దేశీయులు. దక్షిణ ఆఫ్రికా హైకమీషనరు ఆఫీసునందుగల 128 మంది ఉద్యోగులలో పదు నల్గురు ఉద్యోగులు మాత్రమే దక్షిణ ఆఫ్రికా దేశీయులు. అనగా నూటికి ఎనిమిదిమంది దక్షిణ ఆఫ్రికా దేశీయులు హైకమీషనరు ఆఫీసునందు గలరు. 119 మంది ఉద్యోగులలోను ప్రద ముగ్గురు మాత్రమే న్యూజీలండునందలి హైకమీషనరు ఆఫీసునందు ఆదేశపువారుగలరు. అనగా నూటికి 18 మంది మాత్రమే ఆదేశవాసులు ఉద్యోగులుగ గలరు. కాబట్టి యితర జొమి నియమల హైకమీషనరుల కార్యాలయములలో బోల్చివాద పునాదుల నిర్మాణము గావించిన సేత్తాగారి కేసు నిరాధారమైనది యని యెంచవలయును. చాల మంది ఉద్యోగులు దినదినమును సలుపవలసిన కార్యక్రమమును నిర్వహించు గుమస్తాలు 17 లేక 20 సంవత్సరములలో వారు పంపూర్ణ జీతములను దీక్షింపబడుటకు బ్రాకవలయును. ఇట్టి కార్యములను కేక్రీసామర్థ్యములతో చాకగ సరవేర్చుటకు యింగ్లాండు నందు విస్తారము చేతులు గలవు. కాబట్టి దినకృత్యములను వ్రాతాక్షరము సాగించుటకు భారత దేశమునందు హైందవులను బంపుట ఉచితముగ రాజకీయ వర్తనముగాదు. తన యిష్టమువచ్చినవారిని నియమించుటకు హైకమీషనరునకు సర్వాధికారముగలదు. సాధ్యమైనప్పుడెల్ల ఖాళీ స్థానములందు భారతీయులు నియమించబడుచుండెదరని సర్. అతుల్ చంద్ర ఫటగీగారు భారత ప్రభుత్వమున కేరింగించెను. కాబట్టి హైందవ హైకమీషనరు సిబ్బందియందు భారతీయుల నియమించు విషయము సర్. అతుల్ చంద్ర ఫటగీగారి కే విడిచి పెట్టుట మంచిది. భారత ప్రభుత్వము యిచ్చునట్టి అధికారము చెలాయించ ననావశ్యకము.

సర్ మేనెగ్జీ దాదాభాయి సవరణ

వేగముగను విస్తారముగను భారత హైకమీషనరు ఆఫీసునందు భారతీయులను ఉద్యోగులుగ నియమించవలయునని సేత్తాగారి వాదమును దాదా భాయిగారు నొక్కి వక్కాదింపిరి. సేత్తాగారిచే ప్రతిపాదించబడిన తీర్మానముచే భారత దేశమునకు అధికముగ మిగుల నష్టమువాటిల్లను. భారత దేశమునకుంటే చాక గాత్రీసామర్థ్యములతో దినచర్యలను నిర్వహించగల వామ విస్తారముగ ఉద్యోగులు లభించెదరనియు చాడ్విక్కుగారు దెల్పిరి. భారత దేశమునందుండి బంపబడిన ఉద్యోగులను ప్రయాణపు ఖర్చులను బత్తెములను నియవలయుననుమాటమరువగూడదు. ఇంగ్లాండునందలి హైకమీషనరు కార్యాలయమున నియమించబడు వారలకు సాంకేతిక జ్ఞాన మావశ్యకము. భారతదేశమునందు తగినంత సాంకేతిక జ్ఞానము గలిగి యింగ్లాండునందుబని చేయగలవారు విస్తారముగ లేరని తన అభిప్రాయముని వాగపురం జైలు నుడివెను. కాబట్టి అధికముగగాని కేక్రీ సామర్థ్యములను బట్టిగాని జూచివెయ్యడ సేత్తాగారు తయారుజేసిన తీర్మానము బాగుగ లేదు. సంయుక్త రాజ్యమునందుగల భారతదేశపు హైకమీషనరు కార్యాలయమునందలి పెద్ద ఉద్యోగులను కార్యాలయపు

కేక్రీ సామర్థ్యములకు లోటులేని ఫక్కిని భారతీయులకు నీయవలయునని సర్ మేనెగ్జీ దాదాభాయి గారొక్క సవరణను ప్రతిపాదించిరి

సవరణను కే సి రాయుగారు బలపరచిరి

మితవాద దివ్యులైషనుతో యింగ్లాండు బోయినప్పుడు హైకమీషనరు కార్యాలయమును యోర్నాలు గావించవలసినదని తాను గోరితని కే సి రాయుగారు సభ్యులకు జ్ఞాపకము జేసి సవరణను బలపరచిరి అప్పుడు వర్తక కమీషనరుగనున్న చాడ్విక్కుగారు తన అభిప్రాయమును గట్టిగ బలపరచెను హైకమీషనరు సమస్య క్రూరమిటియెదుటవివారణమిత్తము వచ్చినప్పుడు తానును పమరతుగాను హైకమీషనరు ఆఫీక్రమముగ భారతీయుల ఆయత్తము చేయుట కంగీకరించినని రాయుగారు నుడిపిరి 1920 వ సంవత్సరము అక్టోబరులో హైకమీషనరు నియమించబడెను ప్రారంభమందు హైందవ ఆధ్యర్థులు చాల అరుదుగనుండిరి గత సంవత్సరములందు భారతీయుల నాకర్షించుటకు సర్ దాదాబాద్ సాగర్ ప్రయత్నించిరి సర్ అతుల్ చంద్ర ఫటగీగారును కృషిచేయుచున్నారు గత అక్టోబరునుండి నుమారు పంజెండుగురు భారతీయులు హైకమీషనరు కార్యాలయమున ఉద్యోగులుగ నియమించబడిరి ఈ పంజెండు గురిలో తొమ్మిదిగురు పనిచేయుచున్నారు ముగ్గురు కార్యాలయమును విడచిరి ప్రారంభమందు వారమునకు రెండు పానుల పదిపిలింగులు వేతనమియ్యబడును వత్సరాంతరమందు 50 పిలింగులు బోనెనుగా నీయబడును ఈ వేతనము భారతీయులకు ఆర్థికము కాజాలదు తదనక తరము యితర జొమియనుల హైకమీషనరుల ఆఫీసులందు అయిదే కియులు ఉద్యోగులను గురించి చాడ్విక్కుగారు దెల్పిన అంకెలను అనధికారరీత్యా కే సి రాయుగారు స్థిరపరచిరి ఒక హైకమీషనరు ఆఫీసునందు దాదేశపువాసి ఒక్కడైనను లేక పోవుట తానెందుననునది దెల్పి భారతీయులకు హైకమీషనరు ఆఫీసునందు స్థానమిచ్చుటకు సర్వప్రయత్నములను గావించవలయునను సేత్తాగారి కోరికతో తానేకీభించితిని కే సి రాయుగారు నుడిపిరి అదృష్టవశాత్తు ప్రస్తుతపు హైకమీషనరు భారతీయుడనియు, ఆయన మనకోరికలను నెరవేర్చునని విశ్వసించవచ్చుననియు, ముఖ్యముగ బాధ్యతగల పదవులందును, అధికారమును, నిర్వహణభారమును గల పెద్దపదవులు భారతీయుల కీయబడునని నమ్మవలయుననియు కే సి రాయుగారు దెల్పిరి

గానీ వేమరవరపు రామదాసు పంతులుగారు

హైకమీషనరుయొక్క విధానము చాలవరకు భారత మంత్రించే విధించబడుచున్నదని తీర్మానమును బలపరచుచు గౌరవనీయులగు వేమరవరపు రామదాసు పంతులు గారు నుడిపిరి హైకమీషనరు యొక్క ధర్మములను పరిశీలించిచూడ, స్వల్పముగ వ్యయభారము హెచ్చినను భారతీయులే హైకమీషనరు ఆఫీసునందు ఉద్యోగులుగ నియమించబడుట లాభకరమని వారికిదోచుచున్నదని. సరకులను సప్లెచేయుటకు చాకధరలకు వచ్చు విదేశ దళాస్తుల కంటే హెచ్చుధరలను వివరింపు బ్రిటీషు దరఖాస్తులను కాంక్షను చేయుటకు దెలుపడు శూత్రులు దుర్బలమైనవి హైకమీషనరు ఆఫీసునందు విస్తారముగ భారతీయులున్నచో హైందవ వాతావరణము కార్యాలయమునందు బయలుదేరును ఈవాతావరణము అధికవ్యయమునకంటే ముజరాజూపును తీర్మానము తుదను “పెక్కు మంది సాధ్యమైనంత వేగముగ” అనువాక్యమును జేర్చిరామదాసు పంతులుగారు వారి సవరణను ప్రతిపాదించిరి

సేత్తాగారు రామదాసు పంతులుగారి సవరణను అంగీకరించిరిగాని సర్ మేనెగ్జీగారి సవరణ నంగీకరింపలేదు సర్ దాదాభాయి తీర్మానమును చాడ్విక్కుగారు అంగీకరించి హైకమీషనరు కార్యాలయమునందు హైందవ వాతావరణమునుగలగ జేయుటకు దొరతనము బూసుకొనసెను

మన్ మోహనదాసు రాంజీగారు

మన్ మోహనదాసు రాంజీగారు సేత్తాగారి తీర్మానమును బలపరచిరి

సభవారి యెదుటనున్న సారాంశము వ్యయముగాదనియు, యెవరికొరకు హైందవ హైకమీషనరు జడవియు కార్యాలయమును స్థాపించబడినచో వారిజేమును కొరకవి ఉపయోగపడవలయు ననునదియే సారాంశమనియు రాంజీగారు నుడిపిరి చాకయను మిషన్ పై భారతీయులు నియమించబడినచో భారతీయు

అటు కౌన్సిలరు నల్ల భారతదేశమున వన్ మోహన రాంజీగారు నడిచిరి

తీర్మానమును బలపరచుచు, ప్రయోగము ఖర్చును, ఆంధ్ర వెన్నును అక్కర లేకుండగనే హైందవ హోమియను ఆఫీసు నందు ఉద్యోగములకు వెడలువా రుండవచ్చునని కె వి రంగ స్వామిఅయ్యంగారు దెల్పిరి

సర్ మేనగ్గి దాదాభాయి —మీరు అట్లు అభయ మియ్యండి

కౌన్సిలరులను గమనించుటకు భారతీయ అంగ్ల అభ్యర్థుల కొరతకు పోటీపరీక్ష సలహాయుని అయ్యంగారు దెల్పిరి

చీకటిలో తడువులాట

సభ్యులు చీకటిలో తడువులాడు చున్నారని సర్ డి.ఎ.వాచాగారు నడిచిరి ఇండియా దొరతన మిటీవల పెద్ద ఉద్యోగములను భారతీయుల హస్తగతము గావించుటకు అంగ్ల కరించెననియు, క్రమముగను మెల్లగను పెద్ద ఉద్యోగములు భారతీయుల పరమచేయబడుచున్నవనియు వాచాగారు బల్గిరి అందుచేతను, సర్ అతుల్ చంద్ర చటర్జీయందు భారతీయులకు విశ్వాసముండుటచేతను, పెద్ద ఉద్యోగములందు భారతీయులను నియమించు విషయమై నిశేధక సంపవలయునని గోర వచ్చుననియు సర్ డి.ఎ.వాచాగారు దెల్పిరి. అట్టి రిపోర్టు కాన్సిలు యెదుట లేకుండ వాదప్రతివాదనలను గావించుట నిరర్థకమని

కరందికారుగారి ప్రతిఘటనము

సర్ మేనగ్గి దాదాభాయిగారి సవరణ కరందికారుగారు ప్రతిఘటించిరి కాల్చెట్టు గారు గతసంవత్సరము శ్రీనివాసశాస్త్రిగారికి దెల్పిన అంకెలను త్రోడీకరించి, ఆ అంకెలవలన స్వల్ప ఉద్యోగములందు హోమియను రుఆఫీసునందు 14 గరు భారతీయులు గలరని కరందికారుగారు నడిచిరి హెచ్చుగ భారతీయులు ఉన్నచో భారతీయులకును యింగ్లీషువారికిని స్నేహభావములు వృద్ధియగుననియు, కొంతవరకైనను భారతదేశమును గురించిన యింగ్లీషువారి అజ్ఞానతీమిరమును బాపుటకు అవకాశము చిక్కుననియు కరందికారుగారు గాదించిరి భారతీయోద్యోగులు యింగ్లాండునుండి మనదేశమునకు దిరిగి వచ్చినయెడ వారియు అభిప్రాయములందు భారతీయులకు గౌరవముండును

సర్ విలియంకుర్రీగారు

సర్ విలియంకుర్రీగారు సర్ మేనగ్గి దాదాభాయిగారి సవరణను బలపరచెను వ్యక్తులుజూపులాభదృష్టితో దొరతనము సంచరించుటకు వీలులేదనియు, పన్ను చెల్లించువారి లాభమునే గాక ఉద్యోగులు కౌన్సిలరులను వారిభర్తృములను నిర్వరించుటనుగూడ దొరతనము యోచించవలసి యున్నదనియు సభ్యుడు నడిచెను

సర్ దాదాభాయి సవరణ అంగీకరింపబడెను

సర్ మేనగ్గి దాదాభాయిగారి సవరణ అంగీకరింపబడెను సవరణకు పరమగా 26 వోట్లును, ప్రతికూలముగా 8 వోట్లును వేయబడెను ముగ్గురుసభ్యులు తటస్థులుగ నుండిరి కాబట్టి గౌ. రామదాసు పంతులుగారి తీర్మానము వోటునకు బెట్టబడలేదు

సవరణ తీర్మానముపై సెత్తాగారి ప్రసంగము

సవరణ గావించబడిన తీర్మానముపై ప్రసంగించుచు, శేటి చర్చకు ప్రతిఫలముగ భారత హోమియను ఆఫీసునందు భారతీయులను పెద్దఉద్యోగములందు నియమించుట మనుపటికంటె చురుగ్గ చదువని విశ్వసించుచుంటినని సెత్తాగారు నడిచిరి భారత కార్యాలయమునుండి దీసికొనబడిన 245 ఉద్యోగులను కమిషనరు ఆఫీసునుండి వెళ్లగొట్టుట తమ అభిప్రాయము గాదనియు, కాని 245 లో నెవ్వరినైనను పని నుండి దొలగించుటకుగాని, సస్పెండుచేయుటకు గాని హోమియను ఆఫీసునకు అధికారము లేకపోవుట విచిత్రముగ నున్నదని సభ్యుడు దెల్పెను కరందికారుగారు దెలిపిన సమాచారము విక్రీలి ఉపయోగకరమైనదనియు, నూటికి ఆర్దురు భారతీయులు హోమియను ఆఫీసునందు ఉద్యోగులునున్నను వారి శీతములు నూటికి రూపాయలు మాత్రమే యనియు గుర్తించి భారతీయులకు పెద్దఉద్యోగులందు నియమింప బడవలయు నను వారు ఆలోచించి తీర్మానముపై వోటుచేయ వలయుననియు సెత్తాగారు హెచ్చరించిరి హైందవ హోమియను ఆఫీసులయందు భారతీయ వాతావరణమును గలిగించుటకు ప్రయత్నింపబడునని చాడ్చిక్కుగారిచ్చిన వాగ్దానమునకు సభ్యుడు సంధి మమునుజూపెను కాని మాటలు క్రియాయోపమును దాల్చునని సెత్తాగారు విశ్వసించిరి

చాడ్చిక్కుగారు సంగ్రహముగ సమాధానమిచ్చిరి సర్ దాదాభాయిగారిచే సవరణ గాడిన తీర్మానము సభ్యులందు ఖరీదొందింపబడెను.

ఆస్టిట్రాన్ స్పర్సు సవరణ చట్టము

ఆస్టిట్రాన్ స్పర్సు సవరణచట్టమును విచారించుటకు ప్రతి పాదించుచు, ఆస్టిట్రాన్ స్పర్సు విషయమై అనగా భీమాకంపెనీలపాలనీలు, మొదలగు ప్రతిఫలములేని ట్రాన్స్ఫర్లను 128 వ క్లెక్ నువలనా లేక 180 వ క్లెక్ నువలనా ట్రాన్స్ఫర్ చేయవలసి నది యను సందేహమును నివృత్తిచేయుటకు సవరణ చట్టమును బసతిపాదించుట ముఖ్యోద్దేశముని సెత్తాగారు దెల్పిరి ఎవరెని యొకవ్యక్తి తన భీమాకంపెనీ యందలి పాలనీని భార్యకుగాని దగ్గరబంధువులకుగాని ట్రాన్స్ఫర్ చేసి నప్పుడు, వ్రాతములమును కాగితము చాలనని ప్రతివారికిని దోచుట సహజమనియు, దానిని రిజిస్టరు చేయించుటకు ఆయనను క్రమబెట్టి ఖర్చు పెట్టించుట అనవశ్యకమనియు దోచును అనవసరముగ ఆయనపట్టికిని వ్రాతములమునట్టి ట్రాన్స్ఫర్లను ప్రతిఫలము లేక పోయిన యెడల రిజిస్టరు చేయవలయునని 128 వ క్లెక్ నువలన దోచుచున్నది 128 వ క్లెక్ నుకు ఒక మినహాయింపు ప్రకరణము చేర్చి యీఅసంపర్కమును దొలగించవలయునని చాడ్చిక్కుగారు దెల్పిరి ప్రతిపాదనని అభిప్రాయమును సెరవేర్చుటకు కొన్ని చిత్తు సవరణలు లేయారు చేయబడెను సవరణచేయబడిన ప్రకారము చట్టము కాన్సిలరులందు ఆమోదింపబడెను చట్టమునకు పరమగా జి ఎ న.కె.కె. మొదలగు సభ్యులు మాట్లాడిరి తదుపరి ప్లేటుకాంసిలు సభ లేపటి వరకును నిల్చివేయబడెను. (ఆ.ప్ర.)

సుప్రసిద్ధనటశేఖరునినిర్వాణము

కీ||శే|| కందాడ శ్రీనివాసశాస్త్రిగారు

నెల్లూరు నాగరాజారావుగారు

వీరు మెన్ని శనివారము సాయంత్రము 7 గంటలకు తమ భారతీ కరీరము వదిలి కీర్తి శేఖరులై వీరి నిర్వాణముచే నాటకకళకు కొంతవన్న తగ్గుచున్నది 1898 సం॥ లో ఎఫ్ ఎ చదువునప్పుడు సంస్కృతక కుంతలములో దువ్యంత భూమికను ధరించి ప్రశంసనీయుగ నిర్వర్తించి అభినవ దువ్యంతుడని కీర్తిపొందించిరి పిదప 1900 మొదలు 1915 వరకు అప్పుడు మహామహాపాధ్యాయ వేదం వేంకటరాయశాస్త్రిల వారు స్థాపించిన "నెల్లూరు ఆంధ్రభాషాభిమాని సమాజము"న జేరి అన్ని నాటకములలోను నాయక భూమికల ధరించుచుండిరి ఇంతవఱకు వీరి కీర్తి అమోఘముగా బ్రాకియున్నది ప్రతాపరుద్రయమందు ప్రతాపరుద్రుడు ఇంకను కొన్నిచిల్లర పాత్రలు, ఉపలో అనిరుద్ధుండు నాగానందములో జీమాతాహనుడు మొదలగు పాత్రలను ధరించుచు వచ్చిరి శ్రీశాస్త్రిల వారు వీరిని మనస్సున బెట్టుకొని అనిరుద్ధ ప్రతాప రుద్రపాత్రలను వ్రాసిరా యేమి అని తోచుచున్నది వీరితరువాత యీ పాత్రలను చక్కగా ప్రదర్శించినవారు వేరొకరులేరు వీరి అకారము వర్చస్సు మహారాజులకివేలి పెట్టినది పేరుగా నుండు వీరు భరతమతానుసారముగ అభినయమును బ్రకటింపునర్థమునకు జేరినవారు వేషధారణమున వీరిని జెప్పినచో నితరుల జెప్ప వీలులేదు మరొక గొప్పవిషయము నటులేగాక నాటకగ్రంథ కర్తలు కూడాను అనేక నాటకములను రచించి తాముస్వయముగా ప్రధానభూమిక గైకొని ప్రదర్శింప జేసియున్నారు నెల్లూరు పురజనులు వీరిని సంపూర్ణగౌరవముతో బహూకరించి "ఘంటాయత కాంచన కంకణము నొకదానిని యొసగి యున్నారు 1921 సం॥ నెప్టెంబరున అసహాయోద్యమమున సర్వభోగముల త్యజించి కార్యరంగమునకు దూకిరి సవత్సరము విడిఖయిదు ననుభవించిరి కారాగారమున చాలా కాలము రోగపీడితులుగనే యుండిరి 1922 సం॥ నవంబరులో ఖయిదునుండి విముక్తులై అట్టి ఫిలిలోనే సింహపురము ప్రవేశించిన ఆరాత్రియే శ్రీనివాసకల్యాణమున శ్రీనివాసదాయన పిదప పూర్వమువలనే పూర్ణారోగ్యముబొందిరి ఇటీవల మిక్కిలి జబ్బుచేసినది ముఖవర్చస్సాహాయనది రీమయ తగ్గెను ఇట్టిఫిలిలో కూడ మొన్న మొన్న ప్రదర్శించిన బొబ్బిలి నాటకమున రంగా రాయణింగారి భూమిక ధరించి అత్యద్భుతముగ నటించిరి ధీరోదాత్త భూమికల బ్రదర్శించుటలో పాత్రాను గుణ్యముగ స్వరగభరత, ముఖమందలి భావస్ఫూర్తి ఆంధ్రదేశమునం దేరికిరీలేదనిన అతిశయోక్తి కానేరదు వీరిని మఱుతున్నను మరచుటకు వీలుకాకుండునట్లు కన్నులగట్టుచుందురు ఇటీవలి జ్ఞాపకార్థము (ఆంధ్రదేశముందలి) సుప్రసిద్ధనటు లందరుజేరి భక్తితో స్మారక చిహ్నముకట్టి స్థాపితు రని నమ్ముచున్నాను వీరి యాత్మకు శాంతిలగుగాక యని దైవమును ప్రార్థించుచున్నాను.

ఈజిప్టుదేశమున పత్రికలు

క్రొత్తఆపద

పత్రికా స్వారంభమునకు భంగకరముగ క్రొత్తచట్టము చేయబడెను అందుపైని పత్రికల గారు గొప్ప ఆందోళన మొనరించి రాజుకు విజ్ఞప్తిని పంపిరి వాగ్దానమువారు దాని నామోదించు వరకును మంత్రివర్గమువా ివ్యమును చేయుట కధికారము లేదు అని వారు తెలిపిరి (ప్రశ్నోత్తరలేఖరి)

ఆస్పత్రులలో ఖద్దరు నువయో

గించుట

బొంబాయి కింగు ఎడ్వర్డు వి.మోరీసుల్ ఆస్పత్రిలో ఏర్పాటు చేయదలచుకొన్న 304 మంచముల మీదికి కావలసి యున్న పరుపుల నిమిత్తమై ఖద్దరును కొందునని బొంబాయి మ్యునిసిపలు కమిషనరు స్థాయిసంఘమునకు వ్రాయు జాబ్బులో తన యుద్దేశ్యమును తెలియపరచెను (ఆ.ప్ర.)

నంద్యాల డి|| ము|| కోర్టులో

O P 21/25 రు

అర్జిదారు ---మన్వల్ బి

రిస్పాండెంటు ---మహమ్మూల్ బి

నోటీసు

బెటూసనుమియ్యా పోస్టాఫీసు సేవింగ్స్ బ్యాంకిలో శేషన మొత్తము రు 2261-13-5 లలో మన్వల్ బి తల్లి అయిన కుంతవనీయొక్క హిస్సా అనగా 4/13 హిస్సా తాను రాబట్టుకొనుటకు పైకోర్టులో అజిల్ దాఖల్ చేశెనున్నది సదరు అర్జి 15-9-25 లేదే విచారణకు వున్నది గనుక యెవరైనా ఆక్షేపణజార్జు వుండినయెడల సదరు లేదిన కోర్టుయెదుట హాజరయి ఆక్షేపణ చేయవచ్చును

నంద్యాల } ఏ గోపాలస్వామి అయ్యర్,
8-9-25 } అర్జిదారు తరపున ప్లీడరు

ఆంధ్రవద వారిజాతము

అను అకారాది తెనుగుజాతి నరి కలికో జెందు
డిమ్మిపైజా, ౮౮౮ పుటలు 8 8 0
విజయచక్రమిలోపల తెప్పించుకొనువారికి 2 8 0
కైవల్య నవనీరము —టికాతాత్ప
ర్యవి శేషార్థసవన్విరము,కలికోజెందు 4 0 0
(1,2,భాగములకలిపి జెందుచేసినది)
విడిగా 1 భాగము 2 8 0
డిటా 2 ,, 2 0 0
అతిరుక్కురళ్ —అను జగత్పూర్ణి
వగ్రంథమునకు తెనుగు టికాతాత్పర్య 3 8 0
విశేషార్థములుగలది
దేవీనక్షత్రతిదుర్గాపూజాకల్పములు
ఆంధ్రతాత్పర్య కావ్యప్రయోగాది స 2 0 0
కలదేవీవిషయములుగలది కలికోజెందు
అల్పికమంత్రములు — సన్వరము
విద్యార్థభావ్యముననుసరించి వ్రా
యబడిన టికాతాత్పర్య ధర్మశాస్త్ర 1 4 0
విషయములు గలది
శ్రీరత్నాద మహాలయవిధులు డిటా 0 12 0
సూర్యనమస్కారమంత్రవిధానము,, 0 8 0
మంత్రపుష్పత్రయము ,, 0 4 0
సదాచారము డిటా 1 8-0 కాలికో 1 12 0
స్వధర్మప్రకాశిని
మతవిషయక మానవపత్రిక సం చందా రు 2
(సాంపిలుకాపి ఉచితముగా పంపబడును)
మాచందాదారులకు సంస్కృతాంధ్ర గ్రంథ
లనేకములు తక్కువవెలల కివ్వబడును సంస్కృతాంధ్ర
గ్రంథములన్నియు మాదగ్గఱ లభించును
మానేదరు స్వధర్మప్రకాశిని
బృందావనం కీల్వాకం పోస్టు, మదరాసు

మదరాసు వార్తలు

శ్రీ. వెంకటేశ్వర భక్త సభ:— ఈ సభ 30 యజమాన్యమున ఈనెల 12 వ తేది శనివారం రాత్రి 3 గంటలకు మన్నడి రామస్వామినిధిలో ఉండి ఉత్సవము శ్రీకృష్ణ విగ్రహము ఊరేగింపు జరుగును.

కాలక్షేపము:— ఈనెల 10-9-25 నాడు సాయంకాలము 5-30 మైలాపూరు తూర్పు మాన్సిధి బాలికాపాఠశాలలో సి. ఆర్. శ్రీనివాసయ్యంగారు కృష్ణ చరిత్రమును గురించి సంగీతముతో నువ్వనీయరు.

వి. సి. యస్. పరిశ్రమ చదువపోపుట:— భారతదేశమున జరిగిన వి. సి. ఎస్. పోటీపరీక్షయందు విజయము గాంచిన కె. వి. కల్యాణసుందరం, పుల్లారెడ్డిగారు నిన్న రాత్రి బొంబాయికి వెళ్లిరి. అచ్చటనుండి వారు ఇంగ్లండు వెళ్లెదరు.

దశరా ఉత్సవములు:— టంగళాలపేటి 242 నెంబరు గృహమునందున్న ఏ. రామస్వామియ్యంగారు పదిసంవత్సరములనుండి దశరా ఉత్సవములు జరుపుచున్నారు. ఈ సంవత్సరమునూడె ఈనెల 18 వ తేదీనుండి ఉత్సవములు జరుగునని యిది ఎప్పటివలెనే చెన్నపురి పౌరులు విరాళములొసగి ప్రోత్సహించవలయునని వారు కోరుచున్నారు.

యస్. సత్యమూర్తిగారు:— ఇంగ్లండుకు వెళ్లి యుండిన యస్. సత్యమూర్తిగారు నేటిదినం ఉదయం బొంబాయి మెయిలులో చెన్నపురికివచ్చిరి. డాక్టరు రామరావు, ముఖ్యమంత్రిగారు మరొకరినందరూ ప్రముఖులు స్టేషనువద్ద వారికి స్వాగతమొసగిరి. పొమ్మమెను లనేకులునూడె స్టేషనువచ్చి సత్యమూర్తిగారిని పుష్పమాలలంకృతుల గావించిరి.

యస్. జి. మనవాళ రామానుజంగారు:— జిజ్ఞాసువ్రావిడను పత్రికల ఉద్యోగులు నిన్నటిదినము సాయంకాలము జిజ్ఞాసుకార్యాలయమున సమావేశమై ఉన్నతవిద్య సభ్యునిండుటకు ఇంగ్లండుకు పోవుచున్న యస్. జి. మనవాళ రామానుజం యం. ఎ. గారికి వినిపిత్రమును సమర్పించిరి. ఎ. రామస్వామిమొదలిగారు అన్యతాత్వహించిరి. తన్ను గౌరవించినందులకు మనవాళ రామానుజంగారు ఉచితరీతిని ప్రత్యుత్తరమిచ్చిరి.

జిజ్ఞాసుకార్యాలయమున దొంగతనము:— 7 వ తేది రాత్రి దొంగలు జిజ్ఞాసుకార్యాలయము: ప్రవేశించినారు. 200 విలువగల సామానులను దొంగిలించుకొని పోయిరి. దొంగలు కార్యాలయమునం దన్నిభాగముల నాదావేసిరి. సంపాదకుని గదియందు కాకితము లన్నియు చింబరంబులగు పడియుండెను. స్టాంపురూమునుండి 70 పౌనుల కొత్తరేపులును దొంగలు తీసికొనిపోయిరి. ఇవికాక పది ఇత్తడి గాళీలు, ఇత్తడి రూలు కట్టడులు 9 కోలరు బ్రాకెటులు తీసికొనిపోయెను. కాని దొంగలు ఇనుపపెట్టెనుగాని కాకితముల స్టాంపునుగాని తాకలేదు. బహుశ బకటి రెండుదినములు పత్రిక ప్రకటనము ఆపివేయవలయునని వారట్లు చెసికేమె తెలియజేసెను. పోలీసువారు కేసువిషయమై పరిశీలన మొనర్చుచున్నారు.

యస్. యస్. యల్. సి. పరీక్షలు
800 మందిని మరల ఎలిజబులులిస్టులో చేర్చుట
ఇటీవల జరిగిన యస్. యస్. యల్. సి. పరీక్షయందు రెప్పిపోయినవారి విషయమై పరిశీలించుటకు నియమింపబడిన మాడరేషనుబోర్డు సభ్యులగు రెవెన్యూమెన్లు, రెవరెండ్ బర్నము, ప్రొఫెసరు రంగనాథం, పి. ఎ. సుబ్రహ్మణ్యయ్యగారు, వికామధరు సామెలుగార్లు గవర్నమెంటు పరీక్షలకు విషయరూపి కార్యాలయమున సమావేశమైరి. తప్పిపోయిన విద్యార్థులు మొత్తముమీద చక్రినిమార్పులు పొందియున్నవారిని బ్యాసు చేయించుట ఉచితమున తీర్మానించుకొనిరి. వీరిలోనుండి ఇంగ్లీషులో 30 మార్కులకన్న తక్కువపెచ్చినవారి విషయమై విశేషము చేయరు. ఈవిధమున తప్పిపోయినవారిలో 300 మంది విద్యార్థులు ఎలిజబులు లిస్టునందు చేర్చబడుదురని తెలియుచున్నది.

ఒక విషాదకరమగు మరణము

2½ సంవత్సరముల బాలుడు నీటితోట్రయందుపడి మరణించుట

దిల్లీ బిల్ యల్. ఏ. గోవిందరావువయ్యంగారి గృహమున నిన్నటివికము విషాదకరమగు మరణము జరిగెను.

స్వేచ్ఛరు అండు కంపెరియందు పనిచేయుచున్న యల్. యస్. పి. రావువయ్యంగారి కుమారుడగు 2½ సంవత్సరముల బాలుడు తోటలో ఆడుకొనుచుండెను. నీటితోట్రయై నిక్కిచూచుచుండగ దొర్లి తోట్రయోపడిపోయెను. పనివారు బాలుని దెదకు సరికి నీటితోట్రయో అతడు తేలుచుండెను. డాక్టరులు వచ్చిరిగాని లాభములేకపోయెను.

రాకపోకులు:— గౌ. సర్ ఎ. పి. పూర్తిగారు, గౌ. శివజ్ఞానస్వామిగారు, యం. కె. రెడ్డిగారు, నేటిదినం ఉదయం చెన్నపురికి వచ్చిరి.

టి. ఆదినారాయణశెట్టిగారు, ఇ. రామస్వామినాయకరుగారు, హెచ్. యం. ఇబ్రహీంనేటుగారు, మాధవరాజుగారు మంగళూరు మెయిలులో నేటిదినం ఉదయం చెన్నపురికి వచ్చిరి.

లోకలుభండు అకొంటుస్ ఎక్జామినరు హూవరుగారు, సానిటరీ ఇంజనీయరు దొరసింగంగారు నేటిదినం ఉదయం చెన్నపురికి వచ్చిరి.

నర్తన శైవరలు సైమన్సుగారు నిన్న రాత్రి ఏలూరువెళ్లిరి. వ్యవసాయ కళాశాల ప్రధానోపాధ్యాయులు బ్రాడ్ ఫుట్గారు కోయంబుత్తూరుకు, సాట్టు అసిస్టెంటుకమిషనరు రోలండుగారు తడకు నిన్న రాత్రి వెళ్లిరి.

గౌ. పానగలరాజుగారు నిన్న రాత్రి పోదనూరు వెళ్లిరి. శేపు ఉదయం చెన్నపురికి వచ్చెదరు.

గౌ. వ్యాయమూర్తి కుమారస్వామి శాస్త్రిగారు నిన్న రాత్రి పోదనూరు వెళ్లిరి.

చీఫ్ ఫారెస్టు ఇంజనీయరు మార్టినుగారు ఉలవకోట వెళ్లిరి.

నర్సయ్యరు శైవరలు కొలనులు టాండిగారు త్వరలో చెన్నపురికి వచ్చెదరని తెలియుచున్నది.

మునిసిపలు ఎన్నికలు - కాంగ్రెసు ప్రచారము:

చెన్నపురి జిల్లా కాంగ్రెసుసంఘములు, భిలాపతు సంఘము, మహాజనసభవారి యజమాన్యమున ఈ నెల 10 వ తేది గురువారం సాయంకాలము 6-30 గంటలకు అమ్మెను పగోడ ఫిథియందు (పరిశీలన సమీపమున) శ్రీయుత గడ్డ రంగయ్యరాయుడుగారి అధ్యక్షిత్వమున బలపరచుటకై ఒక సభ జరుగును. కాంగ్రెసునాయకులు సభయందు పాలుగై కొనెదరు.

నందిగామ వార్తలు

పదిరోజులుక్రిందట నడిపిథిలో దొడ్డిలో ఎవరో ఒక బిడ్డను కని పారవేసిరి. సందులో మక్కలు ఒకకాలు ఒక చెయి పికి తినివేసెను. తరువాత గ్రామములో ఒక వితంతువు బిడ్డనుకని చంపి పారవేసినట్లు తెలిసి పోలీసువారు వితంతువును రిమెండులో ఉంచి జామీనుమీద విడచిపెట్టిరి. ఇట్టి ఘోర హత్యల కీ ప్రాంతము చాలవఱకు అలవాటుపడియున్నది. ముంజేమిర్య జరుగునో చూడవలసియున్నది.

బూటింగులు

నందిగామ తాలూకాబోర్డు మీటింగు ఈనెల 25 వ తేదీని కృష్ణా జిల్లాబోర్డు మీటింగు ఈనెల 26 వ తేదీని జరుగునని చెప్పకొనుచున్నారు. నందిగామతాలూకా పౌరు లీయవ కాళము పోలీయక నందిగామనుంచి మధిరకుకోడ్లు, కీసరజేటికి వంతెనవిషయములో జిల్లాబోర్డువారికి మహాజరులు పెట్టుకోవలయు స్వయముగ చెప్పకోవలం ముఖ్యము.

వ్యాజ్యములు

తాలూకాబోర్డు మెంబరు ఏలూరు రంగయ్యగారు (జడ్జ య్య పేట గ్రామమునసభు) వరుసగా తాలూకా బోర్డు మీటింగులకు రానందున మెంబరు పదవినుండి ప్రసిడెంటుగారు తొలగించిరి. వారు నియతకాలములో సభకు వచ్చితిమనియు శాస్త్రీయముగా మెంబరుపదవి పోలేదనియు బందరు కోర్టులో బెజవాడకోర్టులో వ్యాజ్యము తెచ్చియున్నారు. తాలూకాబోర్డునకు గల ఆర్థికలోపమున కీ వ్యాజ్యముల బాధగూడ సహకారిగా నున్నది.

(ఒకవిలేఖరి)

ఆంధ్రవిద్యార్థి సంఘము

మా గ జైను క మి టి

ఆంధ్రవిద్యార్థి సంఘమువారు ఆంధ్రపత్రికా కార్యాలయమున సెప్టెంబరు 7-వ తేది సాయంకాలము సమావేశమైరి. సంఘమువారి పక్షమున ఒక పత్రికను ప్రకటించు విషయమై చర్చ జరిగి ఈ క్రిందితీర్మానములు ఆమోదింపబడెను.

(1) మాగజైను బోర్డువారి సలహాలనుసరించి ఈ క్రింది నిర్మాణము ఆమోదింపబడవలెను.

(1) ఈ బోర్డుపేరు మాగజైను కమిటీ యని యుండవలెను.

(2) కమిటీ సభ్యుల సంఖ్య పదికన్న మించుండె ఇతరులను ఈ సంఘమున సభ్యులుగ చేర్చుకొనుటకు కమిటీవారికి అధికారముండును.

(3) భారీలను కమిటీవారే భర్తీచేసికొనెదరు.

(4) కమిటీవారు అధికార సభ్యులను నియమించెదరు.

(5) పత్రికాసంపాదకుడు మానేజరు అధికారత్యపు సంఘపు కార్యనిర్వాహక సంఘమున సభ్యులుగ నుండెదరు.

(6) ప్రతి సంవత్సరము మాగజైను కమిటీ సభ్యులు మహాసభ సమావేశమున ఎన్నుకొబడవలెను.

(7) ఉపనిబంధనలను కమిటీవారే తయారు చేసికొనెదరు.

(8) పత్రికానిర్వహణ సంస్కరముల అప్పు చేయుటకు విరాళములను ప్రోచేయుటకు వ్యయపరుచుటకు ఈ కమిటీవారికి అధికారముండును.

మాగజైను కమిటీవారు సంఘపు కార్యనిర్వాహక వర్గము వారికి మూడునెలల కొకసారి లెక్క లివ్వవలెను. లెక్కలను ఆడిటుగారు తనిఖీచేయుదురు. అన్యతాని పేరిట బ్యాంకియందు లెక్కయుండును. అన్యతాని డెబ్బు బ్యాంకినుండి తీయవలెను. మానేజరువద్ద 20 రూప్యముల మాత్రము యుండును. సంఘపు కార్యనిర్వాహకవర్గపు సభ్యులు మాగజైను కమిటీ సభలకువచ్చి వాట్లాడవచ్చును. గాని వోటు ఇవ్వరాదు. సంఘసభ్యులకు ఈమాగజైను కార్యనిర్వాహక సంఘమువారు నిర్ణయించువిషయమున తక్కువరేట్ల కివ్వబడవలెను.

వందనములు

పత్రికయందలి తెలుగుభాగమును ఉచితము అమ్ము వేసి యిచ్చుటకు అంగీకరించిన శ్రీయుత కా. నాగేశ్వరరావు శంతులుగారికి వందనము లర్పించుచు యొక తీర్మానము ఆమోదింపబడెను.

పత్రికకుగాను విరాళములు పోగుచేసిన సభ్యులకు వందనము లర్పించుచు మరొక తీర్మానము ఆమోదింపబడెను.

వ్యా యా మ వి ద్య

శ్రీమదఖండ గౌతమీతీరమున రాజమహేంద్రవరపురమున బాల్యమునుండియు హిందూ వ్యాయామశాస్త్రమున పూర్ణ పాండిత్యమును గలిగి రాజకీయ సర్వ కళాశాలయందు వ్యాయామ శాస్త్రోపాధ్యాయులై హిందూ అంగ వ్యాయామముల పెక్కండ్రను కృతార్థులను జేసి ఉపాధ్యాయులుగ జేసి ఇవ్వడు ఉపవేతనమును బొందుచున్న మరాఠ్రీ ఏలూరు శ్రీరామచంద్రరావు, రాజమహేంద్రవరమున శ్రీ కోటిలింగ శ్రేణమున నొక సర్వ జనోపయోగముగ వ్యాయామ సర్వ కళాశాలను స్థాపించి బోధించు చుండిరి. వారు మద్రాసు నకు విచ్చేసియుండిరి. వారి కీవత్సము దినములుమాత్రమేయిచ్చుట నుండుటకు వారిశిష్యులెల్ల కోరబడి విమ్ముట వారి ఆశ్రమమునకు విచ్చేయ దలచిరి. కాన వారివల్ల మాంశభారజాది ఆర్యపద్ధతుల యోగవిద్యలయందు ప్రసంగించ నుద్దేశ్యము గల వారు ప్రాతస్నానం . సంధ్యా కాలములయందు దయచేయవచ్చును.

కొంజకంచి

నందిగామ తాలూకా కొంజకంచిగ్రామముఖాని శ్రీ బాలభక్తపుత్ర భాండాగారపు చతుర్థవార్షికోత్సవము. ది 5-9-25 తారీఖున మాతాలూకాబోర్డు మెంబరుగారైన శ్రీయుత కామనూన పిచ్చయ్యచౌదరిగారి ఆధిపత్యమున జరిగెను. కార్యదర్శిగారి రిపోర్టు చదువబడినపిమ్ముట సభ్యులలో కొందరు కొన్ని ముఖ్యవిషయములనుగురించి మృదుమధురముగ నువ్వనీయిరి. ఎన్నికలు జరిగినపిదప అన్యతానియంతో పవ్యాసముతో సభ జయప్రదముగా ముగింపబడియెను. సభ్యులందరును అల్పాహారములచే సత్కరింపబడిరి. రాత్రిపూట దీపాత్సవమును శ్రీ భగవద్గ్రామమున జరుపబడియెను.

ఇంపీరియలుబ్యాంకు అధికారుల నిరంకుశత్వము

భారతశాఖ అధ్యక్షుడు, ఉపాధ్యక్షుడు
క్షమాపణల నిచ్చుట

కె. టి. మెగారి ఉపన్యాస ప్రతిఫలము

బొంబాయి, సెప్టెంబరు ౭:— భారత బ్యాంకులను జాతీయాధికారముక్రిందకు దీసికొని వచ్చుటనుగురించి కొంత కాలముక్రింది ప్రసంగించుటకు ప్రాధాన్యము కె. టి. మెగారిని ఆహ్వానించినందులకు యింపీరియలు బ్యాంకి అధికారులు భారత శాఖ అధ్యక్షుని ఉపాధ్యక్షుని క్షమాపణ నీయవలసినవని బలవంతము జేసినట్లు “బొంబాయి క్రానికలు” పత్రికకు తెలిసెను. ప్రసంగమునందు బ్యాంకు ఉద్యోగుల విధానమును ఉద్యోగము లందును, వేతనములందును గల వర్తమానములను మెగారు తీవ్రముగ విమర్శించెను. ఈ కారణముచేతనే సంఘ కార్యదర్శి రాజీనామా నీయవలసి వచ్చెనని గూడ క్రానికలుపత్రికకు తెలియచున్నది. (అ. ప్రె.)

అల్టాబాదులో పిల్లలనెత్తుకొని పోవుట

కేవల మబద్ధము

అల్టాబాదు, సెప్టెంబరు ౭:— అల్టాబాదులో పిల్లల నెత్తుకొనిపోవుటనుగూర్చి పోలీసునూపర్వేయకు ప్రకటననుగా విందుచు అది కేవలమబద్ధమని ఒప్పుకొనుచున్నాడు. అనేకపర్యాయములు గుంపులుగుంపులుగా జనులు కోపముతో వెంబడించుచుండ సాధువులును ఘోరమును పరుగెత్తుకొనివచ్చి పోలీసుస్టేషనులలో తలదాచుకొన్నారు. ఇటువంటి కేసులన్నియు నిరాధారములైనను రెండింటిలోనూ ప్రముఖుల కొంచెముగా అనుమానముపడుటకు అవకాశమున్నది. అయినను, అనేకపర్యాయములు అమానుకులగు మనుష్యులే ఇనులచే తరుమబడి పోలీసుస్టేషనులలో తలదాచుకొనిరి. ఈకేసులన్నిటిని విచారింపగా పోయిన పిల్లలు తమంతటామే కొంతసేపటి కింటికి తిరిగివచ్చుటలేక అచ్చటనే మరియొకచోటికిపోయియుండుటయే తటస్థించినది. కాని ఒక్కకేసులోను పిల్లవాడును సాధువుచేతగాని ఘోరచేతగాని చంపబడలేదు. అవసారింపబడను లేదు. (అ. ప్రె.)

అస్సాము శాసనసభ

షిల్లాంగ, సెప్టెంబరు ౭:— నేడు అస్సాము శాసనసభలో నీటిగడ్డిని తొలగించుటకు సంబంధించిన బిల్లువిషయమై తిరిగి చర్చింపబడెను. చివరకు ఆ బిల్లును సెలెక్షన్మిటీ కేరింగునవలెనను సవరణలంగీకరింపబడెను. హాల్గింగ్ జిల్లములోని ఇగ్లీమిషిల్, హైస్కూల్లోని జీతములు తగ్గింపవలెనని శిఫారసుజేయు తీర్మానముగూడ అంగీకరింపబడెను. (అ. ప్రె.)

బెల్జియం రాజదంపతులు

వడెనువద్దకు వచ్చిరి. బొంబాయి శుక్రవారము చేరెదరు

బ్రెస్లా, సెప్టెంబరు ౭:— బెల్జియం రాజదంపతులు శుక్రవారమువరకు ౭ గంటలకు “రాన్సూరా” అనుస్థలములో బొంబాయి చేరెదరు. బొంబాయిలో ఉన్నతాధ్యోగుల లండనును బహిరంగస్వాగత మిచ్చెదరు. రాజదంపతులు గౌరవార్థమై నిలుచుండిన రక్షకభటులను చూచినపిమ్మట ఉర్రేగింపుగా నడచి పోయి రాయల్ ట్రయిపుల్ నెక్ట్ 11.30 నిమిషములకు పూనాకు పయనమగుదురు. వీరు వచ్చినప్పుడు పోయినప్పుడును గౌరవార్థము ౨1 ఫిరంగులు ప్రేల్పబడును. (అ. ప్రె.)

రాజపుతానాలో ఖద్దరు ప్రచారము

అమాన్యవాదాను, సెప్టెంబరు ౭:— రాజపుతానాలో ఖద్దరు ప్రచారము గాఢములై తిరుగుచున్న జనస్థానము

ఇంపీరియలుబ్యాంకు కొత్తబోర్డు మొంబరు క్రిశ్చేమలైజ రాజా సర్ రావస్వామిమొదలిగారి కుమారుడగు యస్. వి. రావస్వామిమొదలిగారు ఇంపీరియలు బ్యాంకి ఆఫ్ ఇండియా (చెన్నై ప్రాంత) బోర్డు సభ్యులుగ ఎన్నుకోబడిరి. వీరు గొప్పదాతలు. చిత్రకళలపై అభిమానము గలవారు.

బజాజుగారిని కలిసికొనుటకు వనిలాల్ కొరాసీగారు శ్రద్ధా ఇచ్చటినండి వెళ్లుచురు
వీరి నచ్చటికి పిలుచుకొని పోవుటకై కచ్చినుండి నేట్ మన్ సింగ్ ఖాయి కంట ప్రసాదును నురికొంచునను వచ్చిరి. (అ. ప్రె.)

గాంధీమహాత్ముడు

నేడు బీహారుకు బయలుదేరును
శేడు (9వ తేదీ) రాత్రి వహత్తుడు అహమదాబాదునుండి బొంబాయి మీదుగా కీహాగు బరిస్సాలను 2 యుదేశును. కచ్చికి - హత్తుని ఆహ్వానించుటకు అటవారికి కొంచురు వచ్చిరి. నవంబరు నెలలో అటవ రా ప్రయత్నించెనని మహాత్ముడు తెలిసెను. (అ. ప్రె.)

మనోరా ఉప్పశేరులో కొట్టుకొని పోయినవారు

జోషీగారి శవముమాత్రము దొరికినది
హైదరాబాదు, (సింధు) సెప్టెంబరు ౭:— సెలవుదినము గు గెచ్చునై ననోరా ఉప్పశేరునందు వెళ్లి కొట్టుకొనిపోయిన ఎన్నెక్కటివు డండీరు జి. యస్. జోషీ, ఆయన అంధ కుమారుడు (12 సం॥వాడు) సరిసలుగురిగో జోషీగారి శవము లను తీయుటకై చేసిన ప్రయత్నము లన్నియు ఘటలనులైనవి సింధుదేశములో పీరి మటుంబము లకై జాలిపడనివారు లేరు. (అ. ప్రె.)

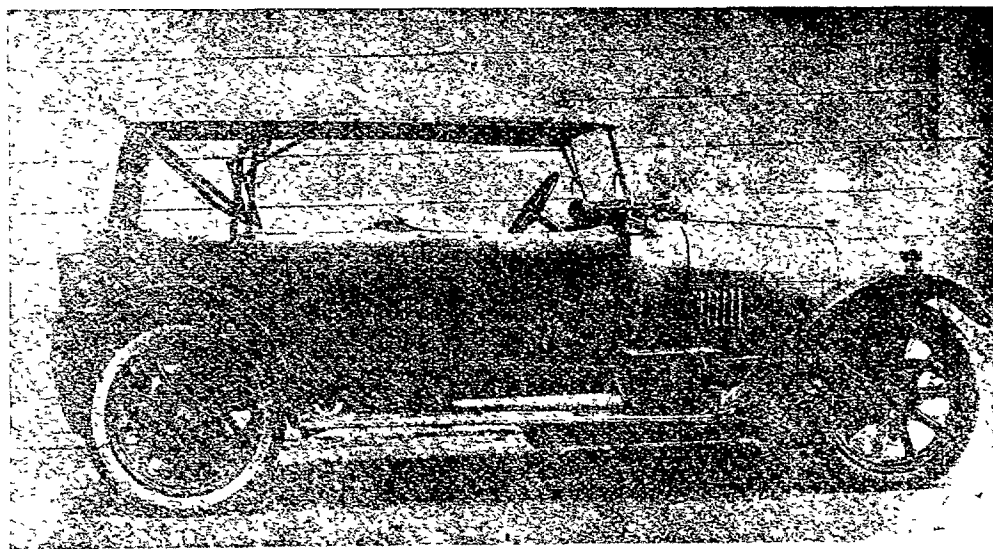
“ముగల్గాన్” పత్రికా సంపాదకునిపై రు 7500 మాననపు దావా

హైదరాబాద్ (సింధు) సెప్టెంబరు 7:— ఒక మాననపు పుష్కాసము ప్రాసినందులకై రు 7500 ను నష్టపరిహారముగా నోరుచు నీ ఐ డి. ఇన్ స్పెక్టరు హీరాసంన్ గారు “ముగల్గాన్” పత్రికా సంపాదకునిపై దావాను తెచ్చిరి (అ. ప్రె.)

గాంబటు సత్యాగ్రహము

ఇంటి వన్నుకై తిరుగబడుట
హైదరాబాదు, (సింధు) సెప్టెంబరు ౭:— అధికారులు క్రొత్తగా నొకయింపటిన్నును విధించుటచేత ఖసీరు పూరు మీర్జానేటులో గాంబటుపట్టాములోని హిందువులు సత్యాగ్రహోద్యమమును ప్రారంభించిరి. (అ. ప్రె.)

సకండుహండు ఇంగ్లీషుకారు కావలసినవారికి మంచి తరుణము.

Angus Sanderson Car

ఆంగన్ సాండర్సన్ అను చక్కటి ఇంగ్లీషు మోటారు కారు

ఆకాశవిమానములు చేయుటలో ప్రఖ్యాతివడసిన టేలర్ కంపెనీవారిచేత, ఈ మోటారుకారు యింజను చేయబడినది.

మూడు పంపత్సరముక్రిందట సుమారు 8000 రూపాయల కేమ్మతు గలది. ప్రస్తుతము చక్కగా పని చేయుచున్నది. ప్రతిదినము వాడుకలో నున్నది.

3000 రూపాయలకు గాని, కొంచెము తెక్కువకుగాని యివ్వబడును. కావలసినవారు, ఈ చిరునామాకు వ్రాసి కారును పరీక్షించుకొనవచ్చును.

అద్వైతయినుమెంటు మేనేజరు, ఆంధ్రపత్రిక, మద్రాసు.

ప్రకటన

శ్రీకృష్ణజయంతి పండుగ యగుటచే, ఆంధ్రపత్రిక వెలువడదు.

సంపాదకుడు.

స్వరాజ్యాశయము: ఏకీ భావము

సామాజ్య శాసనసభలో, సంస్కరణముల రిపోజిటరీ జరిగిన చర్చవలన ఇతర ప్రయోజనమున్నను లేకున్నను, స్వరాజ్యాశయము పట్ల అన్ని పక్షములవారును ఏకభావముతో మెలగుచున్నారని మాత్రము స్పష్టమగును. పండిత మోతీలాల్ నెహ్రూగారు ప్రతిపాదించిన సవరణ తీర్మానము మిగుల వెనుదగ్గుచున్నదనుటకు సందియములేదు. సర్ శివస్వామి అయ్యరుగారు సూచించినట్లు, మితవాదుల తీర్మానమున కిది యనుగుణ్యముగ నున్నది. ప్రధానమగు కోర్కెలను తీర్మానమునందు పొందుపరచలేదు. అయినను, నెహ్రూగారి తీర్మానము భారతీయుల కసిన వాంఛలను చెల్లుచున్నది. ఆత్యంత మితవాదులయినను యంతకన్నను వెనుకకు పోజాలరు. మెజారిటీ సూచనల సంగీకరించువారెవరును లేరని తెల్లమయినది. అట్టిస్థితిలో మడ్డి మెనుగారింకను వెనుకటి యభిప్రాయములను మార్చుకొనకుండుట ఎంత యవివేకమో చెల్లువనక్కరలేదు. సర్ పి. యస్. శివస్వామి అయ్యరుగారు సయితము నెహ్రూగారి సవరణ తీర్మానము సంగీకరించియుండ, మడ్డి మెనుగారి సూచనల నామోదించువారెవరుండురు? ప్రస్తుత సంస్కరణములను ప్రేమించువారెవరుగలరు?

భారతీయులలో ఐకమత్యము ప్రబలుచో స్వరాజ్యసిద్ధి అచిరకాలములో లభించును. భావముతోబాటు సాధనలయందు ఏకీభావము గుడురుట ముఖ్యము. నెహ్రూగారి తీర్మానమును ప్రభుత్వమువారు నిరాకరించుటయనిన, దేశాభిప్రాయమును నిరాకరించుటయే. అట్టిస్థితిలో అందరును గలసి స్వాతంత్ర్యమును పొందుటకు కలసి బని చేయుట యవసరముగాదా? బర్మా, హైద్రాబాద్ ప్రభువుగారేమి, రీడింగ్ ప్రభువుగారేమి ప్రసంగము జేసివచ్చుదు, భారతీయుల పక్షమునగాక స్వంత యభిప్రాయములను మాత్రము చెలిపిరని స్పష్టమగుటలేదా? సోరెరుగని ప్రజలెంతవరకు పక్షమందున్నారని, అధికారవర్గ మొక సాకును జెప్పవచ్చును. కాని దుర్భర వారిద్ర్య పీడితులగు, సామాన్య ప్రజలువరిపాలనాపద్ధతులు మారి, స్వరాజ్యము చేకూరవలయునని పరితపించుచున్నట్లు గ్రహించుట సులభము.

ప్రజలతో కలసిమెలసి తిరుగు వారికి సంగతి తప్పక బోధపడును. విద్యాధికుల కన్నను, ధనికులకన్నను గూడ స్వరాజ్యతృప్తి జనసామాన్యమున కధికముగ నున్నదనుట నిస్సందేహము. సక్రమపరిణామము నాశించుచో, పాలకులు హిందూదేశమునకు సంపూర్ణ స్వపరిపాలన స్వాతంత్ర్య మొసగుటకన్న అనుకూలమార్గముగను పిండదు. శాసనసభ్యుల సలహాలనుగూడ త్రోసి వైచుచో, నేమిఫలము కలుగునో చెల్లువనక్కరలేదు.

యూరపియనుసభ్యులు అధికారులును అనధికారులుగూడ సానుభూతిరహితముగ ప్రసంగించియుండుట మిగుల శోచనీయము. స్వరాజ్యవాదుల కోర్కెలు బ్రిటీషుజాతికి రుచించవని కలనల్ క్రాఫర్డుగారు చెల్లుపుటజూడ, భారతీయులకు స్వపరిపాలన మెన్నటికిని చేకూరదనియే ఎంచవచ్చును. ఇట్టి నిరాశనుగలిగించుట న్యాయమా? ఈ సందర్భమున శివస్వామి అయ్యరుగారి మండలింపును గుర్తించుట వివేకము. ప్రభుత్వదృక్పథము మారనిచో, ప్రతిష్ఠంభనలు జెరుగుననియు, అవిశ్వాసమును అనుమానములును వృద్ధియగుననియు, అయ్యరుగారు చెలిపినవాక్యములం దెంతేని సత్యముగలదు. మడ్డి మెనుగారి దృష్టిపథము స్వరాజ్యపక్షబలమున కింకను తోడ్పడుననుటకు సందియములేదు. మోతీలాల్ నెహ్రూగారుగూడ అసహాయమార్గమును వదిలి, సహకారపద్ధతి నవలంబించుచున్నారని జెప్పి, శివస్వామి అయ్యరుగారు సంతృప్తి జెందిరి. ప్రభుత్వ వైఖరి యికనయినను మారనిచో, శివస్వామి అయ్యరు ప్రభృతులు స్వరాజ్యవాదులగుట తటస్థమైననుటకు సందియములేదు. అట్టి యనుమానము, సర్ ఛార్లెస్ ఇన్సుగారి కిప్పడే పొడగట్టినది. రంగాచార్యులుగారిని, శివస్వామి అయ్యరుగారిని, నెహ్రూగారు స్వరాజ్య భావనములొనికి మెల్లగ లాగుకొని పోయిరని, ఇన్సుగారు చెలిపిన సంగతిని జూచిన, మరి కొంతకాలమునకు శివస్వామి అయ్యరు ప్రభృతులు బహిరంగముగనే స్వరాజ్య పక్షమందిరమునకు బోయెదరని నమ్మవచ్చును.

సంస్కరణవిధానమును తయారు జేయలేదని, పెద్దిపుడ్డుగారు భారతీయులను నిందించిరి. కాని, శివస్వామి అయ్యరుగారు సయితము యిట్టి పని వృథా ప్రయాసయని చాటుచున్నారు. ప్రజలు తయారుజేసెడి స్వరాజ్య విధానము సంగీకరించుటకు ప్రభుత్వమువారు సంసిద్ధులు గానంతవరకు, తత్కార్యమునకై శ్రమపడుటవలన కాలవారణము దప్ప వేరు ఫలము కలుగదని అయ్యరుగారు చెల్లుపుటబట్టి, భారతీయులంతవరకుచేసిన లోపమేమియు లేదని విదితమగును. ప్రభుత్వమువారు సంస్కరణములను మార్పదలంపనప్పుడు, మడ్డి మెను కమిటీని నియమించవలసినో చెలియదు. ప్రజల యాందోళనను కొంతవరకైనను తగ్గింపవచ్చునని వీరు తలంచినచో, తద్వ్యతిరేకఫలితము నేడు గలుగుచున్నది. మడ్డి మెనుగారి కన్నను గూడ వాణిజ్యసభ్యులగు ఇన్సుగారు రెక్కుడు తీవ్రముగ ముచ్చటించుట విచిత్రము. నర్రమును బ్రిటీషు పార్లమెంటువారి దయాధర్మముపై యాధారపడియుండునని ఇన్సుగారు సూచించుటచే, భారతీయు లికమిద ఇంగ్లండుపై నాశపెట్టుకొనుట దుర్లభమగును. నెహ్రూగారి తీర్మానఫలము, బ్రిటీషు మంత్రివర్గమును బ్రిటీషు

పార్లమెంటు సభను ధిక్కరించినట్లు లగునట. స్వపరిపాలనము గోరుటయే ఇంగ్లండును ధిక్కరించుటయగుచో, అట్టి ధిక్కారమునకు అన్ని పక్షములవారును నమాన బాధ్యులేయగుదురు. బ్రిటీషు మంత్రులను సంతృప్తిపరుచుట కయినను, హిందూదేశము తన జన్మస్వాతంత్ర్యమును వదులుకొనజాలదు. "ద్వంద్వప్రభుత్వ విధానము ఆచరణ యోగ్యముగాదు" అని ఇన్సుగారు రంగీకరించుచున్నారు. అటులగుచో భారతీయులు దీని నెటుల కొనసాగింపగలరో తెలియదు. ఆచరణయోగ్యముగాని విధానమును వారి ఎదుట బడవేయనేల? ఇట్టి విధానముతో నెంతకాల మాడుకొనవలయునో తెలియదు. ప్రభుత్వసభ్యుల వాదమున కెట్టి యాధారములేదని విదితమయినది. ప్రజాప్రతినిధుల కోర్కె న్యాయసమ్మతమనియు, సహేతుకమనియు, బ్రిటీషు సామ్రాజ్యమునకు మిక్కిలి మేలుదాయకమనియు, బాలురయినను గ్రహింపగలరు. ఇట్టి కోర్కెను నిరిసించిన బాధ్యతను అధికారవర్గము వారు భరింపవలయును. భావిపరిణామమునకు భారతీయులుగాని వారి నాయకులుగాని ఎంతమాత్రము బాధ్యులుగారనుట నిశ్చయమయినది. నందిగ్ధనమయమున ప్రజాప్రతినిధులను కూల హితము నొసగిరి. దానిని ప్రభుత్వమువారు చేపట్టక బోయిరి. ఆవిషయ మటుండ, ప్రజాప్రతినిధులు నెహ్రూగారి తీర్మానము సూరక యంగీకరించిన మాత్రాన ప్రయోజనములేదు. దానిని సఫలపరుచుమార్గము నాలోచింపవలయును. అందుకై తమ యావచ్చుక్కిని వినియోగించవలెను. కేవల కాగితపు తీర్మానముల నెన్నిటిని గావించినను, బ్రిటీషువారు లక్ష్య పెట్టరు. తదరమై ఎట్టి త్యాగముల గావించుటకయినను నాయకులు సంసిద్ధులుగనున్నపుడే వారికోర్కెలు నెరవేరును. ఈ సంగతిని గోస్వామిగారు స్పష్టముగ చెలిపిరి. ప్రజాప్రతినిధులు తమ నిశ్చయమును కార్యరూపమునబెట్టుట కిష్టము లేనియెడల, తీర్మానము సంగీకరింపవలదని గోస్వామిగారు హెచ్చరించుటయందర్థ మెంతేగలదు. వీరి హెచ్చరిక సఫలమగుగాక!

ప్రజాప్రతినిధుల అఖండవిజయము

ప్రధానసంపాదకీయ వ్యాసమును ముగించిన పిమ్మట, పండితమోతీలాల్ నెహ్రూగారి సవరణతీర్మానము, సామ్రాజ్యశాసనసభవారిచే నామోదించబడెననువార్తను వినుటచే నెంతయు సంతసముగలిగెను. 72 మందిసభ్యులు నెహ్రూతీర్మానమున కనుకూలముగను, 45 మంది సభ్యులు మాత్రము ప్రతికూలముగనువోటుజేసిరి. దాదాపుగలసాధికార సభ్యులందరును తీర్మానము నామోదించిరి. అధికారసభ్యులు నైతికులైరి. ప్రభుత్వసభ్యులు చివరకయినను హృదయమునం దెట్టిమార్పుజూపక బోవుట శోచనీయము. హిందువులు, క్రైస్తవులు, మహమ్మదీయులు, స్వతంత్ర స్వరాజ్యపక్షములకు జెందినవారందరును ఏకగ్రీవముగ కోరినకోర్కెను మడ్డి మెనుగారు తృణీకరించుటబట్టి, వారి దృష్టిపథ మెంతసంకుచితమో కనుగొనవచ్చును. స్వయం

నిర్ణయమాత్రమును వీరు చులకనజేసిరి సవరణ తీర్మానమును అన్ని పక్షములవారును కలసి గావించిన తీర్మానముని మాత్రము మడ్డిమెనుగారు గుర్తించిరి. కాని లాభమేమి? ఇది అంత్యసందేశ మని వారు నిరసించుచున్నారు అంత్య సందేశమేగావచ్చును ప్రజల కోర్కెలు విఫలమయినపుడు, అంత్య సందేశము నీయక తప్పదు గద ఇందుకు బాధ్యులు మడ్డి మెనుగారే యగుదురు సర్ లిండ్సేగారు ముచ్చ టించుచు, అనుగ్రహముల కొరకు వేచియున్న వారు, దాతలను నిందింపగూడదనియు, వారి సాను భూతిని కోల్పోవగూడదనియు సలహా నొసగిరి భారతీయులు అనుగ్రహముల నాశించుటలేదు. తమకు న్యాయముగ చేకూరవలసిన హక్కులనే పొందగోరుచున్నారు తమ హక్కులగూర్చి ప్రశ్నించుటయే దోషమగుచున్నపుడు, వారేమి జేయగలరు? ప్రజాప్రతినిధులు పొందిన గొప్ప గెలుపుకు, వారిని మరన్నూర్చిగ నభినందించెదము స్వరాజ్య పక్షమువా రిట్టి తీర్మానము నంగీకరించుట వింతగాదు కాని మితవాదులును స్వతంత్రపక్షము వారునుగూడ దీని నామోదించుట శ్లాఘాపాత్రము అన్ని పక్షములవారును స్వరాజ్యము నెంత దృఢ ముగ నభిలషించుచున్నారో ఇందునుబట్టి కనుగొన వచ్చును పాలకుల కీ ఫలితము, విస్మయము గలిగిం పక మానదు శాసనసభలో జూపిన నిశ్చయమునే, వివిధపక్ష నాయకులును వెలువల కార్యదీక్షయందు గూడ గ్రంథబహుచో నిన్నటిదినము గలిగిన అఖండ జయము, శాశ్వతఫలము నొసగగలదు స్వరాజ్యలక్ష్మి దేశమున తాండవమాడగలదు

గుంటూరు తాలూకాబోర్డు

తాలూకాబోర్డులకు తమ విద్యా విధానమును కొనసాగించుటకు స్వాతంత్ర్యము లేకుండుటచే, మిగుల ఇబ్బందిగలుగుచున్నది డబ్బుఖర్చు పెట్టుటకు తాలూకాబోర్డువారును, ఇతరనిర్ణయముల గావించుటకు విద్యాశాఖాధికారులును ముందుకువచ్చుటచే, సంఘర్షణము తరుచుగ నేర్పడుచున్నది గుంటూరు తాలూకాబోర్డువా రిటీవల గావించిన సభలో, నీవిషయమున నొకతీర్మానము గావించ వలసివచ్చెను ఉన్నన, నవులూరు గ్రామములలో పాఠశాలలను పెట్టుట యవసర మని, తాలూకా బోర్డు అధ్యక్షులు విద్యాశాఖాద్యక్షునికి లేఖను వ్రాసిరి గ్రామపరిసితులను కనుగొనుటకు తాలూకాబోర్డు కుండు సౌకర్యము విద్యాశాఖవారి కుండజాలదు అట్టిసితిలో తాలూకాబోర్డువారి సిఫార్సులను విద్యాశాఖవారి రంగీకరించుట న్యాయము కాని, వారందు కంగీకరింపక, పాఠ శాలాస్థానమును నిలిపివేయ వలయునని ఉత్తరువు జేసిరి ఈ ఉత్తరువు నుపసంహరించుకొని, డైరెక్టరుగా రనుజ్ఞ నొసగవలయునని తాలూకాబోర్డు వారు మరల తీర్మానించిరి విద్యావిషయములను రెండు సంఘముల యధికారము క్రింద నుంచుటచే, సత్వరాభివృద్ధి గలుగకున్నది బోర్డుల కీ శాఖను సంపూర్ణముగ వశముజేయుట ఎంత ముఖ్యమో దెలుప నక్కరలేదు మరియొక ముఖ్యవిషయము చెరువుల మరమ్మతు చెరువులనేకములు మరమతు లేక పూడిపోవుచున్నవి త్రాగుటకును, పంట కును యీ నీరే ఆధార మగుటచే, గ్రామముల

కిందువలన గలిగెడి యిబ్బందిని గ్రహింపవచ్చును తాలూకా బోర్డువారు స్వతంత్ర ద్రవ్యముతో నీ చెరువుల నన్నిటిని మరమ్మతు జేయుట దుర్లభము ప్రభుత్వమువారు తగిన ద్రవ్య సహాయము జేయలేదు అయినను ఉదారవంతులగు ధనికుల సహాయముతో తాలూకాబోర్డువారు చెరువులను నెమ్మదిగ మరమ్మతు చేయుచున్నందుకు, వారి నభినందింపవచ్చును ప్రభుత్వమువారు వీరి ప్రయత్నములకు తోడ్పడుట విధియైయుండెను అందుకు మారుగ చెరువుల నన్నిటిని సంవత్సరములోపల బోర్డువారు మరమ్మతు జేయిందో ప్రభుత్వము వారు వానిని స్వాధీనపరచుకొందురని కలెక్టరుగారు గోరుటపాడిగానేరదు ద్రవ్యోపపత్తి విశేషముగ గల ప్రభుత్వమువారయినను, తాలూకాలోనున్న చెరువుల నన్నిటిని బాగుచేయజాలరు అందుచే కలెక్టరుగారు తమ యుత్తరువును రద్దుజేసికొనవలయు నని, తాలూకాబోర్డువారు గోరుట సమంజసముగ నున్నది తాలూకాబోర్డుల చట్టము మిగుల లోప భూయిష్టముగ నుండి స్థానిక స్వాతంత్ర్యమునకు భంగము కలిగించుచున్నది ఈబోర్డులను అధికారులు ముగుత్రాళ్ల చే నడిపించుట కవకాశ మెంతేనికలదు ఈ చట్టమును సవరించి, అనుకూల మగు ఏర్పాటును కావించుట మిగుల యవసరము మునిసిపల చట్టమునేమి, లోకలుబోర్డు చట్టమునేమిమార్పు జేయనపుడు, శాసనసభ్యులు శ్రద్ధవహించి, ప్రస్తుతము అడ్డుపడెడి ప్రతిబంధకములను తొలగింపని యెడల, కాంగ్రెసుసభ్యులు వీరియందు జేరియు విశేషము మేలొనర్పజాలరు

మద్రాసుకార్పరేషను శిశురక్షణవిధానము

పాశ్చాత్యపద్ధతుల నీదేశమునందు ప్రవేశ పెట్టి, దేశమున కధికమగు మేలు సలుపుచున్నటుల ప్రకటించుట యాచారమయినది అంతియగాని, హిందూదేశమున కనువై సులభ నాద్యములగు మార్గముల నన్నే పించి వాని నాచరణలోనికి దెచ్చుటకు ప్రయత్నించువా రరుదు యూరపునందు శిశురక్షణ విధానము లుండుటచే, ఇక్కడను నట్టివి యుండ వలయుననుటే గాని, వాని నేవిధమున నడుపవలయునో యాలోచింపకుండుటచే, చెన్నపురిలో నవలంబింపబడెడి మార్గములు అనుకూలఫల మొసగ కున్నవి శిశుమరణముల సంఖ్య తగ్గకున్నది శిశురక్షణ విధానము తిన్నగ కొనసాగుట లేదని చాలకాలమునుండియు మొరలు వినిపించుచున్నవి కేవల రిపోర్టులను ప్రకటనములను గాంచి సంతసించుటకు కొందరంగీకరింపరయిరి కార్పరేషనుసభలో ఇందునుగూర్చి విమర్శనములనేకములు వెలువడుచుండెను విమర్శనము వెలువడుట అనర్థకారణమని, కొందరు నిరసించుచుండిరి తుద కీవిషయమును విచారించుటకు ఆరోగ్య స్థానిసంఘమున కధికార మీయబడెను వారు పంపిన రిపోర్టు నిన్నటిదినము చర్చకు వచ్చెను శిశురక్షణవిధానమును మిగుల అసంతృప్తికరముగ నిర్వహించు చున్నటుల యీ సంఘమువారి ప్రాయశఙ్ఘి మంత్రసానులకు స్త్రీ సూపరింటెండెంటుగా రిచ్చిన ఉత్తరువులు నిరుత్సాహకరముగ నున్నటులకమిటీవారు కనిపెట్టిరి ప్రసవ వేదనచే నొప్పులు పడుచున్నవారికి తగిన సహాయ మిచ్చుటలేదని, స్పష్టమయినది. సూపరింటెం

డెంటుగారు తయారుజేసిన నిబంధనలను ఆమెయే భంగపరచుచున్నదట స్టాండింగు కమిటీవారు జేసిన విమర్శనములను కార్పరేషను సభవారు పరిశీలించుటకు మారుగ, మరల ప్రభుత్వోద్యోగులు మున్నగు బయటివారు గలసి విచారణ జరిగింప వలయునని చెలువుట యసభ్యము అట్టి తీర్మానము నంగీకరింపక, కాన్సిలు సభ్యులనే పరిసితులను విచారించి అనుకూలపు టేర్పాటులను నూచింప వలయునని కార్పరేషనువారు గోరుట సమంజసముగ నున్నది బీదల సౌకర్యము నిమిత్త మేర్పాటుల జేసినపుడు, అవి వారి కుపయోగపడునటుల జూచుట ధర్మముగాని, అలంకారముకొర కిట్టివిధానములను కొనసాగించుట వాడిగాదు

స్థాని సంఘముల ఎన్నికలు కాంగ్రెసుసంఘములు

స్థానికసంఘముల ఎన్నికలు రాజధానియందంతటను జరుగుచున్నవి సెప్టెంబరుమాసము లోపల ఎన్నికలు పలుతావులందు ముగియును. కాంగ్రెసుసందేశము యొకను పలుచోట్ల ప్రజలు హృద్దతము జేసికొనినటుల గనుపింపదు కాంగ్రెసు సంఘముల అభ్యర్థులను నిర్ణయించుటలో కొంత లోపము జరిగియుండుచు కాని వోటుల లింకను కులము, బాంధవ్యము, మున్నగుబంధములను మది నెంచి వోటుజేయునంతవరకు, సరియగు ప్రతి నిధులనుపంపుట దుర్లభము జాతిమత కుల వివక్షత లేక, దేశసేవనే ప్రధానముగ నెంచెడి కాంగ్రెసు ప్రతినిధుల నెన్నికొనుట వోటురుల పరమ ధర్మము స్థానికసంఘముల ఎన్నికలలో ప్రజలు తమధర్మమును నిర్వహింపనిచో, రాబోవు శాసనసభల ఎన్నికలలో అనుకూలఫలముగలుగుట సుకరము గాదు నేడు గనుబటచెడి దూరదృష్టిచెననే భావి పరిణామ మాధారపడియుండును ఆంధ్రులీనమయమున శ్రద్ధవహించి, కాంగ్రెసుపట్ల భక్తిజూపి, ఇతరులకు మార్గదర్శకులయ్యెదరుగాక

హిందూ దేశము లేబరుపక్షము

హిందూదేశమునకు స్వయంనిర్ణయాధికార మిచ్చుట మేలని లేబరుపక్షమువా రిదినర కెన్ని మారులో యంగీకరించిరి ఇండిపెండెంటు లేబరు పక్షమువా రిటీవలపూడ తీర్మానించిరి స్కూరు బరోనగర మునం ది టీవల గూడిన ప్రేమ శూనియ నల సమావేశమున కధ్యక్షత వహించిన స్వెల్పు అను ప్రముఖులు, హిందూదేశమునుగూర్చి ప్రసంగవశమున ముచ్చటించిరి. హిందూదేశమునకు రాజకీయస్వేచ్ఛను, స్వయం నిర్ణయపు హక్కును చేకూర్చుటకు సభ్యులు కృషి సలుపవలెనని, స్వెల్పుగారు హెచ్చరించిరి కాని యిట్టిసలహాలు మామూలయినపే కార్యరూపము దాల్చుకున్నవి సమయము వచ్చినపుడు బ్రిటీషు కార్మికులు వెనుదీయుచున్నారు ఇంపీరియలిస్టు పద్ధతులనే వీరును ఆమోదించుచున్నారు వీరి యువ దేశములకును చర్యలకును నామరస్యము గుదిరిన గాని, భారతీయులకు నమ్మకము గుదురజాలదు

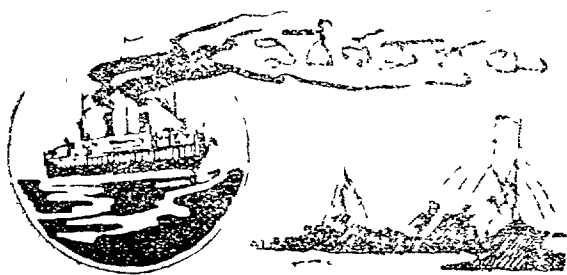
న్యూజిలెండు

న్యూజిలెండునందు, భారతీయులకు అసౌకర్యములు గలిగించుటలేదు గావున, తమపై ప్రతీకారము సలుపవలదని, బొంబాయి కార్పరేషను వారిని న్యూజిలెండు ప్రభుత్వము వారువేడిరి. కాని

ఆంధ్రాసుగారు డెయిలీ మేయిలుకు వ్రాసిన లేఖలో, నూతన ఇమ్మిగ్రేషను చట్టమునందు భారతీయులపట్ల ద్వేషము పూర్తిగ పొడగట్టినది, చెలుపుచున్నారు. బొంబాయి కార్పరేషనువారు, న్యూజిలెండు ప్రభుత్వము వారికి జవాబీయక ముందు, ఆంధ్రాసుగారు చెలిపిన సంగతులను చక్కగ పరిశీలించుట ముఖ్యము.

కద్దరు : బొంబాయి కార్పరేషను

బొంబాయి మ్యునిసిపల్ కమిషనరుగారు, ఎడ్వర్డు స్మార్తక వైద్యాలయమునకు 304 పరువుల నిమిత్తము కద్దరును కొనుటకు నిశ్చయించినది తెలిసి కొనుటకు మిగుల సంతసించెదము. స్టాండింగు కమిటీవారు వీరి కోర్కె నామోదించెదరని నమ్మకము. స్థానికసంఘములు కద్దరు నువ్వయోగించుటకు దీక్ష వైకొనుచో, కద్దరు న్యాయకమునకు మిగుల తోడ్పడగలవు. బొంబాయి కమిషనరుగారి మార్గమును, మద్రాసు కార్పరేషను కమిషనరుగారు రనుసరించెదరా?

మ రా కో స మ ర ము

ప్రి మోడిటివరాగారి సందేశము

(ఆంధ్రపత్రిక ప్రత్యేకతంతి)

మ్యాడ్రీడ్, సెప్టెంబరు 9:—ఆల్బానో యధానాక నుండి స్పెయిను రాజునకు ప్రిమోడిటివరాగారి ఇట్లు వాయువార్త సంపెను:—సాగోసేనాని నాయకత్వముననున్న పటాలములు మధ్యాహ్నము ఆలు హుసిమాను సింధుకాళికు పడమరగ మాగోనావో ద్వీపకల్పములో దిగెను. సాల్పులో తమ కిరీటముల నేర్పాటుచేసికొనిరి, తరువాత క్రైస్తవులను ముట్టడించిరి. నిరోధము విస్తారముగ లేదు.

ఆస్ట్రేలియా కార్మికసభ

(ఆంధ్రపత్రిక ప్రత్యేకతంతి)

సిడ్నీ, సెప్టెంబరు 9:—పెన్సిలేనియాలో సిడ్నీలో పనిచేసే పనివాండ్ల సహజమును ఆస్ట్రేలియా కార్మికసభవారు ఏర్పాటుచేసిరి. ఇండియా, దక్షిణఆఫ్రికా, జపాను, చీనా, సింగపూరు, అమెరికానుండి ప్రతినిధులను బలపరచినది ఆహ్వానించెరి.

నావికుల సమ్మె

క్రిత పరిస్థితులు

(ఆంధ్రపత్రిక ప్రత్యేకతంతి)

కేపుటౌన్, సెప్టెంబరు 9:—సమ్మెతో ప్రాణము విసిగి 'మెయిన్', 'గోథలండు' నౌకలమీద పూర్వమున్న సిబ్బంది నౌకలను సాగించిరి. యజమానులు నావికులకు 24 గంటల నోటీసు ఇచ్చి పనిలో చేరునది లేనది చెలియజేయవలెనని ఆడుగుటకు నిశ్చయించిరట. తాము జెప్పిన మరతులను అంగీకరించనిచో కఠినపరచునది నీకొనెదమని చెలుపుచున్నారు. కాని నావికులు యజమానల ఉత్తరువులను అనుసరించిరేని ఎట్టి తిక్కయు యుండదనుచున్నారు. ఇంతవరకు తాము సహనభావముతో నుంటిమనగా, కాని ఇక సంతమాత్రము నావికుల ఆటను సాగనీయమని యజమానులు అనుచున్నారు.

ఇంగ్లండుకు వెళ్లిన యస్. నత్యమూర్తి యం. యల్. సి. గారు

నేటిదినం ఉదయం బొంబాయిమెయిలులో చెన్నపురికివచ్చిరి. సెంట్రలుస్టేషనువద్ద వారికివ్యవధిన స్వాగత సందర్భమున గ్రహింపబడిన ఛాయాపటము.

(ఎ. రత్నా అండు కంపెనీ)

కమ్యూనిస్టుల అరెస్టు

(ఆంధ్రపత్రిక ప్రత్యేకతంతి)

లండన్, సెప్టెంబరు 8:—జేకీయ కార్యాలయమువారు (హోము ఆఫీసు) కొందరు కమ్యూనిస్టులను అరెస్టుచేయవలెనని రని చెలిసి సంఘటనను బయలుదేరెను. తత్సందర్భమున ఇటీవల హోము ఆఫీసు ఉద్యోగులును, ప్రాసిక్యూటరు జెనరలును నగరముపాలకు అధికారులును కలిసి ఆలోచించుచున్నారనియు అందుచే కమ్యూనిస్టు ఆందోళకులపై చర్యల కఠినపరచునదిని కొనుట వసరమని నిశ్చయించినదియు 'రూటరు' చెలుపుచున్నాడు. అధికారులు ఏమియు జెప్పజున్న నగరమందున్న పోలీసులు రందరను అప్రమత్తులై యున్నారు. కమ్యూనిస్టు సభలనుగూర్చి తీవ్రముగ కేసులనులతో కనిజెట్టి జూరుచున్నారు.

జాతీయమితి అసంబ్ధి ఉపాధ్యక్షులు

(ఆంధ్రపత్రిక ప్రత్యేకతంతి)

జనీవా, సెప్టెంబరు 9:—అసంబ్ధి ఉపాధ్యక్షులుగ క్రొత్తగ ఎన్నుకొనబడిన ఆరగులలో చాంబల్లెను, బ్రియండ్, ఇస్ట్రెఫువు, అరపవపులా (పెరిషియ) గాల్గూడ గలరు.

నావికుల సమ్మె పరిస్థితులు

సమ్మెకాలములో జీతములు

లండన్, సెప్టెంబరు 7:—వారమునకు 15 పిల్లింగల పన్నున సమ్మెదారుల జీతముల నివృత్తుకు ఆమర్లమే టెడ్ మరనై పనివాండ్ల సంఘమువారు ఇచ్చుటకు నిశ్చయించిరి.

దక్షిణ ఆఫ్రికాపరిస్థితులు

కేపుటౌన్, సెప్టెంబరు 7:—సిడ్నీలో క్యాపిటు నౌకను ఆపుజేసిరి. ఇంతవరకు 100000 టన్నుల బరువుగల 9 నౌకలు నిలిచిపోయినవి.

దర్బీనులో, 17 నౌకలు ఆగిపోయినవి. ఇప్పుడక్కడ 250,000 టన్నుల బరువుగల 47 నౌకలు నిలిచియున్నవి.

ట్రేడ్ యూనియను యుద్యమము

భయంకరమగు ఆర్థికపరిస్థితులు

అందరును గలిసి పోరవలెననుట

లండన్, సెప్టెంబరు 7:—స్కార్లలోలో సమావేశమైన ట్రేడ్ యూనియను కాలక్రాన్ సభలో కార్మికపక్షమువారు ట్రేడ్ యూనియను ఒడంబడికను జేసికొనువిషయమై చర్చించెదరు. కొన్ని ట్రేడ్ పక్షములు కష్టదశలో నుండునని తోచుచున్నది. స్వేల్సుగారు ట్రేడ్ సొసైటీ పరిస్థితులు కష్టదశయందున్నవని చెలిసి 1920 నుండి కష్టములను దప్పించుకొని ఎంత చక్కగ ట్రేడ్ యూనియను ఉద్యమము చేయవలెనో అందరకును చెలియవలెనని. గనులపనివాండ్ల సంఘము సందర్భములో ట్రేడ్ యూనియను యుద్యమము చాల బలపడినదని. దాని బలం యుద్యమమున కంతకును లెసు గల్గెను. 5 సంవత్సరములలో నూతన 15 యూనియనులు వేర్వేరుగనున్న యూనియనులు 11 ఒకే యూనియనులో జేరుచున్నారు.

రషియాలో నరకమును విస్తరింపజేయవలెనని. ఇండియా, చీనా పనివాండ్ల పట్ల సానుభూతిని జూపిరి. ఇంతవరకు అంతర్జాతీయ హోయను ఏర్పడకండుట విచారకరమని. వేతనము దాదాపును బారదోలుటకు పనివాండ్లు సంఘీభావముతో సాధనసంపదలతో పనిజేయవలెనని హెచ్చరించిరి.

ఇండియాలో ట్రేడ్ యూనియను యుద్యమమును ఏర్పాటుచేసికొనుటకు భారతీయులకు సంపూర్ణసత్వముల నీయవలెననియు భారత కార్మికులకు రాజకీయస్వాతంత్ర్యముండవలెననియు స్వయంనిర్ణయనూత్రమును ఒసగవలెననియు నివృజాతులకు, ప్యాక్టరీ పనివాండ్లకు ఎక్కువ నియోజకాధికారము నీయవలెననియు స్వేల్సుగారు చెలియజేసిరి.

నేతపనివాండ్లు, గనులపనివాండ్లు, రైల్వే పనివాండ్లు ఇతర కార్మికవేతన పరిస్థితులను గూర్చి ప్రస్తావించి ఆయన్ని బాధ్యతాయుతముగ ప్రభుత్వమునకుగాని యజమానులకుగాని అవమానకరమనిరి. వీరికి బ్రిటిషు యూనియనులు సహాయము చేయవలెననిరి.

ప్రజాప్రతినిధుల యద్భుతవిజయము

సంస్కరణములపై చర్చ

నెహ్రూగ రిసవరణ నెగ్గెను

72 అసెంబ్లీలు 45 ప్రతినిధులు

సవరణ కనుకూలురు 72

సిన్హ, నెహ్రూగ రిసవరణ — అహమదు అలీఖాన్, ముద్రా పూఖాను, పండిత ముహమ్మద్ నెహ్రూ, నేత్ గోవిందాస్, అభయకర్, సామి యల్లాఖాను, యాసీ, జోషీ, బి. డాన్, రాయహరిప్రసాద్, మాల్య మహమ్మద్ షాఫీ, మాల్యబడి యజమాన్, కమరంగంగాసింహ్, అల్లుజమానుచౌదరి, జో జోడియా, యస్ సి ఘోష, మాల్య కాబుల్ మాలీ, ఆర్ యస్ రే, యస్ కె చట్రా, అమర్ నాథ్ తానియోగీ, గోస్వామి, నేత్ కస్తూరీభాయి లుల్లాభాయి, సర్దారు, వి. య్. మహాల్, జమ్నదాసు మెహతా, డా॥ లాభేరి, హరిశ్చంద్రవిష్ణుదాస్, జిన్నా, సర్ పురుషోత్తమదాస్ రాహుదాస్, బెల్వీ, జేసీ ప్రసాదుసింహ్, గయా ప్రసాదుసింహ్, పండిత లిలకంథదాస్, క్యామచరణ, సర్వరజ్ హుస్సేనుఖాను, అంబికాప్రసాద్ సింహ్, సర్ హరిసింగ్ గారు, లాలాబాస్కరాజ్, పేక్ సడిక్ షేక్, ముహమ్మద్ రాజ్ బాబ్, అయ్యదుర్లాం అబ్బాస్, రాజ్ ఘోష, ఘోష అరీఖాను, చమన్ గాలు, సర్దారు గులాంసింగ్, సర్దారు కర్తరసంగ్, మియాను అబ్దుల్ హే, పండిత మదన్ మోహన్ మాలవ్యా, లాలాధునిచంద్, మాల్యగులాంబారి, యూసఫ్ యిమామ్, యస్మయిల్ ఖాను, కృష్ణలాల నెహ్రూ, పండిత హర్మల్ నాథ్ మిశ్ర, పండిత కృష్ణకాంతమాలవ్యా, లాలానారాయణదాస్, పండిత శంభుచరణ్ మిశ్ర, సర్ శివస్వామి అయ్యర్, రంగఅయ్యర్, మాల్య మహమ్మద్ యాకుబ్, సయ్యదు మజీదుబక్షి, కెల్కర్, మణ్సుఖంబెట్టి, రంగస్వామి అయ్యంగారు, దొరస్వామి అయ్యంగారు, రామచంద్రరావు, రంగాచారి అయ్యర్, మాల్య సయ్యదుముర్తజా, రెడ్డి వెంకటరాజు, రామ అయ్యంగారు, పండిత మోతీలాలు నెహ్రూగార్లు

ప్రతినిధులు 45

సర్ ఆల్ఫ్రెడ్ హెన్రీ మజీదు, గ్రాహం, టాంకిస్, వెల్చు, స్టోంగ్, నాయుడు, సి. వి. కె. అయ్యర్, రాజానారాయణ, సర్ కె. యస్. సిన్హ, బి. సిన్హ, లాయడ, వాప్రీయి, ఛామర్, కాన్సేపు, రివరెండు డా॥ మెక్ థ్యూ, అబ్దుల్ మూమిన్, యావ్వర్, వార్దర్, అ. నుఖాను, మ. న. సర్ విలీక్, కర్నూల్ కార్డర్, గార్డర్, మైక్, మిక్, వాకున్, విజయరాఘవాచారియర్, వి. పి. రావు, సర్ కాన్సేప్టెస్, సర్ తెన్సిలిండ్రో, సర్ జే. సి. కెట్టె, సర్ వి. యన్ మిశ్ర, జి. పి. రావు, క్లా, యి. కార్డర్, హర్మన్, బోర్, సిమ్మ, మెగ్గర్, రాజా రఘునందన్ ప్రసాదుసింగ్, యస్. య్. సింగ్, సర్ అబ్దుల్ కరీం, హి. రాసింగ్, అబ్దుఖాను, లాంగ్ గార్లు

ప్రశ్నోత్తరములు

సిన్హ, నెహ్రూగ రిసవరణ — నేటి శాసనసభకుగూడ ప్రతినిధులనేకులు వచ్చిరి హర్మన్ గారు చూసెముగ ప్రమాణము గైకొనిరి ప్రశ్నోత్తరములు గంటూర్ ముగిసెను

లాలా ధునిచంద్ గారికి సమాధానమిచ్చుచు పంజాబులో నాదాయపు పన్ను వేయబడిన వారిలో చాలమంది హిందువులేయని స్పష్టముగా గొప్పకొనిరి 1923-24 సం॥ మందు పన్ను వేయబడినవారిలో పశుమృదీయులు 1945, హిందువులు 21,418

లాలా దునిచంద్ గారు, ఆదాయపుపన్ను యదోగ్నిలందు వర్తప్రాతినిధ్యముపై గాక, పన్ను నిచ్చువారి వ్యక్తిత్వముపై ప్రాతినిధ్య మంగీకరించు నూచించిరి

దీనిలో నా పన్ను వేయబడిన హిందూపశుమృదీయుల సంఖ్య సమసరించి ప్రాతినిధ్య మవలంబించుటయందు గల సర్దుము నాకు బోధపడుటలేదని స్పష్టముగా నుడిచిరి

పై సభ్యులకే యార్థి సభ్యుడు సమాధాన మిచ్చిమిట్టయి "ఇంపీరియలు బ్యాంక్ లో గలించిన రెండుకొత్తములందు చాలమంది భారతీయోద్యోగులను నియమించుటలు వార్తాప్రతినిధులవలన దెలియవచ్చెడి అన్ని జిల్లాలలో ఘామాలు బాంకిలలో పోటీగ, ఇంపీరియలు బాంకిలాలను న పించలేదనుట పోతుకముగ లేదు ఇంపీరియలు బాంకి

కాఖి లెచ్చుటెచ్చుట స్థాపించుటెన్నో ప్రభుత్వము దీర్ఘముగ నాలోచించెను ఇతరభాంకు లాక్ష్యము లందున్నచో లేదా యను విషయము మాత్ర ములోచించుట ప్రధానము కాదు

సంస్కరణములపై చర్చ

రంగయ్యగారు

రంగయ్యగారు సవరణను బహుశయము భారతీయులభ్యుద్ధి కోరినపుల్ల వర్ణ వైషమ్యములను జూపుచునది బాలవాధికారము భారతీయుల హక్కులను దుండెగారి యాయజ్ఞంకు బోదు ప్రభుత్వమే యీ వైషమ్యములను తమ 'విభజించి పాలించుట' యను నూత్రమువలన సభివృద్ధి గావించుచున్నారు కనడా, దక్షిణాఫ్రికాలయందు వర్ణ వైషమ్యములు ప్రబలముగ నుండినను స్వపరిపాలన విమర్శ కట్టి యభ్యంతరములులేవు భారతదేశముం దాంగ్ దేశపు నాగరికతపై పురాతన నాగరికత గలదు కాని వారికి న్యాయమగు పరిపాలనాధికారమును నియ్యకున్నారు ప్రస్తుతము కోరబడిన యీ కనీసపు హక్కుల నీయనిచో దానిమీద గలగు బాధ్యత నెంతను ప్రభుత్వము భరింపవలెను మాకు స్వతంత్రము కావలెను దానికి మేము నిశ్చితులమై యున్నాము కాని మీనుండి విడినడుట కిష్టములేదు కావుననే యీసవరణ ప్రతిపాదించితిమనిరి

రంగాచారిగారి యుపన్యాసము

రంగాచారిగారు రిల్యువన్స్ గించిరి "పదివఱకు నాయుపన్యాసములవలె నేటిమాట లూఱకపోవని నాయభిప్రాయము ప్రభుత్వోత్తరము మోకింపబడుట నిశ్చయము సంస్కరణములు ప్రజలకు స్వపరిపాలనావర్ణ గల్గించుటకేగాని, వారుగాని పీరుగాని వ్యక్తులుగా నియమింపబడుటకుగాను దానియందెంత సాధ్యముకలిగెను ప్రభుత్వము మెజారిటీనిపెడికమువలన నది సవరణను విశ్వసించుచున్నారో ద్వంద్వప్రభుత్వమునుగూర్చి నాకంత పరిచయములేదు కేంద్రప్రభుత్వమందు సహకార మవలంబించి పనిచేయుట కూహించితిని సర్ ఆల్ఫ్రెడ్ హమాండుగా కి సభలను గూర్చి పార్లమెంటు నుడివినదెంతయు వాస్తవము ఇచ్చట ప్రజాప్రతినిధు లెక్కువమందే యున్నారకాని కార్యనిర్వాహకులు శాసనసభ్యులకు బాధ్యులు కారు మెజారిటీ వారు దీని విషయమై నూచించనేరదు వారు విషయములను మైల ప ఆచిరి ఆముల సంకలితమే మమ్ముల సంగీకరింప గోరుదున్నారు ప్రభుత్వమెంత లేదనినను తారీఖులు, పీరికానూత్రములందే మొచ్చు విశ్వాసమును జూపుదుర ప్రభుత్వము తమ నూత్రములను మార్పుకొనినచో, యీ హాళి నాప్రాయ ముటయేల? సోభాచ్యత్వమును గూర్చి యిన్నిప్రగల్భము లేల?

జిన్నాగారు — మెద్దులవలె వారి సెవకేయుటకే (నపు) రంగాచారిగారు — అట్లుగ మనము విడిపడుట మంచి చెటియొక కొననుండి వచ్చి పండిత మోతీలాలు నెహ్రూగారు, సర్ శివస్వామి అయ్యర్ గారు సహకార బలపఱచుటలో గల ప్రాముఖ్యమును గ్రహించుచు ఇప్పటి ప్రాముఖ్యమును గ్రహించుటకు ప్రభుత్వమును గోరుదున్నారు అనేకాభ్యంతరము నూచించబడినవి కాని కనడా, ఆస్ట్రేలియా మున్నగు దేశములందు వాటిని దాటలేదా? అన్నివర్ణములవారు, తెగలవారు భారతపాలనా నియమములం దెట్టి యనుమానము లేదే కాభిప్రాయముగనే యున్నారు నెహ్రూగారు వారి స్వరాజ్యపక్షము పాలనాక్రమ మేర్పఱచు నీ ముఖ్యవిషయమందు చాలయనుకూలభావము వహించిరి

అభయకర్ గారు — ఇతరులందు మాపద్ధతుల నెలంబించురా?

రంగాచారిగారు — అది వఱకవిషయము ఇదివఱకు దెలిపినటుల సోభాచ్యత్వము నూహించి చెయిజావబడిన ప్రభుత్వము దీనిని జారీపడుటపాడిగాదు దానినందుకొనట

వలన శాసనసభలలోను, సైన్ గూడ చాల లాభకరములగు పనులు చేయవచ్చును

సర్ చార్లెసు యిన్నీసుగారు

పిమ్మట సర్ చార్లెసు యిన్నీసుగారు సవరణ నాడే సింపు, రాజప్రతినిధ భారతవంశీల యుపన్యాసానంతరము కూడ నీ సవరణ వచ్చినందులకు సంభ్రమమును జూపిరి ఆయుపన్యాసములందు సంపూర్ణ సహకార ముండి, ప్రస్తుతవిధానము నాచరించినగాని యభ్యుద్ధి కలుగనేరవని వారు చెప్పినను, నెహ్రూగారు పూర్వపు పద్ధతినే యవలంబించిరి కాని సవరణను బుద్ధిగా గ్రాసి, సర్ శివస్వామి అయ్యర్ గారి సహాయము కూడ సంపాదించుకొనిరి చర్చయొక్క సంపర్కములన్నియు నిదివఱకే వెల్లడియైనవి దాని విషయమున నేమియు శ్రమపడెము ఒకటిమాత్రము నిశ్చయము సామ్రాజ్యాంతరగత స్వపరిపాలనయే భారతీయుల యాశయము ఇత మార్గములందు భేదమున్నది పం॥ నెహ్రూగారు సహకార హక్కును జూపినట్లు ప్రకటించిరి

నెహ్రూగారు — నేనుచెప్పెదము, సంపూర్ణ ప్రాతినిధ్యము వహించిన సభయందు పాలనావిధానము నిశ్చయింపబడును అందు 'తు, చా' లైనను తప్పింప వీలులేదు అట్టిదాని యందు మేము పాల్గొందుము

యిన్నీసుగారు — అట్లులగనో నిరూపి ఫిబ్రవరియందెట్లులందెనో యిప్పుడుగూడ నెహ్రూగారి భావము లటులే యుండెను. రంగాచారిగారు తమ పక్షములో నికి నెహ్రూగారిని మార్చికొంటిమని గర్వించిరి కాని రంగాచారి, శివస్వామి అయ్యర్ గార్ల వారి వలయందు దగ్గలొగినిరి

రంగస్వామి అయ్యంగారు — అప్పుడు మే మందఱ మేకముగనే యుంటిమ

యిన్నీసుగారు — పం॥ యభిప్రాయము స్పష్టమయినది సంస్కరణ చట్టమందలి ఏకా నూత్రములనే ధిక్కరించుచున్నారు దానివలన నిప్పుగు నూచింపబడిన యభివృద్ధి యంతయు నడ్డుగచున్నది (సభలో-అవును) కాని యీ యభివృద్ధి నిర్ణయము భారత ప్రజారక్షకులగు పార్లమెంటువందన్నది ఇది సామ్రాజ్య మంత్రులమునకు సమాలు (సభలో-అంతే) అటులగనో రీతిర్వాసమును ప్రభుత్వము ప్రతిఫలించి పవలసినదే

రంగస్వామి అయ్యంగారు — మీరు పార్లమెంటుకు బద్ధులు కావున

సర్ చార్లెసుగారు — నేటి శాసనసభ యీసవరణ సంగీకరించుచో చాల తప్పుచేసిన దగ్గును ప్రభుత్వముచే సహకారము చూపబడినది దానిని చర్చివేయగదు పార్లమెంటు ధిక్కరించుట కధికారములేదు వారు భారతముందలి యిన్ని తరగతులకు నందింతుగూడ రక్షకులే వారి భారమును మీరు తొలగించలేరు

రంగాచారిగారు — వారి తప్పుమార్గమునుండి మారుటకు మే మడుగగూడదా?

యిన్నీసుగారు — మీ రడుగలేరు దానికి గారము దొవుడును నూరువత్సరములక్రియ నెటులనే యంగ్ల లభకార మాదేశముపై వహించిరి

ఒకరు — అవును, దొపిడివన

సర్ యిన్నీసుగారు — ఈ సందర్భంలోను మీ కెటుగని సత్ఫలముల నిచ్చితిమి

ఒకరు — దైన్యము

సర్ యిన్నీసుగారు — మీరు శాంతి నిచ్చితిమి

సర్ ప్రభుత్వము నిచ్చితిమి ఇప్పుడు వచనేయుచో వాటికి భంగము కలుగన కార్య నిర్వాహము ద్వంద్వప్రభుత్వముం దభివానమును జూపుటలేదు కాని యభివృద్ధి కది ప్రభు సోపానము ద్వంద్వప్రభుత్వము నవలంబనీ యమే కాని సంపూర్ణము కాని స్వపరిపాలనా సంస్థ లన్నియు నటులే యిష్టముగ నుండును ఇ కేంద్ర ప్రభుత్వమందు సవరణయందే ద్వంద్వప్రభుత్వము నూచింపబడెను (ఒకడు లేదు) నేనిప్పుడు వాదనను దీటులేదు కనడావ్యవస్థాంతరముగా జూడిరి కనడాలో 160 లక్షల ప్రజలే కలరు భారతదేశమందు 8000 లక్షలమంది ప్రజలు కలరు వీరిలో నైక్యము లేదు హృదయ పరికర్తనను గోరుచు నుద్రేక పూరితోపన్యాస పం॥ గావించిన రంగాచారిగారు తన హృదయమందు చెయివేసి కొని దేశమంగు విభేదములు లేవనగలరా అభివృద్ధి తొంది పడి చేయుటవలన చాల నష్టము సంభవింపవచ్చును రాయల కమిషను వచ్చి విచారణ సుపును ప్రస్తుతము జేతె యలోచన ప్రభుత్వము చేయలేదు విచారణ సమయమందు భారతీయ విజ్ఞానులేగాక, ప్రభుత్వ సేవకులగూడ నుండవలయును, భాగ్య

దేశమందు సమా రిక్షపదిదేడు వత్సరములు నేప చేసి యిప్పుడు చెప్పినదేవనగా గతించిన నాల్గవత్సరములం దిదివరకు లేనియభివృద్ధి కాబడినది

పండిత మోతీలాలు నెహ్రూగారు -అసభికారుల సవరణకు ప్రభుత్వ మేనైన ప్రత్యక్ష చలనము జేయుదురా? సర్ ముద్దమనగారును తిరువాత చెల్లుదురు

గోస్వామిగారు

సంస్కరణముల విచారణ సల్పుట కధికారిసభ్యులు వాత్సీకబుద్ధితో వదిలిరి లేకుండిన సర్ మహామన్ మోగారు మైసారిటీ నివేదికయందు సంతకము చేసెడివారు తాత్ఖుల పట్టుదలను గూర్చి ముచ్చటించుచు, నైర్లండు యువమన బర్మిక్ హెడ్డు ప్రభువుగా లేమి గావించిరో గమనింపుడు ఈసవరణ చాల సమంజసముగా నున్నది కాని ప్రభుత్వము తీర్మానము నంగీకరింపటకు వాగ్దాన మొనర్చినగాని దీని నామోదించగూడదు అంతకు నెహ్రూగారి తీర్మాన మోడిపోవుటయే మేలు ప్రభుత్వము వాని నంగీకరింపనిచో నప్పుడు సభ్యులవలంబింపవలసిన దానికి వెనుదిరుగుట అట్లు లెప్పుడు లేనివారు నెహ్రూగారి సవరణ నోడించుటయే నా సమ్యక్తము చింతామణి, సప్రమా మెదలగు మితవాదు లొకవైపున ద్వంద్వ ప్రభుత్వము నాతేసింపట, రెండవ ప్రక్కన దాని నాచరింపఁ గోరుటయందలి యర్థము బోధపడకున్నది మాకు సంస్కరణములవల్లముయొక్క సీతాకామూత్రముపట్ల యభిమానము లేకపోవుటయే కాదు సామ్రాజ్యములపట్లకూడె యాజ్యభావము లేదు సామ్రాజ్యమున స్వరాజ్యము రానిచో, సామ్రాజ్యము నతిక్రమించి స్వరాజ్యమును సంపాదించుదమని గోస్వామిగారు యుద్దేశముగ నుడివిరి

సర్ పురుషోత్తమ దాసుగారు

సర్ పురుషోత్తమ దాసుగారు మాట్లాడుచు నిట్లుచెలిపిరి "దేశీయసభ్యుని పలుకులందలి మార్గమును మించి సర్వోన్నతమగు మాట్లాడిరి రంగాచారి, సర్ శివస్వామి అయ్యలను పండిత నెహ్రూగారి వలయందు దగ్గల్గొనిరిని భయపెట్టెనెంచి ఇక మక్కుగారు బుద్ధిమంతులేగాని భారతీయులపట్ల వారి నిర్లక్ష్యము బ్రకటించుచిరి ముడిమను సంఘమందొక్క జిన్నా గారు దక్క మిగత వారందఱు నుద్యోగులలో, తత్పక్షమో కావుననే ప్రజలు మైనారిటీ నివేదికయం దభిమానము జూపుటకు గారణము ప్రభుత్వమందు విశ్వాసరాహిత్య మేలగుటగవలయును? ప్రజలంత గోల పెట్టినను, యెంత ప్రయత్నించినను, ప్రతియొక్కైనా పశును దీసివేయుచున్నారట అటులే సిమ్మెంటుపై టారిఫ్ బోర్డువారి నివేదిక మీసభయం దుంచుకుండగనే ఒప్పేసిరి ఈసభకు బాధ్యుడగు వాణిజ్యసభ్యుడే యుండినచో నిట్లు జరుగ నేర్చునా? ఇక నార్థికసభ్యుడు తన పదతుల నవలంబింపగలడా? నానా బాలికమితయందు భారత ప్రతినిధులగ నైరోపావారిని దేశీయ సభ్యుడు పంపగలిగియుండునా? ఇప్పుడు నూరేండ్ల దాటిన పిమ్మట బర్మిక్ హెడ్డు ప్రభువు భారతీయ వ్యవసాయమును గూర్చి కనుగొనిరి కారామేమి, భారతదేశ పారిశ్రామికాభివృద్ధి వారి కిష్టములేదు కావున, భారతీయ వర్తకసంఘ ప్రతినిధియై యుండి తొందఱపడి మిమ్ముల నేదియు జేయుటకు గోరుటలేదు కాని మాసంఘము బాధ్యతలేని కార్యనిర్వాహక వర్గముండిన తా మభివృద్ధి నందలేదని నిశ్చయాభిప్రాయులైరి పండిత నెహ్రూగారితో సంపూర్ణయొక్కము నొంది వారి సవరణకు సమ్మతించుచున్నాను "

పిగ్మట రంగస్వామి అయ్యంగారు మాట్లాడుచు భారతదేశముయొక్క ప్రస్తుత ప్రభుత్వ మాంగ్గయులందఱు వాటాదర్శక నుండిన యొక వర్తకకూటమునకు ప్రాతినిధ్యము వహించుచున్నదనియు, బర్మిక్ హెడ్డు ప్రభువు భారత ప్రజల కష్టముల వారయటకు గాక యావర్తకకూటము యొక్క లాభములను జూచుటకే యుండెననియు, పార్లమెంటువారు కావలసిన నొకటి సంశోధములేకుండ భారతీయ యాదాయమునుండి ఖర్చు పెట్టగలరనియు, కావుననే వెంటనే భారతమంత్రి కాంధుకారమును దిసివేయ గోరుచు నాస్తులన్నియు భారత ప్రభుత్వం దుండగోరనియు చెలిపిరి

పిమ్మట మిలేదుబక్ష్ గారు సవరణను బలపఱచిరి

అభయంకరుగారు

మహామన్ యాహజ్ గారు తాను 150 లక్షల మహమ్మదీయుల పట్లమున మాట్లాడు చున్నాననియు, 1919 వ సం॥ మందలి సంస్కరణములు వారసత్వప్రతిరముగనే గ్రహించి రనియు, స్వరాజ్యమునకు వారసత్వమును విముఖులు కారనియు, నిఖిలభారత మహమ్మదీయ కూటముచే వారి కోరికలు ప్రక

టింపబడె ననియు, భారతీయుల కధికారబాధ్యత నొసంగిన గాని, ఎప్పటికిని స్వపరిపాలనాత్తులు కానేరనియు చెలిపిరి అభయంకరుగా రిట్లుదేశోపన్యాసము గావించి సవరణను బలపఱచిరి "తొలుత భారతాదాయము వారి హస్తగతముకాలెను పిదప రాజప్రతినిధి ప్రజాబాధ్యుడుగా నుండఁలయును ప్రజాప్రభుత్వము నిరంకుశత్వమునకు సామర్యము కుదురనేరదు అల్పనిర్ణయిత కాలములో సైన్యము భారతీయము కావలెను భారతమంత్రి సంస్థ వెంటనే దీసివేయబడవలెను ధారాళముగ నియోజనపద్ధతి నవలంబించి ప్రతినిధులచే గూడిన కాసనసభలు కావలయును వాణిజ్యసభ్యుడు మొగ్గటాటమిలేక మాట్లాడెను తాము భారత ప్రజారక్షకులని పూర్వపు వేదాంతమునే చెలిపెను అది సంతకత్వము వహించుటగాదు అది యంతయు కల్ల వీరి రాకవల్ల భారతీయుని ప్రాముఖ్య, భారత స్త్రీ మనము సంతకణ బడయుచున్నవని వాణిజ్యసభ్యుడు చెలిపెను కాని యదియంతయు నిజమేనా? ఇప్పుడు మా గృహములు తేమముగా నున్నవా? మాదేశమునందెల్ల మహాసభాపుడని మన్ననబడసిన జగదేశ విఖ్యాతపురుషుని కారాగృహమున బంధింపరా? జలియకొవాలా బాగునందు వందలకొలది మనుష్యులను కరుణారహితులై జంపరా? మీ యాంగ్లదేశమునందు రోమును కాథలిక్కులను ప్రోటెస్టెంటు క్రైస్తవులు బాధింపలేదా? 5 పౌనులకు మించిన ఖరీదుగల గుట్టమును కాదలిక్కులు కొనగూడదని శాసితలేదా? వారు చేయు వివాహములు శాసనానుసారము కాని నిర్ణయింపలేదా? అయిన నాదినము లన్నియు మీరు స్వరాజ్యము ననుభవించుచునే యుండిరి ఇప్పుడు మితవాదులందు ప్రముఖులైన సర్ శివస్వామి అయ్యల రంగాచార్యులవంటివారు కూడ నాంగ్ల ప్రభుత్వమందు విశ్వాసము కోల్పోయిరి ఆంగ్లేయులు సామ్యమార్గములకు న్యాయముజూపరు ఎల్లందువలె వేటుపడతల నవలంబించినపుడే సరియును మార్గమునకు వత్తురు ప్రస్తుతము భారతదేశమందున్న ప్రభుత్వము భగవత్సాత్రములకు వ్యతిరేకమయినది ప్రస్తుత సందర్భమున దుర్భరములు ఆశ్చంఖలములు చేదించ కృతనిశ్చయములయే యున్నాము "

రామచంద్రరావుగారి యుపన్యాసము

రామచంద్రరావుగారు పవన్యసించు భారత మంతయు నొక్కపట్టున మెజారిటీ నివేదికమును తీవ్రముగ నిరసంపగ దేశీయసభ్యు డీసభ నంగీకరింపగోరుట కెట్లు ధైర్యము చేయగలిగినో చెలియకున్నదనిరి విచారణసంఘమున కున్న మరతులవలన ప్రయోజన మంతగాలేదని మెజారిటీ మైనారిటీ వారి లెదవురు నంగీకరించిరి ఇన్ని సుగారు నూచించిన భారత జాతీయైక్యా భావము మే మభివృద్ధి కోరిన పుట్లె నాయన అడ్డువచ్చుచునే ఉండెను ఐనను వారు యెనెప్పుడట్టి యభ్యంతరము లడుగలేదు కావున నిప్పుడేల నాయభ్యంతరము చెలపవలయునో చెలియకున్నది ప్రస్తుత సంస్కరణముల ప్రకారము భారతాదాయము భారత ప్రభుత్వమందులేదు భారతాదాయము లండను నుండి సిమ్మట మాటినగాని లాభము లేదు కాసనసభలకు భారత ప్రభుత్వము బాధ్యత వహింపవలెను 1885 వ సం॥నుండి కాంగ్రెసువారు పదేపదే గోరుచున్నదియే యనిరి

చమనలాలుగారి యుద్దేశము

పిమ్మట చమనలాలుగారు మాట్లాడుచు వాతావరణమంతయు నసత్య భూములమైనదనియు, నార్థికసంస్థవారేమియు జేయ నిచ్చయింపటలేదనియు, పశుబలముపై నాధారపడియున్నారనియు, ప్రజాప్రతినిధుల కోర్కెలు ధర్మముపై నాధారపడియున్నవనియు, ప్రభుత్వ నిర్ణయము లొక్క పక్షాపర్యములు మాత్రమే యున్నారనియు, వాటిని బలవంతముగ మాత్రే ద్రోయచున్నారనియు, నీ తీర్మానమునకు ప్రభుత్వాంగీకారములేని మాట వ్రాసెను కాని దేశమందుసంచలము గావించి ప్రభుత్వాంగీకారమును బడయునట్లు తప్పక ప్రయత్నింతుమనిరి మితవాద సంఘ తీర్మానమే స్వలాజ్యపక్ష మంగీరించెను దేశమంతయు నొక్కతేయని ప్రభుత్వమునకు నిరూపించుటకే దీనిని స్వరాజ్యపక్ష మంగీకరించెను ఇక స్వరాజ్యపక్షము దేశములోనికిబోయి మహాసంచలనము గావించి, ప్రభుత్వము ప్రజాతయమునకు లొంగునట్లు చేయుదుము ఇక నాంగ్లేయులు మా సంతకత్వము నవలంబించు విషయము, దోపిడి గాంధ్రు కొందఱు చెలి మోకిచ్చిన ధర్మ్యర్త్యమేగాని వేటుగాదు ప్రతివాదానముకూడ చెల్లింపకుండగనే జరిపిరి తామపహాసింబు దురుద్దేశ్యముతో నిరంకుశ బాటేనుండి రక్షించునట్టి మతియొక దొంగలంపునంటి వారి యాంగ్లేయులనిరి

అధ్యక్షుడు తన్ను మఱచి యార్థికసంస్థ వైపున కేదిటిగ మాట్లాడినందులకు చిమనలాలు గారిని రెండుసార్లు మందలించెను.

జేకెట్టుగారి హితవులు

సర్ జేసెట్టుగారిట్లుపవన్యసించిరి "సర్ ఆల్ఫ్రెడు మాండు, రంగాచార్యులవలె నేనభిప్రాయపడుటలేదు 1924 లో యీసభయందు గావించబడిన యార్థికపట్టికపై జరిగిన చర్చ నాటినుండి మాడుగారి యభిప్రాయములు మాటినవి ఆ యభిప్రాయములకు తావులేదని స్పష్టం పటలుగారభ్యుత్తర వహించుటయే చెల్లుచున్నది

మెహతాగారు—మీరు వద్దన్నను వారాస్థానము నలంకరించిరి

జేకెట్టుగారు—అభయంకరు, చమనలాలుగార్లు కూడ సహకార మవలంబించి చాలవఱకు సందర్భములను చెలసికొవగలిగిరి ఉక్కు సంతకణ చట్టము రైల్వేయార్థిక పట్టిక విడదీయుట, నిరుటియార్థికనంగీకరించుట లో మొదటి సభలందువలెనే రెండవసభలో కూడ చాల సహకారభావము నూచింపబడినది ద్యోతకముచున్నది రంగస్వామి అయ్యంగారు భారతాదాయముపై సభికారము లండనునుండి సిమ్మట మాటాలెనని గంభీరోపన్యాసము గావించిరి లండనువారికి సంపూర్ణాధికార ముండినట్లు రంగస్వామి అయ్యంగారు యాహించిరి పట్టిక్కు అక్కంటుసంఘముందు పనిజేసిగూడ ఈవాదము జేయుట వింత రంగస్వామి అయ్యంగారు లండనువారి యధికారముండినదనిరి కాని లేదని నానాదము చాలయభివృద్ధి గాంచిరి అయిదేండ్లక్రిందట, నిప్పుడు పోల్చితి మేని భారతీయులు పెద్దయోద్యోగముల సభికముగ నాక్రమించుచున్నారు సర్ పురుషోత్తమ దాసుగారు, కాసనసభలకు బాధ్యులగు ప్రభుత్వముండట క్రేయచ్చరమున వర్తకసంఘము తలచెనుగాన సవరణ నామోదించిరి కాని యెట్టిబాధ్యతగల ప్రభుత్వమైనను, భారతాధ్యక్షయమును సరకునేయక, బొంబాయివర్తకల కోర్కెల నీడేర్చుదు ఎట్టిబాధ్యతగల ప్రభుత్వమందైనను మాజకము, కరెన్సీపద్ధతు లీప్రభుత్వమందుండినట్లు లేయుండను ఇదిస్వరాజ్య, బ్యుటెంత్రి, మితవాదపక్షములలో నెవరికీవారే తమ ప్రజాతీక యనుచున్నారు ఒకేసమయమున నదియెట్లుగనో బోధపడకున్నది (నవ్వు) మైనారిటీనివేదిక నూచనలతోగూడ సవరణ సరిపోవుటలేదు ఇప్పు డీసవరణ నంగీకరించుటకంటె, కొంతకాలముందు జరుపుటకును యిలావున ప్రస్తుత సభలో వచ్చేసభయందలి ప్రభుత్వభాగముందు సహకారము చేయుట కంగీకరించినచో, ప్రస్తుతము జరుగు చర్చవలన గొంత లాభము కలదు పాశ్చాత్యపద్ధతిపై తమ యభివృద్ధి కావలెనని పండుతుని సవరణ నూచించున్నది రాష్ట్ర స్వపరిపాలనమును నది యూహించుట కెంతయు బాగుగా నున్నది కాని కేంద్ర రాష్ట్ర ప్రభుత్వ ఓలను విడదీయుట అందలి కష్టములను గుర్తింపలేకుండ నున్నారు అట్టివి విడదీయుట యొకచోట వివాదమును పెంచి యంతకలహములకు గారణమాయెను కావున ప్రతినిధులు తమసవరణ నాంగ్లేయులప్రాజాపత్యమును విడనాడటలు, సభివృద్ధిమార్గములు నిర్ణయించుట వారియం దుండునట్లు మార్పుచేయుటకు హితవోనగుచున్నాను

జిన్నాగారి తీవ్రమగు మోచ్చరిక

జిన్నాగారిట్లుపవన్యసించిరి "నేటి చర్చ సఫలవంతముగ కనుబడలేదు రాజకీయాకాశము మేఘవృత్తమై చీకటలను గ్రమ్ముచున్నది ప్రజల సహాయ యోగమున కేల దిగిరో ప్రభుత్వము గ్రహింప వలయును పంజాబునందు మహామోరములు జరిగెను వాటిని తమింపి మఱువగోరిరి బిలాఫతు సమప్యతలేనది ఇక మిగిలిన దొక్కటే స్వరాజ్య సమస్య ఈసడించినను, తృణీకరించినను, సహకారము చేయునూవాతో 1921 లో కొంచటి సభలందు చేరిరి ఆసభవారు కూడ 1929 లోపుననే ప్రస్తుత విధానము మార్చబడవలెనని నిశ్చయించిరి అప్పుడు భారతమంత్రి నియోజకులందఱు పాల్గొని, విధానమును సంపూర్ణ సుముఖతతో పనిజేసి సహకార మొనర్చినగాని లాభములేదని తెలిపెను 1924 నూతన కాసనసభలు దానికికే దగు సమాధానము నిచ్చెను దానికి ప్రభుత్వ సమాధానమేమి?

సంస్కరణ విచారణ నివేదికములు

ముద్దమను సంఘమును ప్రస్తుత సంస్కరణములందభివృద్ధి మార్గములున్నవేయో బూచుటకు నియోగించిరి దానిపై ముద్దమను సంఘము నివేదికను బంపెను మైనారిటీవారు పాక్షిక బుద్ధి వహించిరనియు, విచారణసంఘము మరతుల నతిక్రమించి రనియు నిఁదించిరి మైనారిటీ నివేదికమువారు సంస్కరణము లందుగల రాజకీయ తల మన కెక్కువ ప్రదర్శనహించిరేగాని, దానిని నడపుట కెట్టి మార్పులను నూచించవలసినగాదు కావున క్రాఫర్డుగారు తమ వాక్యముల నుపసంహరించుకొందురని యూ

హిందువులను ప్రస్తుతము విచారింపఁదగిన విషయమేమనగా, 1929 లో ప్రస్తుత విధానమును మార్చవలెనని తేడా యని యాలోచింపవలసి డే. స్పటి ద్వంద్వప్రభుత్వమువలన దేశమందభివృద్ధి దుర్లభము కావున రాజకీయతత్వవికారదులగు వారందఱును ప్రస్తుతవిధానము మార్చవలెనని సభిప్రాయమునే నూచించుచున్నారు అట్లు ప్రభుత్వమియ్యగల యుత్తరము?

భారతదేశమందు జాతీయతలేదా?

ప్రభుత్వసభ్యులు భారతీయులగుచు చాల హిందూ ముఖ్యులు (వినుఁడు వినుఁడు) భారతీయులందు జాతీయత లేదనిరి అటులగునో యుద్ధసమయమున, పిమ్మట స్వేచ్ఛ జాతిగా జూడఁబడినది నానాజాతి సమయమున దేల ప్రతినిధిని బంపఁగలిగినది? సామ్రాజ్యమునాశి కట్టు ప్రతినిధిని బంపఁగలిగినది? ఆంగ్లేయుల కవసరమునైనపుడు జాతీయతయందే, భారతీయుల కవసరమగుచున్నది జాతీయతయందేదా? (నవ్య) బర్మిక్ హెడ్డు ప్రభువే యొక నాలుకతో భారతీయు లేక జాతీయులని వాదించి రెండవనాలుకతో లేదనుచున్నాడు కష్టములను నేను గుర్తించుచున్నాను కావున మిసహాయము వేడుచున్నాను సైనికోద్యోగములకు పదిమందినైనను వెదులేక పోతిమని బర్మిక్ హెడ్డు ప్రభువు నడివెను అది వట్టి యబద్ధము అవసరమగునో పదివేలమంది సైనికోద్యోగుల నీయఁగలము.

బర్మిక్ హెడ్డు ప్రభువు యార్థాటము భారతీయసమస్య నర్థము నేసికొనలేదనియు, ప్రభుత్వము దెలిసినవిషయములనే గమనించెననియు బోధపడుచున్నది కష్టములున్న సమయము వాటినినే గుర్తించితిని మనముగలముగల సోదరులవలె పరిష్కరింపవలెను

ఇంతకంటే సహకారమేమి?

సహకారము చేయుచున్నవారికి సమాధానమేమి? సహకారముచేయవచ్చిన వావంటివాని కిచ్చు సమాధానమేమి? పండిత మోతీలాలు నెహ్రూను ప్రభుత్వపు గడ్డకు వంగి సలూచేయమని మీయూహయా? అప్పుడీ రాయకమిషను నేర్పక తురా? ఇప్పుడొక డిశాసనసభయందు చేయుచున్నదేమి? సహకారముచేయుచున్నారట కింతంటే వేలగు నిదర్శనములేమిగావలయును? చూచుటకు గండ్లులేవా? వినుటకు జెవులులేవా? ఆలోచించుటకు బుట్టలేదా? (అసభికారుల హృద్ధ్యము)

ప్రజాశక్తికి దయ్యారు నేయుట

బర్మిక్ హెడ్డు ప్రభువు తనయుపన్యాసమందు బుద్ధి కిదోచిన 'స్వల్పప్రయత్నము' సంస్కరణములపై సభిప్రాయ మిచ్చెను ఆహా! ఎట్టి స్వాత్మికము (నవ్య) మా సమస్యను బరిష్కరించుటకు విధానమును దయ్యారు నేయగోరెను ఆ సమస్య యాంగ్లేయులేదే కాని భారతీయులదిగానట్లు నుడివెను (నవ్య) ఈ సవరణ పాలనా విధానమందు తమకు గావలసిన ప్రధానముగు మార్పులను నూచించుచున్నది ఫలానివి సవరణయందు ధరిగా లేవని ప్రభుత్వము నూచింపఁదలచినచో నట్లుచేయుఁడు అప్పుడు నే నొప్పుకొందును

సర్ చార్లెసు యిన్నీసుగారు—నిన్న నెహ్రూగారు సవరణలోను, చలనూడ మాజుగూడదనుదానితో మీ రంగీకరింతురా?

జిన్నాగారు—వాణిజ్యసభ్యుని యుపలాలనములను చాల సార్లు చూచితిని ఆగూడదను నేదూరను సారీదును చాల కాలమునుండి చూచుచున్నాను ఈ ఈగ యీ గూడునందు దూఱదు వాణిజ్య సభ్యుడే చట్టముయొక్క పీఠికానుశ్రమ మార్చవచ్చు ననెను

సర్ యిన్నీసుగారు—అది మార్చవచ్చు నంటిని కాని మీయిష్టము వచ్చినట్లు కాదు

జిన్నాగారు—ఒకవేళ నియోజకు లందలి విజ్ఞానాభివృద్ధినిజూచి, ప్రజాభిప్రాయము గమనించి, సర్ చార్లెసు యిన్నీసుగారి మార్పు నూచనల నంగీకరించుచో, దానిని నిశ్చయించుట సామ్రాజ్య ప్రభుత్వమందుండను కానిసభ్యుడుదాని నంగీకరింపఁడు

నిశ్చయాధికార మెవరిది?

చివరకు నిశ్చయించువారెవరగా నుండవలయును అమెరికానందు క్ష రాష్ట్రములకు నిశ్చయించిన వారెవరు? డక్షిణాఫ్రికాయందు నిశ్చయించిన వారెవరు?

సర్ యిన్నీసుగారు—సామ్రాజ్య ప్రభుత్వము జిన్నాగారు—ఆస్ట్రేలియాయందు నిశ్చయించిన వారెవరు?

సర్ యిన్నీసుగారు—సామ్రాజ్య ప్రభుత్వమే జిన్నాగారు—అయ్యండ్రుకు నిశ్చయించినవారెవరు? ప్రభుత్వభారమును వహించిన సభ్యులందు బుద్ధిచాతుర్యమే గవ్వట్లు సర్ చార్లెసు యిన్నీసుగారు తమ యోద్యోగమును వారిమతము ననుసరించి సరిగానే గడిపిరి కాని యాప్రస్తుత స్థానస్థులను విమర్శించుట గతదిరువదియేడు సంవత్సరము

లీదేశమందుగోగమున గడుపుటయే గొప్ప యవస్థ (నవ్య) ఒకతాబ్దమునుండి దేశమందరాచకము లేదనియు, శాంతియుండెననియు చెలిపిరి

ఈ శతాబ్దమందలి లాభములు

కాని మమ్ములను నిరాయుధులను శ్రేయదారుణమును జూచితిమి మాయధికారము మా చేతులనుండి బూత్కారముగ లాగుకొనబడిన దాదామును జూచితిమి మాదేశమునే మేము రక్షించుకొన సత్తులుగాజేసిన దాదామును జూచితిమి ప్రాథమికవిద్య యొనను లేక ప్రజలను గూఢాంధకారమున నుంచిన దాదామును జూచితిమి ఈసందర్భము లన్నియు మతేదేశము యొక్క నూతనంధ పాలనముతో సరిపోల్చి చూడుడు ఈదాదాములనుండి బయటపడుటకు చూచుచున్నాము

ఒక్కటే మార్గము

దాని కొక్కటేమార్గము కలదు ప్రస్తుతమున్న సంపూర్ణ నిరంకుశత్వమునకు బదులు, బాధ్యతగల ప్రజాప్రభుత్వ మేర్పక చుటయే ఈకష్టములను మే మెఱుగుదుము మమ్ములను సహాయము చేయగోరుచున్నాము మైనారిటీవారు సంపూర్ణముగా మార్పు లవసరమని నిరూపించిరి పరతలనుబట్టి రాష్ట్ర స్వపరిపాలనమును నిర్వచింప వలయునది కాదు ఒక్కటే సమాధానము కావలెను వెంటనే రోయలుకమిషను నేర్పక తురా?

సర్ ముడ్డిమనుగారు—తరువాత సమాధాన మిత్తును, మాటిమాటికి క్రాకుపరిక్ష నా కక్కజలేదు

జిన్నాగారు—రెండవ దేవున ముఖ్యముగా మమ్ములను ప్రజాశక్తిను దయ్యారు నేరుదురా? భారతదేశము చాల కష్టపడయందున్నది నేను భయపెట్టుటలేదు ఎవరిని బాధించుటలేదు భారతదేశము తన స్వతంత్రమును సంపాదించి కృతనిశ్చయ మై యున్నది ఆ సమయము, పద్ధతి న్యాయ మగు మీ రు నిర్ణయించిన ను సరే మేము నిశ్చయించినను సరే (హృద్ధ్యము)

పిమ్మట నేతో గోవిందదాసు గారు భూమి ఖామందుల తరపున సవరణను బలపఱచిరి

పిమ్మట దొరస్వామి అయ్యంగారు మాట్లాడుచు మెజారిటీ నిశ్చేదము నంగీకరించిన ప్రభు దేశీయ సభ్యుల డంద గూడదనిరి మెజారిటీవారు భూమి పన్నెనను మంత్రుల స్వాధీనము చేయలేదనిరి, ఇప్పుడు ఫలాహారములకు లేచిరి

పిమ్మట దత్తాగారు మాట్లాడుచు తాను 80 లకుల కైస్తవుల తరపున మాట్లాడుచుంటినినియు సభిక సంఖ్యాకులకు వర్ణములవారు స్వల్ప సంఖ్యాకులకు వర్ణములవారు పరస్పరముగ సామరస్యము గుడుచ్చుకొన వలయుననియు ప్రభుత్వమువారి విషయమయి మేమియ్యఁ జేయలేదనియు వర్ణము లేవియు బలవంతముగాకుండ సర్వమండలయే ప్రభుత్వాభిప్రాయమనియు గడచిన న్యాయత్వములందొక్క కైస్తవులైనను జూడలేదనియు బీహారు ఒరిస్సా రాష్ట్రముందు మాత్రమే కైస్తవమంత్రి యుండెననియు నదియైనను భారతీయుడైన సింహా ప్రభుత్వము చెప్పవలయు, భారత కైస్తవుల ధిక సంఖ్యాకులకు వర్ణములతో సభ్యము నిశ్చయించుచున్నారనియు, ద్వంద్వ ప్రభుత్వము పూర్వము క్లయి నేర్పఱచినదే వాని, మాజీమీ సంస్థల వంటిదేయనియు, నావరణయోగ్యము కాదనియు చెలిపి సవరణ బలపఱచిరి

ముడ్డిమనుగారి సమాధానము

పిమ్మట సర్ ఆల్ఫ్రెడ్ గాంధరు ముడ్డిమనుగారు గుమరర గంటనేపు నెహ్రూగారి సవరణను బలపఱచుటచే గలుగుబాధ్యతను గుర్తించగోరుచు నుపన్యసించిరి నేటి యీ సవరణ నందఱును బలపఱచుచో దానివలన వారు పాశ్చాత్యపద్ధతినే తమ పాలనాక్రమమును నిర్ణయించి దానిని సాధింపఁ గోరుదురని నమ్ముచున్నాను క్షీ! క్షీ! మాంటెగుగొ రాకప్పుడు ప్రస్తుతవిధానము పాశ్చాత్య పద్ధతుల ననుసరించియే యాలోచింపఁ బడెనని చెలిపిరి సభవారి యుద్దేశ్యమని నిశ్చయించుటలేదు కాని ప్రజలవిషయమున దను నిశ్చయమును వెలిబుత్తురని నా కోటిక పాశ్చాత్య పద్ధతులనే యనుసరింపఁగోరుచో, నా విషయమున సభ్యులు తమ నిశ్చయమును వెలిబుచ్చిరని డిటకు

సవరణయందలి భావము

మోతీలాలుగారి సవరణ కొంచె మెచ్చుతగ్గుగా వలస రాష్ట్ర పాలనమును గోరు పద్ధతిపై పార్లమెంటువారి యంగీకార ప్రకటనమును గోరుచున్నది మతీయొక విషయ మేమన ప్రస్తుతసభిలు సంకుచితములనియు, పాలనాక్రమము నిర్ణయించుటకు సంపూర్ణ ప్రాతినిధ్యము గల పర్యపాక్షక సమావేశము కావలయుననియు గోరుచున్నది

రంగస్వామి అయ్యంగారు—సంపూర్ణముగ చర్చించుటకు మా కధికారములేదు

ముడ్డిమనుగారు—ఎటులైనను ప్రస్తుతసభిలు చాలనియు, నిరంతరం పెద్దదియు, ప్రాతినిధ్యవంతమైనదియు గావలెననియు, దానిచే తయారుకాబడిన పాలనాప్రణాళిక యీ సభయందు చుంచబడవలయుననియు (భారత శాసనసభిలు కావని

గమనింపుడు) నిప్పుడు పార్లమెంటు దానిని చట్టముగా నంగీకరింపవలయుననియు గోరుచున్నది దీనివలన ప్రస్తుతమున్న భారత పాలనాచట్టము రద్దగును

జిన్నాగారు—సవరణ

సర్ ఆల్ఫ్రెడ్ గాంధరు—అది రద్దు చేయుటను నూచించదా?

జిన్నాగారు—నిశ్చయముగా కాదు

సర్ ఆల్ఫ్రెడ్ గాంధరు—కాని దానివలన చట్టమందలి 84 (ఏ) యంశము రద్దగుచున్నది ముడ్డిమను సంఘమందలి మైనారిటీవారు తమ యభిప్రాయములను మార్పుకొని యిప్పుడు పై యంశములో నూచింపబడిన రోయలు కమిషను సవరణమని నూచించుచున్నారు

సవరణ తుదినందేశము గాదా?

సవరణలోని నూచనలు చాల ప్రధానముగు మార్పులను గోరుచున్నవి అందులోని యెనిమిది నూచనలును తుది సందేశములుగా గ్రహింప లసియున్నది వాని యిచ్చటి నే హితు లదియొక రాయబారముగా గ్రహించుచున్నారు కాని యిందులో తుదలు తప్పకుండ నంగీకరింపవలసినదేనా యి చెలుసు కొన దలచుచున్నాను ఈ సవరణ నంగీకరించుచో పరతు లేమి? అది యేకమఖముగ నుండునా? లేక సర్వతో ముఖముగా నుండునా? దానికిబదులుగ మాకు ఏచ్చునదేమి?

సభ్యులు—సంపూర్ణ సహకారము (నవ్య)

సర్ ఆల్ఫ్రెడ్ గాంధరు—స్వయంనిర్ణయము సవరణ యందు నిరూపింపఁబడెను ఇతర ప్రజల సంబంధము లేకుండ జీవంపఁగలమా? అట్టిది నే నెక్కడను వినలేదు పాలనాభివృద్ధి యాంగ్లేయులనుండి రావలెనని సవరణ యంగీకరించు చున్నది సభ్యులు భయపెట్టుభాష నువయోగింపవందుల కానందముగ నున్నది కాని కొంద రాంగ్లేయులను దొంగలనియు, దోపిడి గాండనియు నిందించి ఇట్టి పరోపాలు ప్రభుత్వమునకేమైన లాభమును జేయునా?

రంగస్వామి అయ్యంగారు—అదిభాష ప్రాగల్భ్యము

ముడ్డిమనుగారు—అదియెవనో గావచ్చును అది నాకు రుచింపదు ప్రజ లొకప్పుడు వాటి సరియగు సర్దుమనే గ్రహింతురు వరియో సభ్యుడు ప్రస్తుత ప్రభుత్వమును నాశన మొందించుటయే మా యుద్దేశ్యమని నుడివెను

కాని నాకట్టి యనుమానము లేదు సవరణ సదుద్దేశ్యముతోడనే ప్రతిపాదించఁబడెనని యూహించుచున్నాను జిన్నాగారు మైనారిటీ నివేదికమందు సంపూర్ణముగు విచారా ముందు జరుగ గోరిరి కాని యిప్పుడీ సభయందు చేయఁబడిన నూచనలను పార్లమెంటువారు శాసనము చేయవలెనని కోరుచున్నారు

జిన్నాగారు—బర్మిక్ హెడ్డుగారు మమ్ములను ప్రజాశక్తి నూచింపఁ గోరిరి.

సర్ ముడ్డిమనుగారు—బర్మిక్ హెడ్డుగారు కోరినది భారతీయాభిప్రాయానుసారము ప్రస్తుత పాలనాభివృద్ధి మాత్రమే మతొక్క విషయము, జిన్నాగారు దక్క మతేవరను నియోజకుల విషయము నూచించలేదు

పండిత నెహ్రూగారు—సవరణయందున్నది

సర్ ఆల్ఫ్రెడ్ గాంధరు—ఉపన్యాసమందు లేనంతిని నియోజకులు చాల ప్రాముఖ్యమని గ్రహింతురని నమ్ముచున్నాను కాని దీనియందుగల యభ్యంతరములను నూచించుట నావిధిగనుక నూచించుచుంటిని సంకతులందలి సత్వమును గ్రహింపవలయును నేనధ్యక్షుత వహించిన సంఘమందు నియోజకులగుచు చర్చించితిమి

ప్రస్తుతము నియోజకులందు ప్రబలియున్న మూర్ఖత గమనింపదగును ఈ విషయములన్నియు నడుగుటకు గారణమేమన నేయుద్దేశ్యముతో మేము సవరణను బలపరచవలయునో బోధపడకున్నది

జిన్నాగారు—నా యుపన్యాసమే

సర్ ముడ్డిమనుగారు—నాకు బలకరముగు కారాములు చూపవలయును బర్మిక్ హెడ్డుప్రభువు తనయుపన్యాసమందు నూచించిననూచించెను సహకారముచేయకమీరేయుద్దేశ్యముతో నడుగుచున్నారో తెలియకున్నది నిజముగా దీనియందలిబాధ్యతను గమనింప గోరుచున్నాను రాష్ట్ర స్వపరిపాలనముగూర్చి యేమియు చేయుటలేదని నిందించిరి కాని నైటుగారిని యితర దేశములందు రాష్ట్రములు కేంద్ర ప్రభుత్వమునకుగల సమస్య లేట్లు లున్నవో పరిశీలించుటకు గోరబడిరి వారిసహారాయలు కమిషను మొదలు నుంచబడును దానిలోలక చాల లాభములుండవచ్చును (హృదయ)

అప్పుడు నెహ్రూగారు లేచి సర్ ఆల్ఫ్రెడ్ గాంధరు ముడ్డిమనుగారి సందేశములకు సమాధాన మియ్యఁదలసాయని యడిగిరి అప్పుడు ముడ్డిమనుగారి తరసభ్యులు మాట్లాడుదురు గాదా యి సమాధానమిచ్చిరి ముడ్డిమనుగారే సమాధానము గోరనిగో నేను చెప్పనక్కఱ లేదనిరి.

జమ్మూ దాసు మెహతాగారు

భారతీయులను కాశ్యోతమైన బానిసత్వములో నుంచుట కీ ప్రభుత్వమువారు సహకారమును కొడుచున్నారని జమ్మూ దాసు మెహతాగారు తలచిరి. బ్రిటీషు సామ్రాజ్యములోనుండి యెట్టికి పోవుటకు మన కిష్టము లేనట్లు సవరణ తెలుపుచున్నది. ఇండియా దొరతనమును ఉచ్చస్థితికి తీసుకొని రావలెనని మనము కోరియుంటిమి. ప్రస్తుతము ఇండియా దొరతనము సామ్రాజ్యములో అనాచుకముగాను, విదేశములలో నిర్వీర్యముగాను, హిందూ దేశములో నిరంకుశముగాను ఉన్నది. ఈ సవరణ అంగీకరింపబడినట్లయిన ఈ ప్రభుత్వ మిదేశమునకునిజమైన ప్రభుత్వ మగును. హాం మెంబరు మనతో స్పష్టముగా రాజీ చేసుకొన నలచుచున్నాడు. కాని వారియందు నాకుగల గౌరవమునకు లోపము లేకుండ దానిని మణికమిటియనియే చెప్పెదను (నవ్వు) మరియు నిరంకుశాధికారి యెన్నడును రాజకీయతై కాబాల డని సర్ చార్ల యున్న సుగారి యుపన్యాసమువలన లేలుచున్నది, అని మెహతాగారు చెప్పిరి.

వేంకటపతి గారు ఆర్యశిశ్యుల నూత్రమునుగుంచి మాట్లాడుచున్నట్లుండె గాని పత్రికాప్రతినిధులు మాట్లాడు గ్యాలలో స్పష్టముగా వివరించలేదు.

లాలాదునిచంద్రు గారు

పండిత మోతీలాలుగారి డిమాండు సంగీకరింపవలసినదని ప్రభుత్వమువారిని కోరుచు లాలాదునిచంద్రు గారిట్లు చెప్పిరి. కీ॥ శే॥ సి. ఆర్. దాసుగారును పండిత మోతీలాలుగారును శాంతి కోరకే పోటుబడుచుండిరి. నా యకులలో నాయకుడగు గాంధీ మహాత్ముడెల్లప్పుడును ప్రేమత్వమునే బోధించెను. కాని ప్రభుత్వమువారి నైఖిరి విమర్శిత్వము జూపుచున్నది. ఈ సవరణ స్వరాజ్యవక్తములలో యువకులను సంస్కృతి పరచుట లేదు. హిందూ మహాత్ముడియై విధేనుడును చిరకాలముండవు.

నిరంకుశాధికారుల చర్య

నిరంకుశాధికార చర్యమవారు తమకొర కొకచక్కని రాజవనమును కట్టకొని భారతీయులను పూరిపాకలలో నివేంపుచు నిరి. 1914 లో నా రాజ భవనము నిర్మించుకొన్నది. అప్పుడా భవనము యొక్క అధికారి ఆయోగ్యుల మును రక్షింపుచు భారతీయులను ఎలుగెత్తి పిలిచెను. భారతీయులు పరగుతెత్తి మంటలను చల్లార్చుట కొంత యో సాయపడిరి యుద్ధ సమయమున భారతీయులను స్నేహితులగుగా చూచిరి. యుద్ధానంతరమునగూడ అట్లే చూపురని భారతీయులు తలచిరి కాని మివాండ్లు మీ కొరకు పూరిపాకలలో కనిపెట్టుకొనియున్నారు. మీరన్నిటికే పొండ్లని నిరంకుశాధికారులు భారతీయులను చెప్పిరి. (నవ్వు) కాని భారతీయులు ఆభవనమును విడిచిపెట్టి రామాడదని నిశ్చయించుకొనిరి. అని అల్బర్ట్ హేగాగారు చెప్పుచు మన యభివృద్ధికి ప్రతిబంధకమని చెప్పుచున్న మనమత కలహములను, త్వరలో పోకట్టుకొనవలెనని హిందువులకు మహమ్మదీయులను హెచ్చరించిరి.

భూస్వాముల డేమను య సయితము జాతి డేమములకు భిన్నములైనవికావు

భారత కాసనసభలో బుద్ధరాష్ట్రములోని భూస్వాముల ప్రతినిధి గానున్న సేత్ గోవింద దాసు గారు భూస్వాముల డేమములు సయితము జాతి డేమములకభిన్నములైనవి కావని చెప్పిరి. రాజ్యాంగ విధానము ప్రజలచేతనే తయారు చేయబడవలెనని ప్రజలమీద బలవంతముగా ప్రవేశపెట్టురాదనిరి. మెజారిటీ రిపోర్టు స్వపరిపాలనా మార్గమును ప్రతిబంధకమనియు ప్రభుత్వమువారు సహృద్ధావములతో మాడుకొన్న విధానము నవలంబించినట్లయిన గాంధీన హృత్తుకు సహాయ నాదిగానే మారవచ్చు ననియును, చెప్పి మోతీలాలుగారి సవరణ సంగీకరింప వలసినదని సభివారిని హెచ్చరించిరి.

దొరస్వామి అయ్యంగారు

మొట్టమొదటలో కాసన సభలు జయప్రదము గాజరుగుటకు సంస్కరణములు వచ్చిన సంవత్సరము మంత్రులకు జయము కలుగుటకును బహుట అసహాయోచ్యమును ప్రబలియుండుటయే కారణము. ప్రజలకు సంతుష్టి పరచుటకు ప్రభుత్వము వారేమి చేయగలిగిరి. ల్యాండు రివిన్యూను మంత్రుల స్వాధీనముచేయుట సమంజసమని ఆధిక సంఖ్యాకులు గూడ తలంపలేకపోయిరి. నుడ్డమకొక మిడి వారు రెల్లచుకొనినట్లయిన కొంతపని చేయగలిగెడి వారే కాని వారట్లు చేయలేకపోయిరి. మెజారిటీ రిపోర్టు ఇట్టి నూత్రములపైన ఆధారపడియున్నదా? దేశభివృద్ధి నడ్డుపెట్టుటయే ప్రభుత్వమువారివిధానమైయున్నది. మెజారిటీ రిపోర్టును నిరాకరించి సంబంధమున మైనారిటీ నూచలను అసెంబ్లీవారంగీకరించి రని సర్ అల్బెగ్గాండరు మండిమెనుగా రభిప్రాయపడకుండురుగాక. మనమంతకంటె ఎక్కువదానినే కోరుచుము. అది యాసవరణలోనున్నది. అని దొరస్వామి అయ్యంగారు చెప్పిరి.

భారతీయుల కోర్కెలను నెరవేర్చుకున్న బ్రిటీషు సైనికులుసయితము దేశములోని అశాంతి నడవజాలరు

ఆర్థిక విషయమును గురించి దేశకీ ప్రసాదసింహాగారు మాట్లాడిరి:-వస్తువుల ధరలు పెరుగుచున్నను కూలియు శీతములును పెరుగలేదు. సవరణలో సాధారణనూత్రములు చెప్పబడియున్నవి. దానికి రూపము నిచ్చట రాజ్యాంగవిధానమును తయారుచేయువారి చేతిలో నున్నది. ద్వంద్వ ప్రభుత్వమునకు భారతీయుల లంగీకరింప జాలరు. భారతీయుల కోర్కెలను నెరవేర్చుకున్నచో దేశములో ప్రజలు కల్లోలము నడచుటకు బ్రిటీషు సైనికులకు సయితము చేతగాక పోవచ్చును.

ఆయన సవరణను బలపరచెను. సర్ అల్బర్ట్ క్యాయంగారు తాను మహమ్మదీయుడను మాట్లాడుచునని చెప్పెను. యా కూ బు అల్బర్ట్ హేగాగారు మహమ్మదీయుల తరఫున మాట్లాడిరి.

డి. పి. సింహాగారు:-అయ్యో, అయితే జిన్నాగారి మాటయేమి?

అల్బర్ట్ క్యాయం:-మహమ్మదీయుల తరఫున అని నేను చెప్పియుంటిని. (నవ్వు) మస్లింలకు తీర్మానమును జిన్నాగారు చెప్పలేదు. చట్టసమ్మతమైన అభివృద్ధినే నేను కోరుచున్నాను. కాని స్వరాజ్యమువచ్చినపిదప మహమ్మదీయులస్థితి దక్షిణ ఆఫ్రికాలోని భారతీయులస్థితికల నుండకుండుటకై మహమ్మదీయుల డేమములను కాపాడవలెనని అసెంబ్లీలోని మస్లిం పార్లమెంటరీ పక్షము వారు ఆతురతతో నున్నారు. మండిమెంట్ రిపోర్టులోగాని మోతీలాలుగారి సవరణలోగాని పశ్చిమోత్తర సరిహద్దు విషయము లేకుండుట ఆశ్చర్యముగా నున్నది.

సరిహద్దు రాష్ట్రము

పండిత మోతీలాల్ గారు:-అవును స్వల్ప సంఖ్యలకు సంగతి చెప్పబడియే యున్నది.

సర్ అల్బర్ట్ క్యాయం:-అది చాల అవ్యష్టముగా నున్నది. పశ్చిమోత్తర సరిహద్దు రాష్ట్రము చాల ముఖ్యమైనది. దాని విషయమై విస్తృతముగా చెప్పబడియుండవలసినది.

సర్ మండిమెంట్:-గవర్నరుల రాష్ట్రములను గురించియే సంస్కరణ సంఘమున కెరింపబడినది.

సర్ అల్బర్ట్ క్యాయం:- అయితే మేము సామ్రాజ్యములోని వారము కామన్నమాట (చప్పట్లు). మండిమెంట్ రిపోర్టులో నిమ్నజాతుల విషయము చెప్పబడియున్నది గాని సరిహద్దులో దారుణ్యము గలవారి విషయమై చెప్పబడియుండలేదు.

పండితమోతీలాల్:- మీకు స్వాతంత్ర్యముండవలెను.

స్వరాజ్యము వచ్చిన గాని అది సభసంభవింపదు. అని సర్ అల్బర్ట్ క్యాయంగారున్నట్లుగా వివరించెను. ఆరాష్ట్రములో మాడుకళాశాలలు గలవు. అచ్చట తయారైన ఒక్కతుపాకీని చూచినట్లయిన వారి పనితనమును మీరు తెలుసుకొనగలరు.

యాకూబుగారు:- అందులకే మీకు సంస్కరణము వీరునిది.

సర్ అల్బర్ట్ క్యాయం:- కాని దేశమును రక్షించుటకు మేమే కావలసియున్నది. మేము బెంగాలీల కంటె అల్లరి వారము కాము. మేము తీవ్ర తమకొరకే చంపుదుముగాని రాజకీయమలకొరకు చంపము. మారాష్ట్రమునకుగూడ సంస్కరణము లాసంగవలెను.

సర్ లిండ్సేగారు మెజారిటీ రిపోర్టును బలపరచుట

మెజారిటీ రిపోర్టును బలపరచుచు సర్ డార్మిలింగ్ గారు ఎవరిచుండిరాభయముబొందితిరో వారిపై తిరుగుబడుకుండచెప్పెను. (లాభములేమియు లేవని కేకలు) పెద్దపెద్ద యుపన్యాసము లిచ్చియు లేపెట్లకు వాయిచియు లాభములేదు. బ్రిటీషు వారిచుండి వేరుపడి ప్రయోజనములేదు. బర్మను పాడు ప్రభువు సానుభూతి సందేశము వొసంగియున్నాడు. ప్రస్తుత రాజ్యాంగమువల్లనే అభివృద్ధి కలుగగలదు. మీరేస్పీమును తయారుచేసినను దేశములో అన్నిపక్షములవారును అంగీకరించి ననేగాని కేవల మీసభలో కొన్ని గంటలకాలము చర్చించినంత మాత్రమున దేశములో ప్రవేశపెట్టుటకు వీలులేదు. ప్రభుత్వము వారు పౌడ యమును మార్చుకొనవలసినదని కొందరు సభ్యులు చెప్పుచున్నారు. అది పరస్పరముగా నుండవలెను. ప్రస్తుతము మీరెక్కువతీసికొనుదట్లుగా నున్నారు గాని యిచ్చునట్లుగా లేరు.

కార్మికులు సాధారణజనులు-జోషీగారు

కార్మికులను సాధారణ జనులను రక్షించుటకు ప్రభుత్వమువారే మొనర్చియున్నారు. ఇండియన్ మెన్సు ఆక్టు ప్యాక్టరీ ఆక్టుల అంతర్జాతీయ కార్మిక సభవారి వత్తిడిలన కలిగిన వ్యగదా! వర్కు మెన్సు కాంపెన్సేషన్ ఆక్టు విషయము మాత్రము కొంచెము ఒప్పుకొన దగియున్నది. ఇకముందు ప్రతి పెద్దవానికిని ఓటుండవలెను.

ఓటిచ్చు అధికారమును ఆస్తిమీద ఆధారపడజేయుట కేవల మన్యాయము. ఇందువలన ప్రభుత్వమువారు ప్రాణమునకంటె ఆస్తికే యెక్కువ ప్రాముఖ్యము నిచ్చుచున్నారు.

మండిమెంట్ గారు:-అయితే, మే మందరమును డబ్బుగల వారికి నేవకుల మనియేనా మీ యభిప్రాయము.

జోషీగారు:-అట్లే కనబడుచున్నది. స్వాతంత్ర్య కాఖలు ప్రజాయత్నము చేయబడవలెననియును ద్వంద్వ ప్రభుత్వమును వెంటనే తొలగింపవలెననియును చెప్పుచు అమరనాథ దత్తుగారు సవరణను బలపరచిరి.

(బర్మా) నా ముడుగారు ప్రభుత్వ తీర్మానమును బలపరచిరి.

మదనమోహన మాన్యవాగారు

పెద్ద యుపన్యాసమునిచ్చుచు మోతీలాలుగారి సవరణను వీరు బలపరచిరి. బ్రిటీషు పరిపాలన బాగుగ నేయున్నది గాని బాధ్యతాయు తప్రభుత్వముతమైనచో అవృద్ధి 50 రెట్లు ఎక్కువ గా నుండేది. సర్ మహమ్మదు హఫీగారు చెప్పినట్లు రాయలు కమిషనుండవలెననియే నాతలంపు. స్వదేశసంస్థానములలో హిందువులకును మహమ్మదీయులకును కలహములులేవు. ఇప్పుడు శాంతి కరుంగనట్లే భారతదేశము వేలకొంది సంవత్సరములు శాంతి ను భవించినది. బ్రిటీషు ప్రభుత్వమే పనికి రాదని నే నెప్పటికిని చెప్పువాడనుకాను. మనము చేసుకొను ఒడంబడిక పరస్పరము లాభకారిగ నుండవలెను.

ముగింపు-సవరణ అంగీకరింపబడుట

చర్యను ముగింపుచు సర్ అల్బెగ్గాండరు మండిమెనుగారు హిందూ దేశమునకు డేమకరంబున వైఖిరి నవలంబింపవలసినదని సభ్యులను కోరిరి. సవరణలో అనేక విషయములను చెప్పియున్నారగాని సభవారియభిప్రాయమేమా నాకుస్పష్టముకాలేదు. ప్రభుత్వసేనకులు యూరపియను పెట్టుబడిదారుల ప్రతినిధులని జోషీగారు కోపముతో చెప్పియున్నారు. 1858 సంవత్సరమున కావల దేశపరిపాలనము హిందూదేశమును కొల్లగొట్టు పద్ధతిగా పివేసినదని యెరుంగవలెను. సర్ మహమ్మదు హఫీగారు ఇప్పుడు ప్రయివేటువ్యక్తిగా నున్నారుగావున మెజారిటీరిపోర్టు విషయమున తమచర్యను సమర్థించుకొనుటకు స్వతంత్రులై యున్నారు. అని మండిమెనుగారు చెప్పిరి.

పిమ్మట మోతీలాలుగారి సవరణను ఓటుకుపెట్టగా 72 ఓట్లు అనుకూలముగాను 45 ఓట్లు ప్రతికూలముగాను వచ్చెను. సవరణ కరతాళ ధ్వనులతో ఆమోదింపబడెను. సభ రేపటికి నిలిపివేయబడెను.

(ఆ.ప్రె.)

భారతీయులు హంగరీవారిని టెన్నిన్ ఆటలో ఓడించుట

ఇండియా హంగరీ ఆటగాండ్లు డబుల్సు ఆడిరి. భారతీయులు గెలిచిరి. జోకబు, మోహనలాల్ గార్లు విజయులైరి.

ఆంధ్ర శబ్ద చింతామణి వ్యాఖ్యానము

కర్త:-పారనంది రామశాస్త్రిలుగారు

ఆంధ్రవాజ్మయమునందలి ప్రథమకవి యగు నన్నయ భట్టారకుడు రచించిన ఆంధ్రవాక్యకరణమున కిది చక్కని తెలుగు వ్యాఖ్యానము. అనేక ప్రాచీన భారతప్రతులను విమర్శించి నన్నయభట్టు సూత్రములకు సంస్కృతాంధ్రములందు ఆంధ్ర భారతీయముల మధాహరించుమ ప్రాయబడిన అపూర్వమును వ్యాఖ్యి. ఆంధ్రశబ్దచింతామణి నన్నయకర్తృకము కాదనవారి వాదములన్నియు స్పష్టమారాముగా ఖండింపబడినవి. భాషా సేవకు లెల్లరు ముఖ్యముగా చూడదగిన విశేషము లెన్నియొకలవు. - వెల 0-12-0. పోస్టేజీ వేలు

ఆంధ్రప్రతికాకార్యాలయము, 7, తంబు శెట్టిపేట, మద్రాసు.

నేత్రంజనము డబ్బీ 1-కి రూ 0-4-0

ఈ కాటుకలో పచ్చకర్పూరము మొదలగు మంచి వస్తువులు చేర్చబడినవి. అందరను సామాన్యముగ వాడదగినది. కండ్లకు వివిధమైన జబ్బును చేయదు. ఈ కాటుకను విడువక కొద్ది డినములు పెట్టుకొనిన కంటిమంటలు, ఎటువులు, పుసికట్టుట, కండ్లు అంటుకొనుట, కంటిదురదలు, కండ్లమసకలు ఘోషలగునవి మానును. డబ్బీలో పావులాయెత్తు కాటుక మాత్రమే యుండును.

అమృతాంజనం డిపో, మధర్రాస్సు + భొంబాయి,

హిందూమత ధర్మాదాయముల కమిషనరుల ఎదుట

చిత్తూరుజిల్లా శ్రీవేణుగోపాలస్వామి రామస్వామి
దేవళపు స్కీము దావా

కంగుండి జమిందారు కె. జె. వెంకటపతి నాయనివారు, ధర్మకర్తయ్య అర్చకుడును అయిన రామచార్యగారి మీదను స్కీము సూటును దాఖలు జేయుటకు పైన జెప్పిన దేవళములో పూజలనుసల్పు కొండప్పయ్య ఇంకొకరును కమిషనరుల ఎదుట అర్జీ తెల్పుకొనిరి.

చిత్తూరులోని న్యాయవాది సి. దొరస్వామిఅయ్యంగారు అర్జీ దారుల తరపున ఇట్లు జెలియజేసిరి. పైన జెప్పబడిన దేవాలయములు పురాతనమున కంగుండి జమిందారు పూర్వీకులచే కట్టించబడెను. స్వామివారిని ప్రతిష్ఠాపనజేసిరి. జమిందారు పూర్వీకులే. వంశపరంపరగ ధర్మకర్తలుగను వ్యవస్థాపకులుగను (మేనేజరులు) దేవళముల తరపున పనిజేయుచుండిరి. వెంకటపతినాయనివారు మైనరుగ నున్నపుడు ఆతని తరపున కోర్టు ఆఫ్ వార్డ్సువారు దేవళములను గురించి తగిన శ్రద్ధవహించలేదు. తగినపరిశీలన జేయలేదు. 1918 డిశంబరులో నాయని వారు కోర్టు ఆఫ్ వార్డ్సు నుండి సంస్థానమును స్వాధీనము జేసికొని వ్యవహరించుచుండెను. ఇతడు గూడ తగిన శ్రద్ధను తీసికొనుటలేదు. బ్రష్టుప్రకారము నిర్వహించవలసిన విధులను జరుపుట లేదు.

అర్చకునిపై ఎట్టి అధికారము ఎవరికి లేనందున ఆతడు ఇష్టమువచ్చినటుల వ్యవహరించుచుండెను. నష్టమును గలుగజేసెను. దేవస్థానపు భూములన్నియు ఇతని స్వాధీనముననే యుండెను. ఇన్ని సంవత్సరములనుండి ఎట్టిలెక్కను జెప్పలేదు. భూములపలన సాలు 1 కి 2000 రూపాయలు వచ్చును. ఈ ఆర్థిక తానే అధికారిని జెప్పుచున్నటుల నమ్ముచున్నాను.

అర్చకుని తరపున కన్వారి కేమగిరిరావు (ఎం. ఏ. బి. ఎల్) గారు అసలు ధర్మాదాయముల వట్టము చెల్లదగినదిగాదు. శాస్త్రవిరుద్ధమని జెప్పచు అసలు అర్చకుని ఈవాదాలోపాస్త్రీగాజేర్చుటకు సెవిలుప్రాసీజరు 92 సెక్షను ఒప్పకొనదనియు ధర్మాదాయచట్టము 69 సెక్షనుప్రకారము ధర్మకర్తమీదనే దావా జేవలెనుగాని అర్చకునిపైన, మేనేజరుమీదగాని దెచ్చుటకు పీలులేదనియు దేవస్థానపు ఆస్తి సర్విసు ఈనాంధ్రములనియు అందుచే అర్చకునకు అన్నిహక్కులున్న వనియు అందుచే దావాజేయుటకు అర్జీ దారులకు అనుమతి నీయగూడదనిరి.

మరల వాదములను విని ముందు ఆలోచించుటకు బోర్డు వారు వాయిదావేసిరి.

శరీర మర్త శాస్త్రము

గ్రంథకర్త: ఎం. ఎస్. సమ్మందమొదలియ్యారంగారు
చెన్న పట్టణము

దీనిని కృతజ్ఞతతో నందుకొంటిమి. దీనివల ఒక రూపాయి. దీనిని ఆంగ్లమున 'హైజిను ఫిజియాలజీ' అందురు. మానవుని శరీరమునందుండు వివిధభాగముల పటములును వివరములును దీనియందుగలవు. అస్త్రీపంజరము, కపాలము, ముఖము, చెయి, అరచేయి, కాలు, పాదము, వెన్నెముక, పక్కెముకలు, కీలు, మెదడు, రక్తనాళములు, కన్ను చెవి, నాలుక, హృదయము, శ్వాసకోశములు, మాత్రసింధుములు, పిర్మకోశము, గర్భాశయము, పిండ్కోశ్చక్రి, తొమ్మిది నెలలోను సింధముల ఆక్రమణ మున్నగువిషయములను గూర్చిన పటము లిందు పెక్కులుగలవు. వానిని గూర్చిన వివరములు విక్రియి సులభశైలిలో వ్రాయబడెను. ఇది తెలుగుభాషలోనే వ్రాయబడెను. అది న్యూహారిక భాషయును గ్రాంథికభాషయును గూడ కాకుండ అందరికిని బాగుగా తెలియనదియైయున్నది. ఇందు 160 పేజీలున్నవి. మొత్తము రీతి పటములున్నవి. దశసరి అట్లుజైందు కలదు. వలయువారు ఎం. ఎస్. సర్వస్వతీ కంపెనీ, 9, ఆర్మిగం పీఠి, "సాహిత్యకారుల పేట పోస్టు, మదరాసు" అని వ్రాయవలెను.

సింధు హిందూమహాసభ

సింధు హిందూమహాసభ హైదరాబాదులో సెప్టెంబరు 8వ తేదీ వారములో జరుగునట్లు నిశ్చయింపబడినది. (ఆ. ప్రె.)

శ్రీ మాతా కన్వారిదేవి శాశ్వత తారీఖుల జంత్రి

తాడేపల్లి వెంకటకృష్ణయ్యగారు -
తిలకుపేట - బెజవాడ

దీనిని మేము కృతజ్ఞతతో నందుకొంటిమి. దీనివల రెండు రూపాయి. ఇది 1760 మొదలు 2011 వరకు 251 సంవత్సరములకు ఉపయోగించును. అంకెలుతప్ప తక్కినవన్నియు తెలుగుననే వ్రాయబడెను. అంకెలు మాత్రము యింగ్లీషు. సాధ్యమైతల్లియగు శ్రీ మాతా కన్వారి దేవిగారి పేరు పెట్టినందులకు పేరిని మేము చాల ప్రశంసించుచున్నాము. చూచుకొనవలసిన విధానముగూడ నీ పటమునందే వివరింపబడెను. లోకమాన్యతిలకు మహాత్మాగాంధీగార్ల మూర్తి లిందు కలవు. వలయువారు పైని వివరింపబడిన చిరునామాకు వ్రాయవలెను.

రిఫుడేశమున సరుకుల దిగుమతి

"రిఫుడేశమున చాల నైపుణ్యముతో యుద్ధసంబంధ దేశములనుండియే సామగ్రిలను తెప్పించుకొన గలుగుచున్నారు. ఈపనికి అమెరికా అబ్బలు కరీంగారు సయ్యదు; అబ్బలు సలాంగారిని నియమించి సర్వాధికారము నిచ్చెను. సలాంగారి ప్రతినిధులు అన్ని రేవులలోను ఉన్నారు. వారి పేరట సరకులు పంపబడును. ఈస్త్రీమరులు అన్ని రేవులలోను ఆరుచు వివరకు రిఫుకుగారి టాంగిరుకుగాని వచ్చును గాన నెవ్వరును అనుమానించుటకే పీలులేదు. అటునుండి రహస్యముగా భూమిహూగ్గమున ఆ సరుకులను గొనిపోయెదరు. జర్మనులును బోర్నివిజులును గూడ యీవిషయమున రిఫులకు చాల సహాయము చేయుచున్నారు" అని ఇఖదం అను పత్రిక వ్రాసెను. (ప్రత్యేక విలేఖరి)

ట్రీ ఫోలీవారికి సహాయము

"ట్రీ ఫోలీ మహమ్మదీయులు పెక్కుకష్టములకు పాలగుచున్నారు. ఇట్టిసేలు వారిని నాశనముచేయ జూచుచున్నాను. ట్రీ ఫోలీవారు ధైర్యముతో పోరాడుచునే యున్నారు. 12 ఏండ్లనుండి యీరీతిగా పోరాటము సాగుచున్నది. ట్రీ ఫోలీ వారికే అధికము విజయము కరుగుచున్నది. వారిది ధర్మపక్షమగుటచే భగవంతుడుగూడ వారికి తోడ్పడుచున్నాడు. కావున ధీమతుల సేనీదరులకు సహాయముచేయునటుల భారతీయులను మీరు ప్రోత్సహింపవలెను" అని పేకుసెన్నుయ్యగారు ట్రీ ఫోలీమండి ఆలీసోదరులకు వ్రాసిరి. (ప్రత్యేక విలేఖరి)

సీమకుబోవు మేలుస్తీమరు

బొంబాయి, సెప్టెంబరు 8: ఆగస్టు 29 వ తేదీని బొంబాయి టపాలను దీనికొనిబయలుదేరిన పి. ఓ. మేలుస్తీమరు "మొరియా" 7-వ తేదీ సాయంత్రం 4-30 గంటలకు పోర్టుసెడ్డు రేవుచేరెను. ఆదివసుననే రాత్రి 9 గంటలకు యింగ్లాండుబోవు టకు వెడలిపోయెను. (ఆ. ప్రె.)

న్యూజీలాండులో భారతీయుల స్థితి

బొంబాయి, సెప్టెంబరు 8: అచ్చటి భారతీయుల స్థితినిగూర్చి న్యూజీలాండు ప్రభుత్వమువారు బొంబాయి కార్పొరేషనువారికి నూతనముగా వ్రాసినజాబు విషయమున సి.యస్. ఆంధ్రాసుగారు డెయిలీ మేయలుకు వ్రాసిన యొక వ్యాసముతో నిట్లు చెప్పుచున్నారు. యుద్ధసమయమునుండియు అసియానికా సులను రాసీయనుండ జేయుటకై క్రొత్తయింగ్లెషన్ కాసనము నొకదానినిజేసి క్రొత్తవారిని రానిచ్చువిషయమును ఇవింగ్లెషన్ ఏజెంటు జెనరలుయిచ్చుచున్న వనరీజేసియున్నారు. 1915-1920 సంవత్సరములలో వలసబోయినవారియొక్కయు 1920-25 సంవత్సరములలో వలసబోయినవారియొక్కయు సంఖ్యలను పోల్చి చూచినట్లయిన తెల్ల న్యూజీలాండువారు రనుప రించుచున్న పద్ధతి తెలియనగును. (ఆ. ప్రె.)

కలకత్తా విశ్వవిద్యాలయసభ

డాక్టరింగు, సెప్టెంబరు 8: నేటి సాయంకాలము వైసు చాన్సెలరు తోను కలకత్తా విశ్వవిద్యాలయముయొక్క యితర ప్రతినిధులతోను ప్రభుత్వ మందిరమువద్ద నొక సభజరిగెను. (ఆ. ప్రె.)

ప్రపంచశాంతి

జాతీయమితి ఉత్సాహకరమగు సందేశము

'ఆశతో సాహసించి పట్టుదలతో పనిచేయుడు'

జనీవా, సెప్టెంబరు 7: జాతీయమితి ఆరవ అసెంబ్లీ సమావేశము అధికోత్సాహముతో ప్రారంభమైనది. వగర మంతయు పండుగవలెనున్నది. వైట్ల ప్రతినిధులతో క్రిక్కిరిసియున్నవి. హోల్లేల్లన్నయునిండిపోయి పతాకములను విరాజిల్ల జేయుచున్నవి. గ్యాలరీలన్నియు అసెంబ్లీలో నిండిపోయినవి. త్రోవలో ఇసుకపైచిన రాలకుండెను.

మెయిన్స్ ప్రగారి అభ్యుత్థకోపన్యాసము

జాతీయమితియందు ప్రాంగుకున్న భక్తి గౌరవములు అపారమనిరి. మధ్యజైరి పరిష్కారమునుగూడ ప్రెంచివారు శిరసావహించువారనిరి మధ్యకర్త పరిష్కారము, సెక్యూరిటీ ఆయుధ సామగ్రిని తగ్గించుటను సెక్యూరిటీ సదా ప్రయత్నము చేసిన నెరవేరుననిరి. అమెరికనులు జాతీయమితికి అనధికార రూపముగ జేయుచున్న సహకారమునకు కొని నూడిరి. జర్మనీగూడ జేరుగాకయనిరి. కాంతికితాము చేయప్రయత్నములకు నిరుత్సాహము గలుగజాలదు. ఆశతో సాహసించి పూనికతో పనిచేసిన కార్యము సెన్సనని ఎలుగెత్తిచాటిరి.

అసెంబ్లీ ప్రతినిధులు

54 జాతులతరపున 850 ప్రతినిధులు స్థానముల నలంకరించిరి. పాటియాలా మహారాజుగారు నీలాంబరమును శిరోవేష్టముగ ధరించిరి. అందరిలోను స్వప్రముగ గన్పించెను. ఉపన్యాసవేదికకు వామభాగమున డిటిషు ప్రతినిధులందరును. ఆశీమలైరి. ఆఫ్లోలు ప్రభ్య్ సిడ్నీ విశ్వవిద్యాలయమునకు జెందిన మక్సెన్ అనునామె, ఆస్ట్రేలియా చాంబలెస్, సిసిలు ప్రభువు దగ్గర కూర్చుండిరి. ఇద్దరు స్త్రీలు పుష్పచ్ఛములను గొంపోయిరి. ఆస్ట్రేలియా. న్యూజీలాండు, చక్కిరా ఆఫ్రికా, కనడావారు గూడ ప్రాముఖ్యముగ కూర్చుండిరి.

జాతీయమితి అసెంబ్లీ అభ్యుత్థులుగ కనడా సెనటరు, రావులు, డాక్ దురండుగారు ఎన్నుకొనబడిరి.

శ్రీమాన్ ఎమ్. ఎస్. శర్మగారి

చిత్ర లేఖనా కౌశలము

మచ్చావతారము

22 x 18 అంగుళములు కొలతగల ఒక పెద్దపటమును శర్మగారు సహజాద్భుత కౌశలముతో తయారు చేసిరి. దీనియందు ప్రళయకాలమున మహాసముద్ర మధ్యమున శ్రీమహావిష్ణువు మహామీనమా రైయి విహరించుచున్నట్లును బాలకాకృతులతో నొప్పియున్న చతుర్వేదములను ఆలింగనము చేసికొనునట్లును సప్తమహర్షులు ను సత్యవ్రత మహారాజును ఒక నాకయందు గూర్చుండజేటి దానిని తన కొమ్ముపకు గట్టుకొని భద్రముగా కాపాడుచున్నట్లులను చిత్రింపబడెను. ఆ నాలుగువేదములను విధించిన ధర్మముల ననుసరించి సప్తమహర్షులను సాంఘికాధారదులను నిర్ణయించు స్మృతులను వ్రాసెదరు. వానిని బట్టి సత్యవ్రతమహారాజు సత్యైక నిరతుడై ధరాపరిపాలన మొనరించును ఇదియే సహారేన హిందూధర్మమునకు మూలాధారము అవేదములును, వాని ననుసరించిన స్మృతులును సత్య నిర్ణయము చేయు శాశ్వతప్రమాణగ్రంథములు వానికి మార్పులేనేలేదు అనునదియే దీని అంతరార్థము. దీని వల ఒక గూఢాయి వలయువారిటుల వ్రాయవలెను.

మెన్మర్సు. ఎమ్. ఎస్. శర్మ,

అందుసన్ను, ఆర్థ పత్రికదర్శు,

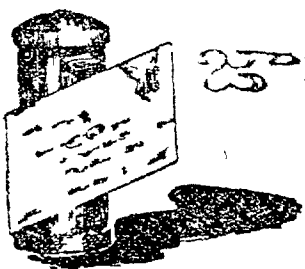
19, రాజాసానుసంఠ లాలా స్ట్రీటు,

(ట్రీప్రీకేను - మదరాసు.)

మహమ్మదు సమాధిక పాయములేదు

డాక్టరు అన్సారీగారు చెప్పిన విషయములు

బొంబాయి, సెప్టెంబరు 8: బొంబాయి క్రానికలు ప్రతినిధిలో మాట్లాడుచు, యూరపులో తాను తిరిగిన ప్రదేశములలోగా సామీప్య ప్రాప్తదేశములలోగాని ప్రజలెవ్వరును మహమ్మదు సమాధి కపాయము జరిగెనన్న వార్తలను నమ్మజేదని డాక్టరు యం. ఎ. అన్సారీగారు చెప్పిరి. దానిని మొట్టమొదట తెలిసికొన్న జెరుసలేము గ్రాండుముస్తీ దానియందు నిజములేకుండును పూర్తిగా గ్రహించెను. ఇదియొకవిధమైన ప్రచారమని యాజిప్తు ప్రజలనిరి. (ఆ. ప్రె.)

జాబులు.

శాసనసభ మెంబర్లకు గ్రామముననుబడుచేయు మనవి

అయ్య, మాకష్టములు ఆలోచించి మాకు యిప్పుడు పుండు శీతములకంటె జాస్తి ఏర్పవలయునని యీ శేషరు మూలముగా కోరుచున్నాము ఎల్లప్పుడు మిమ్ముల మరుమను గ్రామముననుబడులు

ఉపాధ్యాయులకు ఆహ్వానము

భీమవరం తాలూకా ప్రాథమిక పాఠశాల అసెసరు మాజీసభ భీమవరంలో 13-9-25 తేది ఆదివారంలో జన గుని ప్రకటించియుంటిమిగాని కొన్ని కారణాలవల్ల చేతను, రాయకుడు పెంబరు ఉపాధ్యాయ సోదరులు భోజనాది సౌకర్యములు యెర్పరచుటచేతను 19-9-25 తేది శనివారంలో జన రాయకుడు గ్రామమున శ్రీ తాలూకా బోర్డువారి ఉపాధ్యాయుల నూలు పోటీపరిక్షయన్ని, ఆ లేదీనే ఉపాధ్యాయుల అవసర వహాసభయున్ని, భీమవరం కాలనీయున్ని వ్యాయవా దుయున్ని, సద్గుణంపన్నులున్ని, అయిన వహాజశ్రీ, అల్లిట వీరరాఘవాపుపంతులు వి ఏ గారి ఆధిపత్యమున జరుగునగాన తత్సభకు ఉపాధ్యాయ సోదరులున్ని, విద్యార్థి మానులున్ని దయచేయ ప్రార్థితును

బండారు కృష్ణయ్య,
ఆహ్వానసంఘాధ్యక్షుడు
గుండు వెంకన్న,
కార్యదర్శి

శ్రీ శారదాసమాజము-అనంతపురము

ఈసమాజపు ఆరవ వార్షికోత్సవము ఆగస్టు నెల 24 తేది సోమవారమున "షీస్ మెమోరియల్ హాలు" నందు శ్రీమతి వి కమలాదేవిగారి(కాకాబాబు) వ-రా-రా-శ్రీ డాక్టరు వి వి కృష్ణయ్యగారి సతీవణి అగ్రతనైత్రీకరించి జరిగినది అధ్యక్షుల రాలు శనివారమునాడు యిచ్చటికివచ్చిరి సోమవారమునాడు మధ్యాహ్నము రి ఫంటలకు అధ్యక్షులారాని సభాభవనమునకు మంగళవాద్యములతో తీసికొని పోయి ఓక్టీవరసవల పూజ ప్రార్థనలతో సభ ప్రారంభింపబడినది కార్యదర్శి యెంక వి వివాసాక్షి సుందరమ్మ (యెంక క వెంకటేశంగారి సతీవణి) నివేదికలో, సమాజాభివృద్ధిని గురించియు, గ్రంథాలయ మునకు సర్కారువా రొసగిన రూ 150 గ్రాంటును గురించియు, సంస్కృతి బాలిక పాఠశాలాభివృద్ధిని గురించియు, స్వరలో ముగియ నున్న భవనమునకై యంతరంగిక సంగిన చందాలను గూర్చియు చదివెను మరియు కొదవగానున్న పని పూర్తిచేయుటకై ధన సహాయము చేయవలెనని ఈదత్తమండలవాసులకు అందులో విజ్ఞాపనచేసెను ఆ తరువాత సమాజమునకు, సమాజ భాండాగారమునకు, సెక్రటరీలకు సంస్కృత పాఠశాలకును ఉపయోగార్థము కట్టబడుచున్నది అధ్యక్షులారా ఉపవాస ములో ముఖ్యముగ యిప్పుడు బాలికల పాఠశాలలయందు విద్యాభాసమును బాలికలకు అవశ్యమగువానికి సున్నట్లున్న జ్ఞానాభివృద్ధి అడ్డులేకుండునట్లున్న మార్చవలెనని చెప్పెను మరియు వనబాలికలకు సంకీర్తనము, కుటుంబనియు, చిత్రలేఖనమును అవశ్యమని నొక్కివక్కాణించెను ముగిరాశ్రీ వి వెంకన్న పంతులుగారి సతీవణియగు శ్రీమతి రామలక్ష్మమ్మగారు "భక్తి"ని గూర్చియు, ముగిరాశ్రీ ప వెంకట్రామ శాస్త్రిగారి సతీవణియగు భవానమ్మగారు "స్త్రీవిద్య"ను గూర్చియు సన్మనించిరి అందరు లిసి సభాధ్యక్షులారాని సమాజాధ్యక్షులారా లు హెచ్ పిక్లమ్మ (హెచ్ శంకరరావుగారి సతీవణి) గారి రి వ్యవహారపట్టిక చాయాపటము తీసికొనిరి ఈసభకు సమాజసభ్యులు గాక గ్రామమునందును ప్రముఖులైన శ్రీమతి వచ్చియుండిరి ఆ రోజు గర్వనీయుల హెడ్ మిస్ట్రీస్ మిస్ డేవీ దాస్, మద్రాసు క్రైస్తవ శాఖలలో ఫిలాసఫీ ప్రొఫెసర్ మిస్ సార్వర్, లోకల్ మిషన్ లో నుండు మిస్ రామ్ ముగిరాశ్రీ వెంకన్న వాయుడుగారి సతీవణిగారును మరియు పురస్త్రీయ వచ్చియుండిరి వై ప్రాథమిక సోను, పంచ కణ్ణయ తాంబూలుదులసోను, హనుండి సమాజభవనమువరకు శ్రీమత్పరస్వతీ పరముల ఉత్సవముతోను మంగళవాద్యములతోను ఈవార్షికోత్సవము ముగింపబడినది

ఆంధ్రరాష్ట్ర మహాసభా సన్మానసంఘము

ఆంధ్రరాష్ట్ర సభా సన్మానసంఘ సమావేశము ఈనెల ఆనగా 1925 సం॥ సెప్టెంబరు నెల 5 వ తేది సాయంకాలము 5 1/2 గంటలకు బంబరు పురభవనమున జరిగినది

తీర్మానములు

(1) 1925 సెప్టెంబరు నెల 4 రోజున పుగా ఆంధ్రరాష్ట్ర ములోని ప్రతిజిల్లా కాలనీయ సంఘమువారు బంబరులో జరుగబోవు ఆంధ్రరాష్ట్ర వహాసభకు అగ్రతనైత్రీ సూచించుటకు గాను కోరబడుచున్నాడు

(2) ఆహ్వానసంఘము సభలు పూర్తి అయినరకు ప్రత్యేక నోటీసుతో అవసరములేకుండా ప్రతినివారము సాయంత్రము 6 గంటలకు బంబరు పురమందిరమున సమావేశము కాగలదులకు తీర్మానించబడినది

(3) 1 వ నంబరు దాఖలా వోచరు అప్పిలురుల మొత్తం (7-14-0) యేడు రూపాయలు పడునట్లు అకౌంటు యిచ్చుట తీర్మానించబడినది

(4) ఎజెండాలోని మిగత విషయములు రాబోవు సమావేశము వరకు నిలుపుదల చేయబడినవి

బంబరు } చె వెం నరసింహారావు,
6-9-25 } తాత్కాలిక కార్యదర్శి

ఒకవిద్యార్థి మరణము

శ్రీనివాసరావు కండ్ల

మాగ్రామ పెద్దలలో నొకరు మ రా శ్రీ రామరాజు అప్పారావుగారి కుమారుడు ఆర్ మాధవరావుగారి కుమారుడు ముంపల్లె కాలేజీలో ఎం ఏ తరగతియందు చదువుచుండి గత వేసవికాలపు పరీక్షలకు నింజికివచ్చి తదాగ నొకవిద్యార్థుడు వ్యాధిచే పడిపడుచుండి, వ్యాధినివారణకై హిందూపురము నందును శ్రీయత కో సిద్ధవాసులవారి ఆశ్రమమునకు పోయి అచ్చట తొట్టివైద్యమువలంబించి 1 1/2 నెల రోజులకు మిక్కిలి బలహింసచే గతనెల 30 తేది మాగ్రామమునకు జనుదెంచి యీ నెల 5 తేది శనివారమునాడు దువియమున దివంగతుడాయెను మాగ్రామ జనులేగాక చుట్టుప్రక్కల గ్రామాదుల జనులెల్లరు చేరి మంగళవాద్యములతోను భజనలతోను శవమును తీసికొని పోయి ఖననము గావించిరి ఈ విద్యార్థి నిక్కపట్టి, కాంతిస్వ భావము, వైవభక్తి, సహాపకారము మున్నగు సద్గుణముల కంటె పట్టినవాడు అద్భుతము మేధాశక్తి సంపన్నుడు గణితము నందనమన ప్రజ్ఞగలవాడు వయస్సు 17 సం ఇట్టి సుసూపం పన్నుని గోల్పోయి విశేషదుఃఖవార్షిధియందు మున్నులైయున్నవారి కుటుంబమునకును బంధుమిత్రులకును సానుభూతిని తెలియచెయుచున్నాను శ్రీ శ్రీ శేషుడుగ నారాయణరాజుగారి యాత్మకు ముక్తిని గలిగించుటకై భగవంతుని బ్రార్థించుచున్నాను డి చెంచురామరాజు

ఏలూరు శ్రీ ప్రారణ సమాజము

ఈ సమాజమువారిచే నేర్పరచబడిన బాలికా పాఠశాల 15-7-25 తేదిని తెరువబడిన శ్రీవామరాజు లక్ష్మమ్మగారి జాతీయపాఠశాలాభివృద్ధిని, హిందీభాషను జెప్పు సుపాధ్యాయునికిని, మాసమునకు బడులేను రూపములు శాస్త్ర విరాళమొసంగెద వని వాగ్దత్తముచేసి నడిపించుచున్నాడు మా సమాజ పురస్కారభాంధాగారమునకు గుంటూరు కాలనీయులు దేశిరాజు లక్ష్మీనరసమ్మగారు, రాజయోగము, దాదాభాయి నారోజి, మహాశవి కాళిదాసచరిత్రము, ఉత్తరరామచరిత్ర, విక్రమాంకదేశచరిత్ర, లక్ష్మీవిలాసము, అంబరీషవిజయము, ద్రోహచరిత్ర, బసవరాజీయము, వసుచరిత్రము అను పది గ్రంథములను దానము చేయుటయేగాక, విక్రయించి యాధనమును సమాజమునకు వినియోగపరచుట 200 యుద్ధిష్ఠిర చక్రవర్తి చరిత్రలును, 20 కమలానతి నమసును, ఒసంగియున్నాడు మా సమాజముపై విక్రీయ భిమానముగ యాలక్ష్మీనరసమ్మగారు వెనుక దమ ముద్రవహారితో జెప్పి 100 రూపాయలును, తాము స్వయముగా 10 రూపాయలును, ఇతరులయొద్ద జంబలరూపమున సేకరించి రు 73-14-0 లును, నొసంగియున్నాడు ధనికులనా రందఱు నీమెవలె దొడ్డి సమాజము సభివృద్ధిలోనికి దెచ్చెదరు గాకయని కోరుచుంటిని

శ్రీగాంధీమహాత్మునిచే శంకుస్థాపనచేయబడిన భవనము, అసంఖ్యాగ్రామ నిధి పోయినది దీనిని బూర్తిచేయించుటకును, మూలధనమునకును, దాతృత్వముగల యితరుల సహాయము కావలసియున్నది జాతీయాభిమానులు, శ్రీ ప్రారణ సమాజాభిమానులు తదితరు లందఱును చికోడనక తావ్యాయంబున దొడ్డి కొనసాగింతురు గాకయని వేడుకొనుచున్నాను దాన

7-9-25 } కలగర పిచ్చమ్మ,
ఏలూరు } కార్యదర్శి

కృష్ణాజిల్లాబోర్డువారి కొకవిన్నపము

పాలమూరు పురపాలక మొర

ఎనుమంట వీరవాసరంకోడ్డు 1 మైలు చివరవరకు కంకర కోడ్డు గోతునుపడి బండ్లుగాని మనుష్యులుగాని నడవడముకు వీలు లేనంత దుస్థితిలోయున్నది గౌ సంగి వహాకాలములో, పాలమూరు గ్రామములోని రోడ్డుమీద పెద్దగండ్లుపడి అనేకములగు మృత్యుబండ్లు, రెండెబండ్లు, జల్గాబండ్లు, బోల్తాపడి విరిగి పోయి రహదారి మనుష్యులు నడుచుటకుకూడా వీలులేని దుస్థితి సంభవించినది ఈ దుస్థితిని అధికారములకు దూచియున్నాడు డిప్యూటీ కలెక్టరు ప్రసిడెంటుగారికి, డిప్యూటీ యింజనీయర్ గారు మొదలగు ఉన్నతోద్యోగీయులకు ప్రజలు యాకష్టములను నివారణచేయ ప్రార్థించుచు తెలిగ్రామద్వారా విన్నపములను బంపు కొన్నాడు జిల్లాబోర్డు ప్రసిడెంటుగారును అసిస్టెంటు యింజనీయరువారును దయచేసి యీ కష్టములను స్వయముగ చూచి నారుగాని వారు కొంతసొమ్ము దీనినిమిత్తమై కాంక్ష నుకాబడిన దానిని వెంటనే ఖర్చుపెట్టి యీపని వెంటనే పూర్తిచేయవలసినదని క్రింది ఉద్యోగీయులకు ఆర్డరు చేయించుటల వనంతికలదు తుదకు యేలాగయి లేనేమి కంకరపోయుట ప్రారంభమైనది గాని దేవుడు వరమిచ్చిన పూజారి వరమియవలెను గదా! యిబ్బందిగా యుండే ప్రదేశములకు కంకరతోలిక కాలేదు రోడ్డు బాగుగా యున్నచోటికే తోలించి మరమ్మతులు ప్రారంభించినారుగాని యింతలో అధికవర్షములు ఆరంభమైనవి కష్టములు ద్విగుణిక్యమైనవి బాగుగా నున్నచోటనే బాగుచేయుట ప్రారంభమైనది గోతును పడినచోట కంకరతోలుట జరుగలేదు కారణమేమని అడుగగా ఒకరినొంచి చివరవరకు కంకరపోయుటకు ప్రస్తుతము సంతలో ఈవర్షములు తిట్టమైనదనిన్ని పనిజరుపుటకు వీలు కలుగలేదనిన్ని చెప్తారు ఈ రోడ్డుకు రాదగిన కంకర పడవలు యితరకోడ్డుకు పంపబడినట్లు వనంతికలదు ఇందువల్ల ఉన్నతోద్యోగీయులు తగిన యేర్పాటు చేసినగాని మాగ్రామములోని రోడ్డుకు కంకర సప్లయికాదు వెంటనే మరమ్మతుచేయించినగాని ప్రజలు మిక్కిలి ఇబ్బంది పడుచున్నాడు ఇట్టి ఆలస్యముకు జిల్లాబోర్డువారి ధనాభావము కారణమై యుండెనో లేక ఏకారణమై యుండెనో తెలియదు పాలమూరు గ్రామముపాడుగునను ఈవార్షికాలములో ప్రజలు పొందడి బాధ వ్రాయదరముకాదు ఈసంగతి అధికారు లందఱును చూచినవారును తెలిసికొని యే యున్నాడు గనుక ఇప్పుడైనను మాయందు దయగలవారలై జిల్లాబోర్డు యింజనీయరువారు వెంటనే పనులు పూర్తిచేయించి మాకష్టముల తొలగించెదరని మిక్కిలి ప్రార్థించుచున్నాము ఇందు విషయములో అట్టి నిచ్చుకొన్నచో మా మొరల ఆర్యోపసముగ పరిమింపమన్నవి కనుక ఆంధ్రప్రదేశ్ లో మాకష్టములు ప్రకటించుకొన్నచో, ఈ ప్రతిక చదివిన అధికారులు సానుగ్రహములై మాకష్టముల నివారణ చేయగలరనడి సమ్మికో నీ వ్యాసమును వ్రాసికొంటిని

క్రొత్తపల్లి నరసింహము

పాలమూరు, పడమటిగోదావరి జిల్లా

నల్లపల్లె-హత్యలు

మొన్నటిదినం (శనివారం) జమ్మలమడుగు తాలూకా నల్లపల్లె గ్రామములో కాపులం యిరుకత్తలవారికి గొప్ప తగవులు జరిగినవి ఒక పక్షమువారిలో యిద్దరికి బెబ్బలుతగిలినవి అందులో ఒకనికి కాలుపోయినది ఒకనికి చెయ్యిమీద ప్రమాదకరములగు గాయములు తగిలినవి రెండవ పక్షవారిలో ఒకడు గాయముల చే అచ్చటనే మరణించెను వేరొకనికి కూడ ప్రమాదకరములగు గాయములు తగిలినవి మొన్న సాయంకాలము చాల ప్రాద్దు పోయిన పిమ్మట వారి నందరిని యీ యూరి వైద్యశాలకు తీసికొని వచ్చిరి డాక్టరు సుబ్బరావుగారు గాయములు తగిలినవారి కంజరికి కట్టుకట్టి చికిత్స చేయుచున్నాడు చనిపోయినవాని గాయములను పరీక్షించిన పిదప పోలీసువారు పంచాయితీ జరిపి శవమును భూస్థాపితము చేసిరి స్వరలోనే యీకేసు మా యూరి స్టేషనరీ సబ్ మేజిస్ట్రేటుగారి యెదుట విచారణ గానున్నది ఆంధ్రప్రదేశ్ విలేఖరి

విరేచన మాత్రలు

20 మాత్రల డబ్బీ 1-కి రు 0-8-0

రాత్రి యొకమాత్రము నేపించిన తెల్లవారి రెండువిరేచనములు కాగలవు వికారము పైత్తిము లేదు నేపాళము చేర్చబడ లేదు

అమృతాంజనం డిపో, మదరాసు - బొంబాయి

వార్షికోత్సవము

74-వ ప్రకృతి (తేనాలి)

30-8-25 తేదిన శ్రీ కన్యకాపరమేశ్వరీ సత్రములో ప్రకృతి పత్రిక 7-వ వార్షికోత్సవమును, ఆంధ్రరాష్ట్రీయ ప్రకృతి ధర్మప్రచారక సంఘముయొక్క సామాన్య సభయును జయప్రదముగ జరిగినవి మ ర ర శ్రీ కన్యకాపరమేశ్వరీ వారి కైరవము రి పంతులుగారు అధ్యక్షతచేత రాకుండుటవలన బ్రహ్మశ్రీ శతావధానులు కాశీ కృష్ణాచార్యులవారి యగ్రాసనాధిపత్యమున యదయమున ఆంధ్రరాష్ట్రీయ ప్రకృతిధర్మప్రచారక సభ జరిగినది అందులో ప్రైసంఘమును రిజిస్టరు చేయుట అవసరమనియు నిబంధనానుసారము 5 కాపసంఘ సభ్యులు సంగ్రహించి 1925 సం॥ సెప్టెంబరు 12 తేది నాటికి బెజవాడలోని ప్రకృతి కార్యాలయమునందు సమావేశమగు ప్రకృతి ధర్మాభిమానుల సభలో వెల్లడింప వలయుననియు, దానిని వారు చర్చించి యందలి ఫలితములతో తయారైన మెమోరాండంలో మ-రా-శ్రీ అయ్యలకి వెంకట రమాయ్యగారు కృష్ణాజిలా రిజిస్ట్రారువారి ఆఫీసులో దాఖలుచేసి యవసరమైన శ్రద్ధ తీసుకొనుటకు తీర్మానించడమైనది

తరువాత స్నానశాలాదుల గురించి కూడ వైద సంబంధమైన వ్యాసములను శ్రీ పువ్వాడ పేర్రాజుగారు పాలపత్రి సుబ్బారావుగారు పంపగా ప్రకృతి కార్యాలయ ప్రధాన ధర్మకర్తలగు నారిశెట్టి హనుమయ్యగారు చదివరి

తరువాత కొబ్బరితురుము ఆహారముగా ద్రాక్ష, పంపర పనస, పచ్చిసెనగ, పచ్చిపెసర, వెరుసెనగ మొదలగునవి యను పాకములుగా ఫలాహారపు విందు, వచ్చిన శ్రీ పురుషుల కల్లర కును తృప్తిగా నొసంగబడినది అనేకవందల సంవత్సరములుగా వాడకలో సర్వవర్ణ సహపంక్తి భోజనము చేడు శాస్త్రవిరోధముగాని పద్ధతిని జరుపగలిగినారు తరువాత 3-30 గం॥ జాతీయ పాకశాలలో శ్రీలసభ జరిగినది అనేకులు వచ్చిశ్రద్ధగా వినిరి

మధ్యాహ్నము 3-30 గంటలకు తిరిగి పురుషులసభ ప్రావంధమైనది శ్రీగంధ వెంకటకృష్ణారావుగారు కూడ వైద్యమును గూర్చియు, శ్రీ బొల్లాప్రగడ ఉండర గోపాలరావుగారు రత్నచిత్తనుగూర్చియు, దీవి రంగాచార్యులుగారు వివిధప్రాకృత చిత్తావధానావశ్యకతను గూర్చియు, పుచ్చా వెంకట్రామయ్యగారు మృజ్వలచిత్తలకు వర్ణచిత్త శ్రేష్ఠతర మైన దనుటను గూర్చియు, వాడపల్లి మురహారావుగారు వ్యాధ్యామాదుల గురించియు, నారిశెట్టి హనుమయ్యగారు ప్రకృతి వైద్యము సం దవలంబింప వలసిన జాగ్రత్తను గురించియు, పుచ్చా వెంకట్రామయ్యగారు ప్రకృతి పత్రికకు ప్రజల తోడ్పాటు తక్కువగావున్నదనియు, దానికి సహాయము పూర్తిగా పడిపోవునగాన, యథాశక్తి యందరను తోడ్పడి, భనసహాయము చేయవలయు ననుటను గూర్చియు మాట్లాడిరి

అధ్యక్షులు తమ విమర్శకోపన్యాసమున ప్రకృతి చిత్త యత్యత్తమమైనదనియు, తాము యథావిధిగా, గురుశిష్యుల సాంప్రదాయ సిద్ధిముగా వైద్యము నేర్చుకొంటిమనియు, తాము తమకు 2, 3 తూరుగు అగ్నిదగ్గ, వ్రాణాదులు గలిగినప్పుడు మందును నాడకనే ప్రకృతి చిత్తతో నివారించుకొంటిమనియు, అది యే వృత్తిగా పెట్టుకొనకున్నను 2 ప్లేగు రోగులను, 4 కలరా రోగులను ప్రకృతి వైద్యముచే కుప్పిరితినుననియు, పల్లెటూళ్లను వదలి పట్టణములను జేరుటచేతనే నానాటికి దేశమునందు వ్యాధులెక్కువగుచున్నవనియు, ఆహార నియమము, బ్రహ్మచర్యము ముక్తిలి సమర్థములైనవనియు దాని నవలంబించుట మన మందరమును యశాయముగా నుంచుకొని, యది ప్రాప్తింపవరకు శ్రమ జేయవలసినదేననియు, కలుపులేని పాలములవలె నున్న గు పులయం దీ ప్రకృతి ధర్మ బీజములను జల్లి పెంచి, యందు గలిగిన యు త్తమోత్తమ ఫలబీజములంగాంచి యానందింపవలయుననియు నను ననేక విషయములను, తమకు సహజముగ వుండు మధుర గంభీర వాగ్దేశితో సెలవిచ్చిరి తరువాత యధ్యక్షుల కును, సభ్యులకును వందనను లిప్పించుటతో సభ రాత్రి 8 గంటలకు ముగింప జేయబడినది

పుచ్చా వెంకట్రామయ్య

ప్రకృతి పత్రికాధిపతి

రోమహరి డబ్బీ 1-కి రు 0-8-0

ఈ భస్మమును నీటితో కలిపి పట్టించిన రోమములు రెండు నిమిషములలో మొదలుట రాలిపోవును దీనివలన చర్మము నలుపెక్కుడు మంటయుండును రోమములు రాలిపోవును అమృతాంజనం డిపో, మదరాసు - బొంబాయి

కాకినాడ పురపాలక సంఘము

(స్వకీయవిలేఖరి)

ఎలెక్ట్రిక్ దీపములు పెట్టుట

కాకినాడ, సెప్టెంబరు 8 - నిన్న సాయంకాలము జరిగిన కాకినాడ పురపాలక సంఘసభలో 36 విషయములు పూర్తిచేయబడిన ఎలెక్ట్రిక్ స్కీమునకు గవర్నమెంటు ఎలెక్ట్రిక్ లో ఇన్స్పెక్టరు మాతృకగా ఎస్టిమేట్లు తయారుచేసి పంపించెను ఎలెక్ట్రిక్ మెయిన్ నిమిత్తము రూ 2,70,000 లను, పట్టణమునందు దీపములకు రూ 23, 200 లను మదింపుజేయబడిన వీధి దీపములు 501 గా వేయబడిన స్కీముకాలములోనే దీపములన్నియు వెలిగించుటకు కొన్ని కొన్ని దీపములకు ఏకముగా స్విచిలుండేట్లు ఏర్పాటు చేయబడిన ఈ ఖర్చు చేసినందువలన మ్యూనిసిపాలిటీకి మంచి లాభము ముపడుగావచ్చునని చెప్పబడిన ఇన్స్పెక్టరు పంపిన ఎస్టిమేట్లు సంఘమువారి రంగీకరించి తెండర్లను కోరవలసినదని ఇన్స్పెక్టరుకు వ్రాయుటకు తీర్మానించిరి మరియు, ఇన్స్పెక్టరుకు సలహాచేసి వచ్చిన తెండర్లు పూర్తిగా గాని లేక కొంత గాని అంగీకరించు అధికారము సంఘమువారి కుండునట్లు తీర్మానింపబడినది

టౌన్ ప్లానింగ్

టౌన్ ప్లానింగ్ డిపార్టుమెంట్ కొంతకాలముక్రింద యీపట్టణమును విశిష్టచేసి వివిధమైన సలహాలతో ఒక మెమోనుపంపిరి దానిని గవర్నమెంటువారు పంపించు, 1920 సెల్ ఫు ముద్రాన్ టౌన్ ప్లానింగ్ ఆక్టు 37 వ సెక్షన్ ప్రకారము ఒక టౌన్ ప్లానింగ్ కమిటీని ఏర్పాటు చేయవలసినదనియు, పట్టణాభివృద్ధి ప్రణాళికను తయారుచేయవలసినదనియు వానినిగురించి సంఘమువారికి తక్షణమే ఆలోచించివలసినదని కోరిరి ఇందుచేయు బడిన డిప్రీ మును ప్రతిపాదనములబట్టి మాడగా సమద్రువు శాఖ బాగుపడు విషయము త్వరలో సమమార్పబడునట్లు కాన్సింపుచున్నది ఈవిషయమును యింకను ఆలోచించుటకు ఈ జి.ఓ.ను 100 కాపీలు అచ్చువేయించి పంచిపెట్టవలెనని సంఘమువారు తీర్మానించిరి

బీదలకు నదుపాయము

పట్టణమునందలి కొన్ని పేటలలోని కాపురములు బీదవారగుటచేతను వారి ఆర్థికదృస్థితి యింకను బాధించుచుండుటచేతను ఆస్తిపన్ను వేయకుండుటకు కలెక్టరును కోరవలసినదని సంఘాధ్యక్షుడు టౌన్ ప్లానింగ్ సభ్యులుగా దానిని ఆమోదించిరి

* * *

మ్యూనిసిపల్ ఎన్నికలు - అలెక్సాండర్ పిటిషన్

నిన్నను కాకినాడజిల్లా మ్యూనిసిపల్ కౌన్సిల్లో (1) కాకినాడ మ్యూనిసిపల్ కౌన్సిల్ మిదను (2) కొయ్య అప్పలసామిగారి మిదను (12వ వార్డు ఎన్నికలకు అభ్యర్థిగా నిలబడిన మనుష్యుడు) 12 వ వార్డుకు కాంగ్రెస్ అభ్యర్థియగు డాక్టరు సిల్లారెడ్డి లక్ష్మీపతిరావునాయుడుగారు దావా దాఖలుచేసిరి రెండవ డివిజన్ లకు కుటుంబ అనుబంధ 12-వ వార్డు పోల్లరెడ్డి ఎన్నుకొనబడుటకు అభ్యర్థిగా నిలబడుటకు 2-వ డివిజన్ లకు అర్హత లేనని వక్కాణించవలెననియు సదరు ఎన్నికకు రెండవ డివిజన్ లకు పోటీ అభ్యర్థిగా నిలబడుచుండ 12-వ వార్డుకు ఎన్నిక మొదటి డివిజన్ లకు జరుపకుండా ఇంజక్షన్ ఇప్పించవలెననియు, దావా ఖర్చులు యితరములు యిప్పించ వలసినదనియు కోర్టువారిని ప్రార్థించుచు తనకు డిక్రీ యిప్పించవలసినదని ప్లేయింట్ లు లక్ష్మీపతిరావు నాయుడుగారు దాఖలు చేసిరి ఇంజక్షన్ పిటిషనుకు నాయిదా 9 వ తేదీయు, దావా నాయిదా 11 వ తేదీయు వేయబడినది

ప్లేయింట్ లో అప్ డివిజన్ లో కూడా రెండవ డివిజన్ లకు గురించి వ్రాయబడిన డాక్టర్ అభిప్రాయముకూడా దాఖలుచేయబడిన "కొయ్య అప్పలసామిగారి మేము జాగ్రత్తగా చూచి నాము అతడు కుటుంబ మేము అభిప్రాయ పడుచున్నాము. అతని ముఖమింక కుటుంబ గుర్తులను అతడు చూపించుచున్నాడు పబ్లిక్ జీవితములో అతడు కలియుటకు వీలులేదని మేము నమ్ముచుము" అని ఇంగ్లీషున డాక్టరు ఆర్ వెంకటకృష్ణయ్య నూర్యారావుపేట మ్యూనిసిపల్ ఆస్పత్రి సజ్ అసిస్టెంట్ సర్జన్ గారు అభిప్రాయ మిచ్చిరి

దంత శూల హరి

వెల నీసా 1 కి 0-8-0

దంతశూలకు కైయ్యము, రసపట్టు, పుష్పిపన్నులు, కుల్లిన దంతములు మొదలగునవి కారణములు నొప్పిగలవోట దూదిన మందులో తడిసి పెట్టిన నొప్పి వెంటనే పోవును అమృతాంజనం డిపో, మదరాసు - బొంబాయి.

పాత్రోగారి దత్తమండలము

పర్యటనము

సంద్యాల

సెప్టెంబరు 5 - గా॥ పాత్రోగారు నిన్నటిదినం ఉదయం కర్నూలునుండి సంద్యాల వెళ్లిరి వార్తమధ్యమన లంబా డీలను బెంచుటకు స్థాపించబడి ప్రత్యేక పాకశాలను స్థాపించిరి వీరు దొంగజాతులకు ఛరితవారు విరికి విద్యగరిసి వీరినే తలారుగ నియమించి దొంగవాడు లను అంతమొందంప ప్రభుత్వమువారు ద్వేషించు చున్నారు

సంద్యాలలో యస్ పి జి మిషను హైస్కూలు, ప్రైయింగుస్కూలు, బా॥కా పాకశాలలను మంత్రిగారు సందర్శించిరి ఈపాకశాలలందు వృత్తివిద్యసంబంధముగ శిక్ష ప్రశంసనీయుగ నున్నదని మంత్రిగారు ప్రకటించిరి పిమ్మట మంత్రిగారు మునిసిపలు పాకశాలకు వహమ్మ్యదీయ పాకశాలకు వెళ్లిరి మునిసిపాలిటీవారు కడుశ్రద్ధతో ఈ నెకండరి పాకశాలను నిర్వహించుచున్నను విద్యార్థులకు తగినన్ని గదులు లేకుండుట పరిశోధనకాల కుండుట లోటుగనున్నదని మంత్రిగారు తెలచిరి ఈ పాకశాలలో వడంగిపని శతపని విద్యార్థులకు గరుప బడుచున్నది

ఉపాధ్యాయుల రాయబారము

సంద్యాలయందలి ఉపాధ్యాయులు రాయబారముగ మంత్రిగారిని సందర్శించిరి ఆంధ్ర విశ్వవిద్యాలయపు స్కీమును వారు ఆమోదించిరి తమకు ఎక్కువజీతము లివ్వవలయుననియు తమబాలరసపాకశాలలందు తక్కువజీతములు పుచ్చుకొను నట్లు సౌకర్యములు లుగజేయవలయుననియు మంత్రిగారిని కోరిరి

మంత్రిగారి ప్రత్యుత్తరము

మంత్రిగారు సానుభూతితో ప్రత్యుత్తరమిచ్చిరి ఉపాధ్యాయుల జీతములను హెచ్చించుటకు ప్రభుత్వమువారు లక్ష రూప్యముల గ్రాంటును ప్రత్యేక గుగ మంజూరిచేసియున్నారనియు, స్థానిక సంఘములు పాకశాలల అధికారులు ప్రభుత్వము వారిని కోరినప్పుడు ఈ గ్రాంటునుండి కొంత మొత్తమునిచ్చుటకు ప్రభుత్వమువారు సంసిద్ధులైయున్నారనియు ప్రావిడెంట్ ఫండు విషయములందు కూడ ఉపాధ్యాయులకు ప్రభుత్వము వారు ప్రత్యేక సౌకర్యములను చూపుచున్నారనియు మంత్రిగారు చెప్పిరి కాని ప్రభుత్వమునాకే ఉపాధ్యాయుల జీతములను హెచ్చించుటకు వీలులేదు ప్రభుత్వ విద్యాశాఖయందలి ఉద్యోగులకు జీతములను హెచ్చించు విషయమై ప్రభుత్వము వారు ఆలోచించుచున్నారనియు, తమసంఖ్యముగ ఇతర పాకశాలాధికారులు కూడ ఉపాధ్యాయుల జీతములను హెచ్చించెదరని మంత్రిగారు నూచించిరి గ్రాంటు కోడు రూపును లోకలబోర్డులకిచ్చి గ్రాంటులకు సంబంధించిన నిబంధనలను పరిశీలించుటకొక ప్రత్యేక ఉద్యోగి నియమింపబడిన విద్యావిషయములను గురించి మంత్రిగారు మాట్లాడుచు ఉన్న కళాశాల విద్యను అగ్గులపల్లె విద్యార్థులకు శతగరపు ఉన్నత పాకశాలలు వేరుగనుంట్లవలయుననియు పాకశాల విద్య సభ్యసంప ఉద్దేశములేనివారికి శాస్త్రవిద్యతోవాటు వృత్తి గరువు పాకశాలలు వేరుగ నుండవలయుననియు ఈ విషయమున సెంసెరి విద్యావిధానమును నిర్ణయింప తా నుద్దేశించుచున్నట్లుగ మంత్రిగారు తెలిపిరి

సాయంకాలము యస్ పి జి స్కూలు అధికారులు మంత్రిగారికి విందోసగిరి

రాత్రి సంద్యాల మునిసిపలు సంఘసభ్యులు మంత్రిగారికి కొప్ప విందోసగిరి పురప్రముఖు లందరు ఆంగ్లేయులతో సహా విందుకువచ్చి యుంకిరి విందుకు వచ్చియున్న ధూన్యాములతో జిల్లాయందలి పంటలను గురించి మంత్రిగారు మాట్లాడిరి సమపు వేరుసెనగ ప్రతి మున్నగువాటిని పండించుట కొంతిఖర్చు అగుననే వివరములను మంత్రిగారు తెలిసికొనిరి జూ ఎద్దులు ఖరీదు 500 రూప్యములు ఒకజత ఎద్దులతో 50 ఎకరములు సాగుబడి చేయవచ్చును వేరు సెనగ పంట ఎకరమునకు 100 రూప్యములు వచ్చును 25 మొదలు 50 రూప్యములవరకు ఖర్చులను చేరుకు, తమలపాకు తోటలలో ఎకరముకు వెయ్యి రూప్యముల ఆదాయము వచ్చును 800 రూప్యములు వ్యయముగను

సంద్యాలనుండి మంత్రిగారు కంబమునకు వెళ్లిరి. అచ్చట నుండి కడపవెళ్లెదరు

బహిరంగ సభ, రాజమహేంద్రవరము

(స్వకీయ విలేఖరి)

ఆంధ్ర విశ్వవిద్యాలయ చట్టము

మహాత్మాగాంధీజీ సమన్వయ యజమాన్యము క్రింద నిన్న సాయంత్రము 5-30 గంటలకు పురమండలిమన ఆంధ్ర విశ్వవిద్యాలయ చట్ట వివరములను గూర్చి చర్చించుట కొక బహిరంగ సభ జరిగెను. మహాశ్రీ జయంతి రామయ్య పంతులు, బి. ఏ. బి. యల్ గారు అధ్యక్షతవహించిరి. ఈ క్రింది తీర్మానమును మహాసభ ధీమతంకరరావు ఉపపాదించి, చావలి హనుమంతరావు, బి. ఏ. గారు బలపరచగా సభవారీచే ఏకగ్రీవముగా ఆమోదించబడెను.

1 వ తీర్మానము — “ఈ దినమున హరించినవారు, అవసరము యితరులను జేర్చుకొని, ఆంధ్ర విశ్వవిద్యాలయ చట్టమును పరిశీలించుటకుగాను కానన సభవారు ఏర్పరచిన సెలవు కమిటీ వారియందు రాజమహేంద్రవరమును విశ్వవిద్యాలయ పసతి స్థానముగ నేర్పరచుటకు గల అవకాశముల తెలియజేసి, ఒప్పించునట్లు చేయుటకుగాను ఒక కమిటీని నియమించుటకు తీర్మానించడమైనది.”

దేవులైవను సభ్యులు — న్యాయపతి సుబ్బారావు పంతులుగారు, శ్రీకంచుమర్తి సీతారామచంద్రారావుగారు, రావు సాహెబు మాదిరెడ్డి వెంకటరత్నం నాయుడుగారు, లక్ష్మీరాజు సుబ్బారావుగారు, (కాకినాడ) దివాన్ బహుద్దూరు దుర్రేటి శేషగిరిరావుగారు, (కాకినాడ) జయంతి రామయ్య పంతులుగారు, (కాకినాడ) మిర్ ఆక్రమాల్ సాహెబుగారు, బి. ఏ. బి. యల్, కోకా సుబ్బారావు నాయుడుగారు, దివాన్, (పిర్రాపురం) సారంగం ఏమేశంకరరావుగారు, (కన్యకపురం) మహిపెద్దా సుందరశివరావు పంతులుగారు ఉపపాదించి, తేజాప్రగడ సుబ్బారావుగారు బలపరచగా యాక్రింది తీర్మానము ఆమోదించబడెను.

2 వ తీర్మానము — “ఈ క్రింద జేర్చినవిషయ సభ్యులు ఒక కమిటీగా ఏర్పడి ఆంధ్ర విశ్వవిద్యాలయమునందు గల నిబంధనలను పరిశీలించి, అవసరమున మార్పులు చేసి, దేవులైవను వారికి అందజేయుటకు, దేవులైవనువారు సెలవు కమిటీ వారియందు పెట్టుటకును తీర్మానించడమైనది.

కమిటీ సభ్యులు — మహి చిత్తపు వెంకటాచలం పంతులుగారు, పెద్దాడ సుందరశివరావుగారు, బి. ఏ. బి. యల్, జయంతి గంగన్నగారు, బి. ఏ. ఎల్ టి, విస్సా అప్పారావుగారు, ఎమ్. ఏ. ఎల్ టి, (ప్రిన్సిపాలు, ఆర్ట్స్ కాలేజి, రాజమహేంద్రవరము) భీమిడిపాటి సత్యనారాయణగారు, (కన్యకపురం) నరు.

రెండవ తీర్మానమునుగూర్చి మాట్లాడుచు భీమిడిపాటి సత్యనారాయణగారు బిల్లులోగల లోటులను కొన్నిటిని మాపించి, యితరభోగనుగరించి ప్రాసిన వాక్యములు స్పష్టముగాలేవనియు, తేటతెల్లముగ ఎల్లరకు అర్థమగునట్లు సవరించుట ధర్మమనియు చెప్పిరి. వైసు చాన్ సలరుగా మూడు పర్యాయముల కన్న వరుసగా ఏవైనా కొన్ని కొనుక్కునట్లు చేయుమని కోరిరి. జీవితసభ్యులసంఖ్య ముగ్గురుకన్న ఎక్కువవుండ మాడ దనెడి సూత్రమును ఖండించిరి. చాన్ సలరుగారు వీరిని నియమించుటకు ప్రార్థన సేసేటవారితో సంప్రదిండునట్లు వోర్డు చేయమనినదని కోరిరి. సెనేటులో రిజిస్ట్రర్ పట్టభద్రులసంఖ్య 15 నుండి 25 కు మార్చవలసి ఈ మార్పును జిల్లాకు ఇద్దరు తప్ప వ్రుండుటకు మీనుమనని చెప్పిరి. జిల్లా ప్రకారము సిండికేటు సభ్యులు 12 కు ఈ 12 లో వైసు చాన్ సలరు డైరెక్టరు చాన్ సలరుగారిచే నియమింపబడెన సభ్యులద్దరుగులరు ముగ్గురిని ఎకడామక్కు కొన్నివారు ఎన్నుకొందురు ఐదుగురిని మాత్రమే సెనేటు వారు ఎన్నుకొందురు ఇట్లువుంచినట్లైతే నయములలో ప్రజాభిప్రాయము ఎంతమాత్రము వెల్లడియగుటకు పిలువదని సత్యనారాయణగారు చెప్పిరి. ప్రభుత్వపక్ష విజయమునకు ఎక్కువ అనుకూలము లేకుండునట్లు సెనేటువారి చే ఎన్నుకొనబడు సభ్యుల సంఖ్య ఐదునుండి ఎనిమిదికి మార్చవలసి.

పిమ్మట సభకు విశ్రాంతియున్న కాకినాడ కాలేజి ప్రెస్సి పాలుగారగు శ్రీయత జేమూరి రామకృష్ణరావు, ఎం. ఏ. ఎల్ టి గారిని మాట్లాడ వని అధ్యక్షులు కోరిరి, వారికోరిక నంగీకరించి రామకృష్ణరావుగారు కొద్దికాలము మాత్రమే ఉపన్యసించిరి. విశ్వవిద్యాలయ కేంద్రస్థానములను మూడింటిగా

నియమించుట ఆక్రమమునది ఉన్న తేదీ ద్వీ కిది భంగకారీయనిరి సర్వవిధముల అత్యున్నతస్థితియందున్న విజయనగరము కళాశాలగతి ఏమని అడిగిరి మన దేశపరిస్థితులనుబట్టి సీమలోవలె కేంద్రస్థితివంటి కేంద్రస్థానములనేర్పరచుటకు పిలువదనిరి. తరువాత సెకండు గ్రేడు కళాశాలనుగూర్చి మాట్లాడుచు ఘట్ట గ్రేడు కాలేజీలుగా మారుటకు అవకాశమియ్యవలెనని నొక్కి చెప్పిరి. అట్లు యిచ్చుటకు యిష్టములేనిచో సెకండు గ్రేడు కళాశాలను మూసివేయుటకు మంచిదనిరి.

పిమ్మట మహి లక్ష్మీరాజు సుబ్బారావుగారు పంపిన తొలి అధ్యక్షులు చదివిరి. తింతిలో యిట్లు వ్రాయబడెను “కాకినాడవారు రాజమహేంద్రవరమును విశ్వవిద్యాలయ ప్రధానస్థానముగ నేర్పరచు విషయములో హృదయపూర్వక వగు తోడ్పాటు నిచ్చుటకు సిద్ధముగా నున్నారు.”

అధ్యక్షులకు వందనములతో సభ ముగిసెను.

గుడివాడ తాలూకా బోర్డు

కాంగ్రెస్ పక్షమున ప్రచారము

గుడివాడ తాలూకా బోర్డుకు కాంగ్రెస్ పక్షమున నిలువ గోరు అభ్యర్థుల దరఖాస్తులు కొన్ని ఫిర్యాలునుండి వచ్చినవి. విగత ఫిర్యాలుకు కూడా సెప్టెంబరు 8 వ తేదీ నాటికి మాజిల్లా కాంగ్రెస్ కార్యస్థానమునకు చేరవలసియున్నది.

తాలూకాయంతటను కాంగ్రెస్ పక్షమునకు అనుకూల బావ మేర్పడియున్నది. గుడివాడ, జేరుగు, గురజ, కవుర వరము, వెంట్రప్రగడ, మేదూరు, కపిశేట్లపురము, జంతువరం ఫిర్యాలుయందు కాంగ్రెస్ పక్షవాదులకే వోట్లవ్వగల మని అనేకులు తమనిశ్చయమును వెల్లడిచుచున్నారు. విగత ఫిర్యాలులో గూడ హెచ్చుగ్రామములు మార్పు పుత్తలకు సంబంధించినవారియందు విముఖత్వము జూపుచున్నది. అంగలూరు ఫిర్యాలు యందు అంతఃకలహములు పెరుగుచుండుట విచారకరము. లోగడ తాలూకా బోర్డు విచ్చిన్న ముగుటకు కారకులగు ఉభయపార్టీలవారును తమిళిశ, గుడివాడ ఫిర్యాలుయందలి వోట్లను వోట్లకొరకు పీడించుచున్నట్లు తెలియుచున్నది. ఇది యెంతయు విచారకరము. కొవ్వొత్తులలో యీ బోర్డులయందు ప్రజలకు యివ్వబడియున్నది ప్రభుత్వమువారి యుగ్రహమును సరకుజేయక స్వతంత్రముగా నిలిచి ఐరాడగలవలసిన యీ సందర్భంలో ప్రజాక్షేమకరములను పని జరుగగలదుగాని కేవల స్వాభిమానమును స్వాత్మర్థయు ప్రధానముగా గలిగి, ప్రభుత్వమువారి యనుగ్రహమునకై యుద్విఘ్నము వారిచలన ప్రయోజన మేమాత్రము నుండజాలదు.

కాన తాలూకాయందలి వోట్లందరును తమ వోటు హక్కును సార్థకపరచి, కేవల మోమోలుమునకు వెరచి, వ్యర్థముగా పారవేయక దేశభావమునకై కంకణము కట్టుకొనిన కాంగ్రెస్ పక్ష అభ్యర్థులకు మాత్రమే యిచ్చెదరు గాక.

బైరవభాట్ల వెంకటసుబ్బారావు

వర్ష పాతము

సిమ్లా, సెప్టెంబరు 8 — బంగాళాఖాతములోని డిప్రమనువాయ వ్యధిశేగబోవుచుండెను. అది యిప్పుడు సంయుక్తపరగణాలో ప్రవేశించుచున్నది. డిప్రమనుమట్టును వర్ష పవనము వలన వానగురియుచున్నది. దక్షిణబర్మా, అస్సాము, బెంగాలు ఛోటానాగపూరం, బీహారు, తూర్పుసంయుక్త రాష్ట్రములు, కుమాయూను కొండలు, ఉత్తరమధ్య రాష్ట్రములు, కొంకణము లందు సర్వసామాన్యముగ వర్షముగురిసెను. ఉత్తరబర్మా, ఉత్తరశాము, తూర్పుమధ్యపరగణాలం దచ్చట వానగురిసెను. ఘాగర్లమందు స్వల్పముగ వానగురిసెను.

మెర్క్య 2, రంగూను, డయమండుదీవి, లామియో, సిబి సాగరు 1½, దిబ్రుఘారు, సిత్ బారు 3, చిరపంజి, డార్జిలింగు 4, కాక్సాబజారు, జెమ్సూరు, బోగ్రా 1½, కలకత్తా 1, హుకిటాలా, డాల్ టుంగంగంజి 2, గయ 1½, పూర్ణియా, నయదుంకా, ముక్తేశ్వరం, కాశీ 3, అలహాబాదు, నూత్నా 1½ సాగరు, పాచిమా 1, పండ్రి, రైపురముండు, అంగుళము వర్షముగురిసెను.

సూచన — సంయుక్త రాష్ట్రములందు వర్ష పవనము విస్తరించవచ్చును. (అ. ప్రె.)

వాతావరణ సిద్ధి

1925 సం॥ సెప్టెంబరు 9-వ తేది బుధవారము

ముఖ్యజిల్లాలు	ముంబై	బొంబే	కర్ణాట	కాశ్మీర	మరియు
కర్ 24 గంటలలో	అత్యధిక	అత్యధిక	కర్ 24 గంటలలో	కాశ్మీర 1-వ	సంవత్సరమునకు
కర్ 24 గంటలలో	కర్ 24 గంటలలో	కర్ 24 గంటలలో	కర్ 24 గంటలలో	కాశ్మీర 1-వ	సంవత్సరమునకు

గోపాలపురం	88 7	79 6	24 23	44 96
విశాఖపట్టణము	89 0	78 1	0 37	15 66
కాకినాడ	98 1	79 4	0 17	24 65
మచిలీపట్టణము	94 0	80 2		19 88
కర్నూలు	92 0	71 8		11 89
బళ్లారి	96 1	70 0		2 48
కడప	95 9	78 3		15 85
నెల్లూరు	99 6	79 9		8 11
మద్రాసు	97 0	78 4		11 83
కడపూరు	91 4	77 5		14 89
సేలము	99 6	74 6		10 67
కోయంబూరు	88 6	70 4		8 54
తిరుమనాపల్లి	102 4	77 1		10 95
నాగపట్టణము	95 5	79 1		4 19
మధుర	99 2	76 8		18 13
పాంబన్	87 3	77 5		0 26
తిరునల్వేలి				1 64
తిరువేండ్రము	88 1	74 4		20 08
కొచ్చిన్	85 8	76 3		57 08
కాలికట్టు	86 0	74 3		98 15
మంగళూరు	85 9	74 1	0 03	117 12
తెంగుళూరు	87 3	63 9		9 55
మేర్కార	78 6	59 4	0 02	102 53
కొడైకనాటి	67 1	50 5		14 74

సర్కారులు — విశాఖపట్టణములో 0 37 పెద్దవర్షము కొంచెమునేపు మరిసెను. కాకినాడలో 0 17 వర్షించెను. మేఘములు కొన్నిచోట్ల పలచగను కొన్నిచోట్ల దట్టముగనున్నవి. మచిలీపట్టణములో ఆర్ద్రత తక్కువ. రాత్రివేడిమి 3 డిగ్రీలు ఎక్కువ. పగటివేడిమి 8½ డిగ్రీలు ఎక్కువ. కాకినాడలో 4 డిగ్రీలు ఎక్కువ.

దక్కన్ — మేఘములు పలచగనున్నవి. ఆర్ద్రత అంతటను తక్కువ. పగటివేడిమి బళ్లారిలో 5½ కడపలో 2½ డిగ్రీలు ఎక్కువ. రాత్రివేడిమి కడపలో 2½ డిగ్రీలు ఎక్కువ. బళ్లారిలో 2½ డిగ్రీలు తక్కువ.

కర్నాట — మేఘములు పలచగనేయున్నవి. నెల్లూరులో ఆర్ద్రత చాల తక్కువ. నెల్లూరులో 4½ మద్రాసులో 3½ డిగ్రీలు పగటివేడిమి ఎక్కువ.

వచ్చే 24 గంటలలో అంత మార్పుండదు. ఎస్. ఆర్. యు సాఫూరు, వాతావరణ శాస్త్రజ్ఞుడు.

ఆర్. సి. బోనర్జీగారు

న్యూ ఎంపైరుకు సంపాదకులుగా నుందురు. కలకత్తా, సెప్టెంబరు 8 — శ్రీ శ్రీ డబ్ల్యు. సి. బోనర్జీగారి కుమారుడు బారిష్టరు ఆర్. సి. బోనర్జీగారు కలకత్తా సాయంకాలపు వార్తాపత్రికయగు “న్యూఎంపైరు”కు సంపాదకుడుగా నుండవలసినదని ఎమర్లమేటెటు న్యూసుపేపర్సు మేనేజింగు డైరెక్టరు ఆర్. యన్ శర్మగారు రదుగగా అంగీకరించిరి. బోనర్జీగారు హిందూ దేశమునందేగా ఇంగ్లాండుదేశమందుగూడ సారస్వతమందు పేరు ప్రతిష్ఠలు సంపాదించినవారు. (అ. ప్రె.)

అహమ్మదాబాదు మ్యూసిపల్ సలసలము

వి. జె. పటేలుగారి నభినందించుట

భారత శాసనసభ కధ్యక్షుడుగా నెన్నుకొనబడి నందు అతని జె. పటేలుగారి నభినందించు అహమ్మదాబాదు మ్యూసిపల్ సలసలమువారు 7 తేది సాయంకాలమున ఏకగ్రీవముగా నొకతీర్మానము నంగీకరించిరి. (అ. ప్రె.)

కాల్పరేషను ఎన్నికలు

సెప్టెంబరు 12 వ తేదీన

10. ఏడుబావులు

గద్దె రంగయ్యనాయుడుగారు

14. ఎక్స్ప్లెండే

డా॥ బి ఎస్ మల్లయ్యగారు

21. కీల్పాక్

ఇ ఎల్ అయ్యంగారు

* * * ఏడుబావుల డివిజనులో కాంగ్రెసు సభ

శ్రీ॥ గద్దె రంగయ్యనాయుడుగారికి వోట్ల నొసంగుడు

12వ తేదీ సమీపించుచున్నది

భారతీయులు స్వాతంత్ర్య ప్రియులేనా?

అగుచో తల్లి దాస్యమును బాపుడు!

గద్దె రంగయ్యనాయుడుగారికి వోటుచేయుడు

ఏడుబావుల డివిజను కాంగ్రెసుపక్ష అభ్యర్థి శ్రీ॥ గద్దె రంగయ్యనాయుడుగారి అభ్యర్థిత్వమును బలపరుచుటకు నిన్నటి సాయంత్రము పెరియన్న మొహావిధియందు గొప్ప పౌర సభ జరుపబడెను చొక్కలింగంకెట్టిగారధ్యక్షతవహించి చొక్కలింగం చెట్టిగారు

ప్రాచీన భారతదేశ పరిస్థితులను ప్రస్తుత పరిస్థితులతో బోల్చి ప్రస్తుత దుర్లభ శతకారకము పరప్రభుత్వపరిపాలనయే యని నిరూపించిరి కడచిన పది వత్సరములనుంచి కార్పొరేషను పరిపాలనా విషయములను సింహావలోకమును గావించి జప్తి సుత్తుమువారు చేబట్టిన యధికారము నెట్లు దుర్వినియోగపరచిరో తెలియజెప్పిరి సగరము ఆరోగ్యవంతులై యుండి ప్రజలకు ముఖ్యముగ పేదలకు సౌఖ్యము గలుగవలెనని కాంగ్రెసువారిని స్థానిక పురపాలక సంఘములందు ఎన్నుకొనవలెనని పత్రికీ యూనియన్ మొదలైనవి భారతశాసనసభయందు కాంగ్రెసు వారులే ప్రతినిధులుగ ఎన్నుకొనవలెనని దేశ దారిద్ర్యమును బాపెడి ఖద్దరువస్త్రమును ధరించి దేశసేవయే ప్రధానధర్మముగ గుర్తించి స్వరాజ్యముకొరకు పోరాడు కాంగ్రెసువారిని ఎన్నుకొనవలెనని మహా భారత సంస్థలు కాంగ్రెసుయొక్కయు లోకోత్తర మూలముడగు గాంధీమహాత్మునియొక్కయు ఆదేశములను శిరసావహించి పాలించవలెనని పత్రికీ పురపాలక సంఘమునందు కాన్ఫిరంబు బడు ద్రవ్యము ప్రజల కష్టార్థమునండి వనూలుజేయబడినది అట్టి ద్రవ్యము ప్రజల సౌకర్యములకే వెచ్చింపబడవలెనని కారితమకు ప్రభుత్వోన్నతోన్నతోద్యోగములకు బిరుదులకును తమ బంధుబాలమునకు ఉద్యోగము లొసంగుటకు వెచ్చింపబడవలెనని పౌరులను వోటుజేయు వాక్కు అమూల్యమైనది అదైనది దురుపయోగపడుటకు యుక్తాయుక్త విచక్షణగలిగి దేశభక్తులు కాంగ్రెసువారికే వోట్లొసంగవలెనని వచించిరి

వి యల్ శాస్త్రిగారు

రంగయ్యనాయుడుగారి అభ్యర్థిత్వమును బలపరచుచు మాట్లాడిరి స్వతంత్ర అభ్యర్థియు పేనుగోపాలకెట్టిగారు మాయకులు, నోరు మెచ్చలేనివారు మరియు ఎంత శక్తిసాగు ర్థము లుంజినను ఒక్కరే అట్టి కార్యమును నిర్వహింపజాలరు ఇక డా॥ ఆశీర్వాదంగా చరిత కక్షి ఎట్టవది 1919 సం॥ నందు భారతదేశమందలి సుప్రసిద్ధ నాయకులు పలువురు పార్లమెంటు గారికి విజ్ఞాపనల సమీపపుడు స్వరాజ్యము సామిప్య ముందుండెను అట్టితెలి మిహదులను, ముఖ్యముగ నీజన్మిగు

ఆంధ్రుడా!

శతావధాని జేలూరి శివరామశాస్త్రిగారు

తెలివికి సంస్కృతము మఱి, కలిమికి నాంగ్లేయమో యింకం దురకంబో విలువ యిది నేర్చి యీ నీ, తెలుఁ గెవ్వరిపాలు చేసి తిరిగెద వాంధ్రా!

- చ చదివెద వింగిలీ పది విసర్జనచేయు మటంచు నే ననన్ జదివెదు సంస్కృతం బదియుఁ జాలు నటంచును బల్క—నీ వొగ్గి వదలితి మాతృభాష యిది పాడియె? యంచును జేతు లొగ్గి నీ యెదుటను నిల్చి వేడెదను వింతుక తెల్పు జవాబు నాంధ్రుడా!
- ఆ ఒక్కభాష కాదు చిక్కిన భాషల, నన్ని గూడ నేర్వ మయ్య యాంధ్ర! నీదు మాతృ భాష నిఖిల పుష్పరసమ్ము చేరఁ దేనెపెరను జేయు మయ్య!
- చ పరసరపాలనేవలకుఁ బాల్పడ కన్యూభాషనేర్వ కి త్తటి మనపొట్ట నిండమియ తధ్యముకాని తెలుంగు బాసనున్ మఱచితివేని నీదయిన నాలుక పాచుక పాయసాన్నముల్ మాటిమఱ యారగించుటకు మాత్రమె పాత్రము నమ్ము మాంధ్రుడా!
- నీ వాక్కుండియును మాతృభాష రాసుండుచో, గడుమాటలేల? మూఁగుడవునుమ్ము వివరగలియును నీదు విమలభారతి టనఁ, బడయవేనియు ఒకరుడవు నుమ్ము చూడఁగలియు నీదు శుభసరస్వతిఁ జూడ, దొరకొనవేని యంధుడవు నుమ్ము దేశ్యుండవేని నీదేశభాషను నేర్వ, పుడుచో నన్యదేశ్యుడవు నుమ్ము
- గీ నడువఁగలియు ని కెల్లనాడు నెల్ల, నడువకుండినయెడలఁ బాగుడవు నుమ్ము మతి నెసంగియు దేశాభిమానమందుఁ, జూడ్కిలే దేని పిచ్చివి చుమ్ము యాంధ్ర!
- శా అన్నప్రాశము హోటలందున స్వవిద్యాభ్యాసముల్ కాతెఱ తిన్నెం బెరిమి దేశసేవయును బస్తీముంద రాఫీసులం దన్ననా మన చిన్నవారలకు దుష్టాపన యిట్లాయె నీ యన్నాయంబున కూరకుండుఁ గలవయ్యా! యాంధ్ర దేశీయుడా!

పక్షమువారున్న రానున్న స్వాతంత్ర్యమును అడ్డుకొట్టిరి ప్రభుత్వమువారి దృష్టి ఎల్లప్పుడును విడదీసి పరిపాలించుటయే బ్రాహ్మణాబ్రాహ్మణులకు, హిందూమహమ్మదీయులకు, అగ్రజాతి, అంత్యజాతి హిందువులకు, శ్రేణిభిప్రాయములు, పోరాటము లుండిన నేగాని ఈపరప్రభుత్వము నిరంకుశముగ పరిపాలింప జాలదు ఒకరిని కేరదిరి బుజ్జించి వేరొకరిపై అన్యాయము దురు 12 వందల మంది వి సి యన్ అద్యోగము కిరి కోట్ల భారతీయులను పొందగలుగుట కిదియే కారణము మన మేనాడు వ్యయము గలిగి విభేదముల మానెనకా ఆమరతుణి మిప్రభుత్వము చాపజాట్టి చంకలెట్టుకొని పరుగిడినది నడ వీనాడైనను ప్రపంచమునందు శాంతివాతావరణము గలుగవలె ననిన ఆహింసా సత్యసందేశ ప్రచారము గావించబడునన్నచో భారతదేశమే మార్గదర్శిగాలెను శాంతిస్థాపకుడు గాంధీమహాత్ముకు దక్క వేరొందులేదని పాశ్చాత్యతత్వవేత్తలు పలువు రామహామహుని సందేశమునకై నిరీక్షించుచున్నారు అవిశ్వా మానవ బ్రాత్యత్వ స్థాపనకు వహాత్ముడే ఆదర్శప్రాయుడు మన దేశీయులే యగు జప్తి సుత్తుమువా రివిధముగ న్యూనతలేక విదేశీయ నిరంకుశపాలనకు తోడ్పడనివో ప్రభుత్వమువారిట్టి యక్రమపరిపాలనను జరుపజాలరు డా॥ సి నల్లేశముదంగుర గారు సంయుక్త జాతీయపక్షముందు జేరిన పిదప మదరాసు శా స న స భ య లు గ నె న్ను కొ న బ డి రి ఆ పక్ష ము నం దున్నంతకాలము మంత్రివర్గమును ఆక్షే పిందుమనే వచ్చిరి పానుగల్లు రాజాగారు మంత్రివర్గమునం దుండుటచే జనసామాన్యమున కణుమాత్రమును ఉపకారముగలుగ జోదసిరి నిమ్మజాతుల రక్షింతు మను రాజాగారి మాటలు నీటి లోని మూటలనిరి అట్టి డాక్టరు నల్లేశముదంగురగారు నేడు పానుగల్లు రాజాగారి వెంట "తరుచునమ్మా" యని తిని గుచు వోట్ల నడుగుచున్నారు పానుగల్లు రాజాగారు తా మధి కారమందున్న రి సెంట్ ల వంచి వీనాడైన ప్రజలను సమీపించి మీ కక్ష్య సుఖము లేచి విచారించిరా? నే దేవుఁడుపెట్టు గొని మీ ఎదుటికి వచ్చిరి? నేడు వచ్చిరి తిరిగి రి సెంట్ లు ఎన్నికలసమయముందు రాగలరు

జప్తి సుత్తుము ధనికులకే గాని బీదవారిల సేవజేయుట గాదు

12 వ తేదీ పరీక్షాదినము హిందూదేశ దృష్టియంతయు చెన్నపురి వోటులపై గలదు మీ దేశభక్తిని ఎటుల ప్రకటించి తురో జూడ నాతురం జెందుచుందురు చెన్నపురి కంతయు రి డివిజను ముఖ్యస్థానము కావున దేశభక్తి సమన్వితై, మి మనస్సాక్షికి వ్యతిరేక్తముగ నడువ కాంగ్రెసువారికే ముమ్మా టికిని వోటుజేయవలెనని కోరుచున్నానని పత్రికీ శ్రీ యస్ శ్రీనివాసయ్యంగారు

రంగయ్యనాయుడుగారిని కార్పొరేషను కనుపవలసిన దిగ వోటులను పోషించిరి కార్పొరేషనులో స్వరాజ్య పక్షము బలముగలిగి ప్రజలకు వేలానగూర్చవలెననిన నాడు డివిజనులందు కాంగ్రెసు అభ్యర్థులనే ప్రజ తెన్నుకొనవలెనని యు, బాధ్యతయంతయు పౌరులపైనే గలవనియు పత్రికీ డి కొలంబైగారు

మాట్లాడుచు స్వరాజ్య పక్షము నిర్దితకార్యక్రమము గ రి కట్టు బాటుతో నడుపబడుచున్నదనియు, జప్తి సుత్తుము పానగలు శివ్యవర్గముతోడను, ఉద్యోగ విహ సాపరులతోడను నిర్మింపబడి నామమాత్రావశేషముగ నున్న పక్షమనియు, ఏనంపును అభివృద్ధికి దెమ్మలకై నీ పక్ష మేర్పడెనో ఆ బ్రాహ్మణతరలకే ఎట్టి సహాయము జేయక స్వార్థహితమునకై పాకలాడుచున్నవనియు పత్రికీ తమ పక్షముయొక్క బలమును నిలుపుకొనుటకై కార్యనిర్వాహకవర్గ వం దొక భారతీయ క్రైస్తవప్రముఖుని సభ్యునిగ నేర్పరచుటకు పానుగల్లు రాజాగారు రద్దుకెగిరిన పత్రికీ తమ్మును సరించియుండునట్టి వీనల్లరకో ఉద్యోగముచ్చివరమాత్రమన 40 లక్షల బ్రాహ్మణతరు లేమాత్రము సంత్కృష్టిజేంబాలగు పిదప ఉపన్యాసము స్వరాజ్యపక్షముయొక్క శ్రేయతను, వారి కార్యక్రమమును వివరించి కాంగ్రెసుపక్షమునకే వోటు జేయవలసినదిగ సభ్యుల నెల్లర గోరిరి

వివర సభ ముగింపబడెను

వేల కుమందు వెల సీసా 1-కి రు 0-4-0 ఈ నూకెను లెలకురాచిన వేలు ఈపి నశింపున చరక చునకు వెండుకలకుహాని యుండక వెండుకలు పెరుగున్పు అమృతాంజనం డివో, మదరాసు - బొంబాయి,

మదరాసు మార్కెట్ రిపోర్టు

(9-9-25)

జన్మనిరకములు

ఇరువదిగజముల "పిన్" ధరలు

కారికొమ్మలు—22 X 22 మంగిసమార్కు (ఎ) రు 10-6 సరాసరిరకము రు 10-6.

కారికొమ్మలు—22 X 22 వేరు రకములు (బి) రు 11-2. సరాసరిరకము రు 10-2.

తెలుపుముల్లు—1708 రు 15-1; గ్లాస్ 9000 రు 15-9; ఎల్. ఎల్. 78 రు 11-4; ఇ. సి. 78 రు 11-12; 7578 రు 13-6; 9978 రు 11-4; 88-888 రు 16-4; బి. సి. 78 రు 11-8; 880 రు 11-2; 2908 రు 10-2; 8978 రు 11-4.

నూలు

40 నెంబరు, సీమ (5 పాల్ కట్టుకు) — ట్రాక్ రు 6-7; చలువ రు 7-10; పచ్చరంగు రు 10-5; పడవ రు 8-5; కాళి రు 9-8; సవరము రు 9-4.

40 నెంబరు జపాను (పదిపానుల కట్టు) — నక్షత్రము రు 12-14; భూగోళము రు 12-10-0; నీలరకము రు 12-1.

60 నెంబరు సీమ (5 పానులకట్టుకు) — అడకతెర రు 19-8; నెమలి "శేట్" రు 19-10; గొడ్డలి రు 11-9; గడ్డిబండి రు 11-9; ఎద్దు గడియారము రు 11-6; సింహము వేటకాడు రు 12-5-0; పెనసలు రు 11-6-0.

60 నెంబరు జపాను (పదిపానులకట్టుకు) — భూగోళము రు 18-8; నీలంచేప రు 22-0.

లోహములు

ఇనుము:—తెలియని చట్టకమ్మలు ఒక బారునకు ధర రు 29;

ఇత్తడిరేకు:—ఇంగ్లీషు రు 267; జర్మను (డిబ్లూమ్) రు 264; రాగిరేకు రు 280;

టిక్రేకు:—(90 మొదలు 95 వరకు ఉన్న కేసెట్టిక) రు 19-4-0.

కల్లాయి పెంకురేకు:—24 "గేజి" 6" 7" 9" రు 15-0; 8" రు 15-8; 10" రు 15-8;

సిమెంట్

పీపాకు బెల:—గిల్లింగ్ హామ్ చెయ్యిమార్కు రు 11-8; నార్వే ఆవుమార్కు రు 10-8; "బస్-బేర్" రు 10-12-0; జర్మనినెమలి రు 10-4; తాళముచెయ్యి రు 8-19.

రంగులు

హెండ్రెడ్ షెడ్ పీపాధర

అలిజెల్:—20% ఆవుమార్కు రు 72; 20% నార్వే గుట్టుములు రు 70;

"ట్రైక్రామేట్ హెండ్రెడ్ షెడ్" హెండ్రెడ్ షెడ్ ధర 88-4 చక్రెర

జావాన్ ధరకు మూడు ఒకటికి ధర రు 84-8.

వాయిదాధరలు:— సెప్టెంబరు రు 29-12; అక్టోబరు రు 29-12; నవంబరు రు 29-12; డిసెంబరు రు 29-12;

వేరు సెనగ పప్పులు

ఇంగ్లీషు పుట్టికి గిడ్డంగిధరలు :- "మిషిన్" రు 60, సాదా రు 58, మార్కెట్ ధరలు మిషెను పాను 24-5-0, సాదాపాను 23-10-0.

ఆముదపురింజలు

164 పానుల బస్తా గిడ్డంగిబెల రు 18-4;

వేరు సెనగనూనె

"గానుగ" రు 185; "ప్రెస్" రు 181;

ఆముదము

రు 117-8; (గ్రామధర)

పదును చేసిన తోలు రు 1 టికి

మొదలు వరకు

ఎద్దుతోలు (8 మొదలు 8 1/2 రకులు) రు 0 15 9, రు 1 0 8

" (తేలిక) రు 1 1 6 రు 1 2 0

" బెంకుకూరు (8 మొదలు 8 1/2) రు 1 0 0 రు 1 0 7

" (తేలికైనరకము) రు 1 2 0 రు 1 2 7

" (చట్టాడ) రు 0 15 8 రు 0 15 9

" (విజయనగరం) రు 1 0 7 రు 1 0 9

" (ఏలూరు) రు 1 0 9 రు 1 1 4

గజతోలు రు 0 9 రు 0 10 8

గజదూడతోలు రు 1 0 8 రు 1 1 0

ఆవుదూడతోలు రు 1 9 0 రు 1 10 0

వృత్తాంతలేఖలు

నెల్లూరు

(స్వకీయవిలేఖరి)

నెల్లూరు ప్రొగ్రెసివ్ యూనియన్

ఈ యూనియన్ వారు యూనియన్ సంస్థాపకులలో ముఖ్యులైన శ్రీ శ్రీ శ్రీమాన్ కె. వీరరాఘవాచార్యులు, బి. ఎ. గారి ఛాయాపటమును స్వాగత్యుత్సాహం ఆనందబుద్ధి వి. వి. శ్రీనివాసయ్యగారి యాధిపత్యమున కూడిన పౌరజన మహాసభలో ఆవిష్కరించి కృతకృత్యులైరి. యూనియన్ అధ్యక్షులు శ్రీమాన్ మాడభూషి నరసింహాచార్యులవారు, ఆచార్యులవారు యూనియన్ పట్టనాడినండి చాపుచుండిన నిష్కళంకాభిమానమును సంగ్రహముగ చెప్పిరి. స్వాగత్యుత్సాహం ఆనంద బీరరాఘవాచార్యులకును తమకును కలిగియున్న పరిచయవిశేషమును వారి గుణాతిశయములను జక్కగా స్మరించి పట్టుచును వెంపటచిరి.

మరుసటిదినము సాయంత్రము యూనియన్ వారు శ్రీనివాసయ్యగారికి విందు గావించిరి. విభవినోదులు తమ హస్త లాఘవాదీకములు జూపిపెట్టుట శ్రీ బాలచరణ రావు చంద్రరావు (వకీలు) గారు వేణుగానము గావించిరి. ఆంధ్ర సభవారును తమ యువపాఠ్యక్షులు బ్రహ్మశ్రీ దుర్గా శుబ్రహ్మణ్యశర్మగారు, శ్రీనివాసయ్యగారి ఖండ నాటకముల మండి యాంక్షికరీచిన (At any cost) యను నాటకమున కొంత భాగమును ప్రదర్శించిరి. శ్రీనివాసయ్యగారు తాము నెల్లూరున గడపిన రెండుదినములును తమకు మిక్కిలి సంతోషకరములుగా నున్నవనియు నాటిసాయంత్రమున నాటకప్రయోగ మత్యంత హృదయంగమముగా నున్నదనియు చెప్పి ఆంధ్రానువాదము తన మూలరచన కన్న గూడ మెరుగుగా నున్నదని శత్రుగారి నభినందించిరి.

ఈరెండుసభలను పురప్రముఖులతోను ఇతర జనుల తోను శ్రీశ్రీసి యుండినది. వీరరాఘవాచార్యులవారు యూనియన్ కు చేసిన సహాయ ముహూర్తమైనది. పౌరులు వారి దేస జూపిన కృతజ్ఞతయు సమచిత్త మైనది.

కెప్టెన్, యస్. కె. విల్లెగారు

విల్లెగారు యీ పురమున మాడునత్తెరములపైగా జిల్లా పక్షముగా పనిచేయుచున్నారు. శ్రమయనక వీరు హాస్యప్రియం దుండు రోగులను ప్రతిదినమును స్వయంగా విచారించుచు ఉదయము చెంబుల వచ్చాకాము 1 గేజి 2 ఫుంటలవరకు హాస్యప్రియం చే పనిచేయుచుండురు. వీరు మండలమునందు కౌమధకాల లన్నియు తనిఖీ చేసి యున్నారు.

ఈ గ్రామమున శ్రీవిల్లెగారు అన్న దానమును స్థాపించి, అధ్యక్షులుగనుండి, కార్యదర్శులు శ్రీకన్నయ్యనాయుడు ను స్వసవారలకు తోడ్పడుచు, ప్రతిపర్యదినమున బీదలకు అన్న దానము జేయు సదుపాయముల కలిగించి యుండిరి.

మరియు ఈమండలమున బ్రహ్మరమాజుపచారము ప్రారంభించినవారలలో వీరిొకరు. ఈ గ్రామమున ప్రతి ఆదివారమును ప్రార్థనలు జరుపునటల ఏర్పడిచి, తామును స్వయముగ విచ్చేసి యందు పాల్గొనుచుండువారు. ఇట్లు ఈ మండలమునకు శ్రీ విల్లెగా రనేకవిధముల సాయము చేసియున్నారు. వీరిని యీ మండలము నుంచి మరొకచోటికి మార్చిరి. నెల్లూరు మెడికల్ సంఘమువారును అన్న దాన సమాజమువారును ప్రశ్నేకముగ వింగోసంగి యున్నారు.

పురజనులుకూడ, ఉచితరీతి శ్రీవిల్లెగారిని గౌరవించి, తమ కృతజ్ఞతను చెల్లించుటకై పురమండలమున గొప్ప సభ గావించిరి. పురప్రముఖు లనేకులు విచ్చేసియుండిరి. విల్లెగా రిమండలమున గావించుచుండిన అత్యుత్కృతమైన చికిత్సానిధాన ముల గూర్చి పలువురు ప్రశంసించిరి. శ్రీవిల్లెగారికి ఆశీర్వాదము లతో సభ ముగిసెను.

మునిసిపల్ సంఘము

ఇప్పటికి రంగనాయకులపేట, నెల్లూరు తూర్పు, సంత పేట వార్డులలో కాంగ్రెసు ప్రతినిధులే ఎక్కువగా నుండిరి. మూలపేటయందు శ్రీ అచనాల శేషయ్యనాయుడు (యిండి పెండెంటుపక్షము) గారును, శ్రీ అన్నదేవుల గోవిందరెడ్డిగారును ఎన్నుకొనబడిరి. 11 వ వార్డు ఎన్నికలు కోర్టువారి ఉత్తరువుపై నిలువబడెను. ఈవత్సరము జనబల్ అబ్దుల్ రహీమ్ కాగారు

గ్రాము నోంది యుండుటచే, వ రిస్థానము 10 చ వార్డులందు ఖా పడినది అభ్యర్థుల నామినేషన్లను జరిగెను

జనబల్ యబ్రహీమ్ నాహుగారును శ్రీమాన్ బి. అన్నాసామి అయ్యర్ (నఖీలు కాంగ్రెసు అభ్యర్థి) గోరును ప్రయత్నించుచున్నారు. కాంగ్రెసు అభ్యర్థి బి. అన్నాజామి అయ్యర్ గారు తేలు పేయర్లచే పేర్కొనబడి యుండుటచే తప్పక విజయము గాంచగలరని తలచుచున్నారు.

కాంగ్రెసు వస్త్రాబయము

నెల్లూరు లో కాంగ్రెసు సంఘ కార్యాలయమున జిల్లా కాంగ్రెసు ఖాళీ బోర్డు వస్త్రాబయమును స్థాపించియున్నారు. ఇవట కలుపూరు సర్వేపల్లి ముహూడి ఎన్నగు గ్రామముల యందలి కాంగ్రెసువారిచే నేయింపబడిన వస్త్రములను విక్రయించుచున్నారు. మరియు అవసరమును బట్టి తిరుపూరు గుంటూరు పల్నాడు మున్నగు ప్రాంతముల వస్త్రములను తెప్పించి విక్రయించుచున్నారు. ఈకార్యాలయమున నూలు దూది ఏకులు కూడ విక్రయింపబడుచున్నవి.

తిరుత్తూని

(స్వకీయవిలేఖరి)

వీడ్కోలుపు విందులు

సెప్టెంబరు 7:—తిరుత్తూని డివిజన్ డిప్టీ తహశీల్దారుగారు క్రీయుత వి. యస్. రఘునాథ రావు, బి.సి., గారిని పలు మసేరు తాలూకా ఆక్టింగు తహశీల్దారుగా నియమించుటచే, పెంతులగిరికోటనుండి క్రీయుతులు సి. సుందరయ్యరు గారిని యుక్తదశ డిప్టీ తహశీల్దారుగా నియమింపబడినందున వారు మొన్నను కేనివారముసాయంత్రమున కీర్తూరు జేరుకొనిరి.

ఇక్కడనుండి, పెంతులగిరినుండు శ్రీ రఘునాథ రావు గారికి నిన్నను 6-9-25 ఆదివారము ఉదయము డిప్టీ తహశీల్దారు కచేరి యుద్వోగీయులును, నాడు సాయంత్రం నీయూరగల "కింగ్ బార్ని ఫీల్డు రీడింగు రూమ్" సభ్యులును, వీడ్కోలుపు విందులు గావించి గౌరవించిరి.

శ్రీ కృష్ణవిలాస సభ

పై పేరున నీయూరియందొక నాటక సభను గతవారమున నెలకొల్పినారు. విద్యార్థులును యువకులును కా ర్యోత్సాహపరులును యుగ పలువురు సభ్యులందు జేరియున్నారు. తననాధారమునకుగాక, నాటక కళను బోషించుటకు గాను అప్పుడప్పుడు సభపక్షమున నీతి, మతి, సాంఘిక, శృంగారవిషయక నాటకముల బ్రదర్శించి తహత్యమునవచ్చు నాదాయమును విద్యావిషయముగను దీపనకు బాషకార్థము అన్న దాన మాదిగాగల సభ్యులపై వినియోగించు సభవారు తమయుద్దేశములయం దేర్పరచియున్నారు. వహోకవి శ్రీ కాళ్లకూరి నారాయణ రావుగారి "చింతామణి" నాటకమును బ్రదర్శించ ప్రభమును నేర్పాట్లుజరిగినవి. ఈయూర రెండు దివ్యతరములను నాటకకాలముండియు, నాటకకాభిమానులుండియు, విరాళిలును నాటకప్రసర్యనముల కెక్కువగా ప్రోత్సాహము లుండుటచేతను, మరళిగావిలాసం డను శ్రీ కృష్ణవరమాత్మని కృతచేతను "శ్రీ కృష్ణవిలాస సభ" విజయవంతముగ నడుచు గాకయని కోరెదము.

మోదుగూరివారి రైసుమిల్లు

ఈ యూరిలోని వర్తకులలో కొకరగు మోదుగూరు గుబ్బాము కెట్టిగారి రైసుమిల్లు పేరుకెనిగవప్పదీయుట గాను గానుట గల మిషన్లరగైరాలు కాపురముండు వీధులు యిండ్ల మగ్గనున్నదనియు దానిచే ప్రబాళికి ఆరోగ్యభంగమునవచ్చుదనియు, అందుచే యంత్రమును అక్కడనుండి పెకలించి వేరొక ప్రదేశమునకు మార్చవలయుననియు మిషన్ పరిసరములవారు నియమాని యూనియన్ బోర్డుగారికి యిచ్చుకొనియుండిన మ హుదూరై, మున్నొకపరి బోర్డులో చర్చజరిగి వాయిదావేయబడియుండిన విషయము 31-8-25 వ తాళిఖునజరిగిన నియూరి యూనియన్ బోర్డు సమావేశములో చర్చకువచ్చి చాలామారము వాదోపవాదములు జరిగి యూనియన్ బోర్డు అధ్యక్షులును, సభ్యులు కొందరునుగలసి మిషనువద్దకు వెళ్లిచూచి, మహాజనలోని విషయములు చాలామట్టుకు నిజములని దీర్చానించి, మిషన్ యింటికి నుట్టు 15 అడుగులు ఎత్తులో చట్టుముగా అల్లబడిన పెరుగు తిడికలు గట్టి బుగోబుట్టు జేసి దుమ్ము యెగిరి రా నీ దా క బా గ్ర రే ప డ ప ల సి న ట్లు యం త్రాలయాధికారియగు కెడ్డిగారికి ఖండితములైన నోటీసుల నిచ్చి గువా

నవ్వ పురి బజారుధరలు

వనం! సెప్టెంబరు 9-వ తేది బుధవారము న్యములు

యొలు బా 1-8	౮ 80 0 0	మొదలు 42 0 0	వజ్ర
బియ్యము బస్తాలు			
మనుమ తేనెబావి	,, ప 43	గలవి గు 14 0 0	15 0 0
బిల్వారివి	,, డిటా	,, 15 8 0	16 0 0
డిబ్బి	,, డిటా	,, 16 0 0	17 0 0
రాసులు రా 164 బస్తా 1-8	,,	8 12 0	9 0 0
నత్తులు	,,	20 0 0	24 0 0

కంబులు బస్తా 1-8 ర 205	,,	12 8 0	18 0 0
సెనగలు	,, డిటా	,, 1 12 0	12 8 0
పెసలు	,, డిటా	,, 1 8 0	14 8 0
మనుములు	,, డిటా	,, 15 4 0	16 8 0
ఉలవలు	,, ర 164	,, 8 8 0	9 0 0

నూనెవస్తువులు			
నవ్వులనూనె బా 1-8	,,	154 0 0	155 0 0
నెయ్యి మ 1-8	,,	14 0 0	25 0 0
ఇండా పురంజేరు సెనగపప్పు బా 1-8	,,	61 0 0	68 0 0
కీము	,,	56 0 0	59 0 0
గనూనెగానుగ బా 1-8 ర 185	,,	వజ్ర నూనె 180 0 0	
ము బా 1-8	,,	118 0 0	119 0 0

రవస్తువులు			
చాయపసుపు బా 1-8	,,	100 0 0	
కూరపసుపు	,,	45 0 0	50 0 0
మిరపకాయలు (గంటూరివి) బా 1-8	,,	100 0 0	110 0 0
గుంటూరుపాయకట్టు నీలి నాంబు మణుగు 1-8	,,	ర 45,50	
కాళహస్తీపాయకట్టు	,,	,,	50,55
బెల్లము బా 1-8	,,	40 0 0	55 8 0
చింతపండు బా 1-8	,,	50 0 0	77 0 0

ఇనుము			
పట్టారకం బా 1-8	,,	28 0 0	33 0 0
చదరం	,,	28 0 0	36 0 0
రవుండు	,,	20 0 0	50 0 0

లోహములు			
వెండి 100 తులంకు	,,	71 0 0	75 8 0
బంగారము, తులము 1-8	,,	21 4 0	21 8 0
పవరము 1-8	,,		18 7 0
ఇత్తడి బా 1-8	,,	264 0 0	275 0 0
రాగి డిటా	,,	282 0 0	285 0 0
అస్కాచెక్కర 226 పా 1-8	,,	33 8 0	33 12 0

దూది			
బోండావెట్టు బావి 1-8	,,	800 0 0	
పల్నాడు దూది	,,	215 0 0	

నూలు			
కోయిల్ పట్టి నెం 10 1/2 పెట్టె 1-8	,,	7 0 0	
గురుర నెం 12 1/2 పెట్టె 1-8	,,	4 12 0	
పుట్లూరు యేనుగ నెం 8 1/2 పెట్టె 1-8	,,	7 4 0	
మాళియేనుగ నెం 20	,,	9 8 0	
వద్దాకో నెం 24 1/2	,,	9 12 0	
14 1/2 క్విలక్ పక్షి	,,	7 8 0	
నెం 20 బెన్ని సింహం యీ పెట్టె	,,	9 4 0	
నెం 22	,,	9 12 0	
నెం 12 1/2 బెన్ని పంక్తి	,,	8 0 0	
నెం 14 1/2	,,	8 4 0	
నెం 12 1/2 అలెన్సు	,,	7 2 0	
నెం 12 1/2 కొయిల్ పట్టి	,,	7 3 0	
నెం 12 1/2 పంక్తి	,,	9 4 0	
నెం 14 1/2	,,	2	

పురాణం సూరిశాస్త్రి గారి ప్రసిద్ధ గ్రంథములు
నాట్యరంజము 1-8-0 నాట్యోత్పలము 1-8-0
విమర్శక పారిజాతము 1-0-0 ఆంధ్రనాటక సంస్కరణము 1-0-0 నాట్యశోకము 1-8-0
(అచ్చులో నున్నది) వి పి పోస్టల్ ప్రత్యేకము
మానేజరు, విద్యానిలయము,
2284 బందరు.

కొబ్బరి

సెప్టెం 7 - నేడు తొలుకాబోర్డు ఆఫీసునకు సరిగా 11 గంటల పాటు ఈ రోజున 11 గంటలకు వై. సు. ప్రెసిడెంటు యొక్క ముఖ్యోద్దేశనకు సభ్యుల యెన్ని కయు జరుగుననియు తెలుపబడెను 11 గంటలైనది సభ కూడలేదు గుసగుసలు ఎక్కువగా వందల కొందరు ఓనిసిపట్ ఆఫీసు ఆవరణలో, వరికొందరు తొలుకాబోర్డు ఆఫీసులోను ఏవేవో రహస్యముగా మాట్లాడుకోబోచిరి ఒంటిగంటకు కాని సభకూడులేరు సభ జరుగవని కొందరు సభ్యులు వెల్లడిపోయిరి ఉన్నవారిలో కొందరు నేడు సభ జరుగకూడదనియు, 11 గంటలు దాటి చాలకాలమైనదియు తెలియజేసి చాలమంది సభ్యులున్నారనియు సభ జరుగవచ్చుననియు యితరులు చెప్పిరి ప్రెసిడెంటు గారు పిగ్నోవింపరావు నాయుడు గారు సభ జరుగకూడదని రోలింగు నిర్ణయి రేపు సభ జరుగునని తెలియజేసిరి ఎన్నికలకు కొన్ని రోజులైనది కాలవ్యవధి లేకుండా తిరిగి రేపే సభ పెట్టుట సమంజసము కాదు చట్టవిరుద్ధమనికూడ వినుచున్నాను

(స్వకీయ విలేఖరి)

యోగ్యతా పత్రములు

1 పెరంబూరు, పుదుక్కోటపేట 14-6-25
అయ్యో! మీ "కామావృత్తం" 4 నీ! నేవించితిని కోల్పోయిన బలమును నాకు మిఱల యొసగిగది "కామావృత్తం" మొక్క గుణమును మిక్కిలి స్థాపించుచున్నాను సర్వజనాభియోగముగా దీనిని మీ ౩ కార్యకర్తల నెంబురు ను నామరణి భూమి నచస్కారములు మజల 2 నీసాలు వి పి చేయఁడు సర్దార్ ఎన్ ఆర్. రామచంద్రసర్వైగార్,
2 యం యన్
పెరవర్తి తంజావూరుజిల్లా ది 6-5-25
ఆ గూర్! నేను కామావృత్తం నాడిన రోగిగిరికి సరిగ్గా యన్న 20 సం॥ నుండి శుక్రవస్త్రములను శల్యవంజములను చున్నాను మీ "కామావృత్తం" అతనికి కొంతకాలము గూఢచూపించినట్లు చెప్పుచున్నాను కనక మరల పంపింబ గోరగన్నాన టి రాజగోపాలాచారియర్, పాట్ మేష్టర్

కామావృత్తము

ఒక టేమాత్ర! 1 గంటకే గుణము!!

ఈయావృత్తము శుక్రధానుజులను నిర్మించబడినది రాక్షసుల వాక్యముల దీనితోని ఎంతబలహీనమైన శుక్రవై నను వెంటనే సంసారశుఖము నీయగలదు 5 గీతములు పుచ్చుకొనిన మూర్తములలో గణి గాని మూర్తమునను ముందు వెనుకలగాని నిద్రలోగాని పోయెడి శుక్రవై నము దృఢముగా నిరారణ యక్షను మగ్ధుల నెఱుఁగకులు, కదిమల బలము తగ్గి, వారు ఈమాత్రలనే పెక్కి పూతగాగూడ ఎయోగిని విప్పిని శక్తి వంతులు కాగలరు అనేకులకు నాడ గృహస్థులు చూచిన యావధము మీయుత్తిరములు రహస్య గుగా నుంపఁబడును 20 మాత్రల నీసారు 2-0-0
ఁమృతాశ్రమము, నెం 1, పట్నూరు, కృష్ణాజిల్లా

